საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო

დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა № 455

1977 წლის 28 ივნისი [redacted]

ქ. თბილისი

...ართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორების მიერ სანო-...არიო მოქმედების შესრულების წესის შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე

...ხელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის სამოქ-... შემოღების თაობაზე" საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუ-...974 წლის 27 დეკემბრის ბრძანებულების მე-3 მუხლის შესაბამისად საქარ-...ოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

...დამტკიცდეს საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს მიერ წარმო-...ი ინსტრუქცია საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორების ...ა...არო მოქმედების შესრულების წესის შესახებ.

...დაევალოთ საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს, აფხაზეთის ...ა აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონო-...ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის იუსტიციის ...ილებას მოაწყონ ინსტრუქციის შესწავლა სახელმწიფო სანოტარო ...ების მუშაკთა მიერ და უზრუნველყონ მისი სწორი გამოყენება.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე ზ. პატარიძე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ზ. ახვლედიანი.

დამტკიცებულია
საქართველოს სსრ მინისტრთა ს[...]
1977 წლის 23 ივნისის № 45[...]
დადგენილებით

ი ნ ს ტ რ უ ქ ც ი ა

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორების მიერ სანოტარო მ[...] მედების შესრულების წესის შესახებ

კ ა რ ი I

ზოგადი დებულებანი

1. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის მე-[...] მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ასრულებენ შემდ[...] სანოტარო მოქმედებებს:

1) ადასტურებენ გარიგებებს (ხელშეკრულებებს, ანდერძებს, რწმუნებ[...] ლებებს და სხვ.):

2) იღებენ ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად:

3) გასცემენ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობებს:

4) გასცემენ მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლები[...] მოწმობებს:

5) ყადაღას ადებენ საცხოვრებელი სახლის გასხვისებას;

6) ამოწმებენ დოკუმენტების ასლებისა და ამონაწერების სისწორეს დ[...] დნებთან;

7) ამოწმებენ დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდვილობას;

8) ამოწმებენ დოკუმენტის ერთი ენიდან მეორეზე თარგმანის სისწორეს[...] თან;

9) ადასტურებენ მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტს;

10) ადასტურებენ მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტს;

11) ადასტურებენ მოქალაქის იგივეობას ფოტოსურათზე გამოსახულ პ[...]

12) ადასტურებენ დოკუმენტების წარდგენის დროს;

13) გადასცემენ მოქალაქეთა, სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმ[...] და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგად[...] ბრივ ორგანიზაციათა განცხადებებს სხვა მოქალაქეებს, სახელმწიფო და[...] სებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, კოლმეურნეობებსა და სხ[...] კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს;

14) დეპოზიტში იღებენ ფულსა და ფასიან ქაღალდებს;

15) ასრულებენ სააღსრულებო წარწერებს;

16) ასრულებენ თამასუქების პროტესტებს;

17) გასანაღდებლად წარადგენენ ჩეკებს და ადასტურებენ ჩეკის გაუნ[...] დებლობას;

[illegible] დოკუმენტებს;

19) უზრუნველყოფენ მტკიცებულებებს;

20) ასრულებენ საზღვაო პროტესტებს.

2. სანოტარო მოქმედებას სახელმწიფო სანოტარო კანტორებში ასრულე[...]ბენ სახელმწიფო ნოტარიუსები (უფროსი სახელმწიფო ნოტარიუსები, უფრო[...]სი სახელმწიფო ნოტარიუსების მოადგილეები, სახელმწიფო ნოტარიუსები).

სახელმწიფო სანოტარო კანტორის კონსულტანტს შეუძლია შეასრულოს [...]სანოტარო მოქმედება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს სსრ, აფ[...]ხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროებისა და სამხრეთ ოსე[...]თის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის [...]იუსტიციის განყოფილების ბრძანებით მას დაკისრებული აქვს სახელმწიფო ნოტარიუსის მოვალეობათა შესრულება.

3. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის მე-6 [...]მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიუსები თავიანთ საქმიანობაში ხელ[...]მძღვანელობენ სსრ კავშირის, საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის [...]ასსრ კანონებით, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართვე[...]ლოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმე[...]ბის ბრძანებულებებით, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს სსრ, [...]აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოების დადგენილებებითა და [...]განკარგულებებით, სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტროს, საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროების ბრძანებებითა და ინსტრუქციებით, აგრეთვე აქტებით, რომლებსაც სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები გამოსცემენ თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში, და ამ ინსტრუქციით.

სახელმწიფო ნოტარიუსები სანოტარო მოქმედების შესრულებისას კანონით დადგენილ შემთხვევებში იყენებენ აგრეთვე სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობას.

4. სახელმწიფო ნოტარიუსები მოვალენი არიან დაიცვან შესრულებული სანოტარო მოქმედების საიდუმლოება.

ცნობები შესრულებული სანოტარო მოქმედების შესახებ და დოკუმენტები ეძლევათ მხოლოდ იმ მოქალაქეებს, სახელმწიფო დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, კოლმეურნეობებსა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, რომელთა დავალებით ან რომელთა მიმართაც იყო შესრულებული სანოტარო მოქმედება.

სასამართლოს, პროკურატურის, გამოძიებისა და მოკვლევის ორგანოების მოთხოვნით ცნობები შესრულებული სანოტარო მოქმედების შესახებ და დოკუმენტები გაიცემა მათ წარმოებაში არსებული სისხლის სამართლის ან სამო[...]ქალაქო სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით.

[...]ნობებსა და დოკუმენტებს სახელმწიფო ნოტარიუსები გასცემენ მი[...]თითებული ორგანოების წერილობითი მოთხოვნით.

ცნობები ანდერძის შესახებ (ანდერძის არსებობის, მისი შინაარსის და [...]სახებ) გაიცემა მხოლოდ მოანდერძის გარდაცვალების შემდეგ, გარდაცვალების მოწმობის წარდგენით.

სანოტარო მოქმედების საიდუმლოების დაცვის წესები ვრცელდება აგრეთვე ამ პირებზე, რომლებმაც შესრულებული სანოტარო მოქმედების შესახებ შეიტყვეს თავიანთი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით.

სახელმწიფო ნოტარიუსებს, აგრეთვე პირებს, რომლებმაც შესრულებული სანოტარო მოქმედების შესახებ შეიტყვეს თავიანთი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით, შესრულებული სანოტარო მოქმედების საიდუმლოების დარღვევისათვის ეკისრებათ პასუხისმგებლობა სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. სახელმწიფო ნოტარიუსები მოვალენი არიან ხელი შეუწყონ მოქალაქეებს, სახელმწიფო დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, კოლმეურნეობებსა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს მათი უფლებების განხორციელებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის საქმეში, განუმარტონ მათ უფლება-მოვალეობანი, გააფრთხილონ შესასრულებელი სანოტარო მოქმედების შედეგების შესახებ, რათა იურიდიული გაუთვითცნობიერებლობა და სხვა მსგავსი გარემოებანი გამოყენებული არ იქნეს მათ საზიანოდ.

აუცილებელ შემთხვევებში სახელმწიფო ნოტარიუსებმა იმ მოქალაქეთა, სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა თხოვნით, რომლებმაც მათ სანოტარო მოქმედების შესასრულებლად მიმართეს, უნდა შეადგინონ გარიგებათა და განცხადებათა პროექტები, მოამზადონ დოკუმენტების ასლები და მათი ამონაწერები, აგრეთვე მისცენ ახსნა-განმარტებანი სანოტარო მოქმედების შესრულების საკითხებზე.

ამ სამუშაოს შესრულება შეიძლება დაევალოთ აგრეთვე სახელმწიფო სანოტარო კანტორის შტატში მყოფ კონსულტანტებს, იმ სტაჟიორებსა და ნოტარიუსებს, რომლებიც საწარმოო პრაქტიკას გადიან სანოტარო კანტორაში.

6. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის მე-[illegible] მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო სანოტარო კანტორებში სანოტარო საქმისწარმოება მიმდინარეობს ქართულ ენაზე ან ავტონომიური რესპუბლიკის, ავტონომიური ოლქის ენაზე.

თუ სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელმა პირმა არ იცის ის ენა, რომელზეც საქმისწარმოება მიმდინარეობს, გასაფორმებელი დოკუმენტების ტექსტი მას უნდა უთარგმნოს სახელმწიფო ნოტარიუსმა ან მთარგმნელმა, რომელსაც იცნობს სახელმწიფო ნოტარიუსი.

თუ პირმა არ იცის ის ენა, რომელზეც შედგენილია დოკუმენტი, იგი ხელს აწერს იმ ენაზე, რომელიც მან იცის.

კ ა რ ი II

სანოტარო მოქმედების შესრულების ძირითადი წესები

7. სანოტარო მოქმედება შეიძლება შესრულდეს ნებისმიერ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში საქართველოს სსრ მთელ ტერიტორიაზე, გარდა იმ შე-

მთხვევისა, რომლებიც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუქციის მე-9, მე-16, 37-ე, 41-ე, 66-ე, 84-ე, 93-ე, 107-ე, 110-ე, 112-ე, 139-ე, 158-ე და 193-ე პუნქტებით, და სხვა შემთხვევებისა, როცა სსრ კავშირის ან საქართველოს სსრ კანონმდებლობის თანახმად სანოტარო მოქმედება უნდა შესრულდეს განსაზღვრულ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

8. სანოტარო მოქმედება სრულდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის შენობაში. ცალკეულ შემთხვევებში სანოტარო მოქმედება შეიძლება შესრულდეს აღნიშნული შენობის გარეთაც, თუ იმ მოქალაქეს, რომლისთვისაც მოქმედება სრულდება, ავადმყოფობის, ინვალიდობის ან სხვა საპატიო მიზეზის გამო არ შეუძლია გამოცხადდეს სახელმწიფო სანოტარო კანტორის შენობაში.

თუ სანოტარო მოქმედება სრულდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის შენობის გარეთ, დამადასტურებელ წარწერაში დოკუმენტზე და სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრში აღინიშნება სანოტარო მოქმედების შესრულების ადგილი და მისამართი.

9. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის მე-3 მუხლის თანახმად საქართველოს სსრ დედაქალაქ თბილისში, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ დედაქალაქებში — სოხუმსა და ბათუმში და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრში — ქალაქ ცხინვალში ერთ-ერთი სახელმწიფო სანოტარო კანტორა იქმნება როგორც პირველი სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ყველაზე რთული სანოტარო მოქმედებისა და სხვა ფუნქციების შესასრულებლად სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად.

პირველი სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ამოწმებენ სსრ კავშირის, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ხელისუფლებისა და სახელმწიფო მმართველობის უმაღლესი ორგანოების იმ აქტების ასლების ნამდვილობას, რომლებიც მოქალაქეთა პირად უფლებებსა და ინტერესებს შეეხება, აგრეთვე უცხო ენაზე შედგენილი დოკუმენტების ასლების ნამდვილობას.

საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის იუსტიციის განყოფილებას შეუძლიათ პირველ სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს დააკისრონ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობათა გაცემის, აგრეთვე საცხოვრებელი სახლების გასხვისების ხელშეკრულებათა დადასტურების მოვალეობა.

10. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად სანოტარო მოქმედება სრულდება ამისათვის საჭირო ყველა დოკუმენტის წარდგენისა და სახელმწიფო ბაჟის გადახდის დღეს.

სანოტარო მოქმედების შესრულება შეიძლება გადაიდოს, თუ საჭიროა დამატებითი ცნობების ან დოკუმენტების გამოთხოვა სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა თანამდებობის პირისაგან (მათ შორის ამ ინსტრუქციის 31-ე პუნქტის მე-2 აბზაცით გათვალისწინებულ შემთხვევაშიც) ანდა დოკუმენტების გაგზავნა საექსპერტიზოდ.

სანოტარო მოქმედების შესრულება შეიძლება გადაიდოს აგრეთვე დაი
ტერესებულ პირთა თხოვნით, რომელთაც სურთ მიმართონ სასამართლოს
უფლებაზე ან ფაქტზე შედავებისათვის, რომლის დადასტურებასაც ითხოვ
მეორე დაინტერესებული პირი. ამ შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსს უფ
ლება აქვს გადადოს სანოტარო მოქმედების შესრულება არა უმეტეს ათი დღ
ვადით. თუ ამ ვადაში სასამართლოსაგან მიღებული არ იქნა ცნობა განცხად
ბის შემოსვლის შესახებ. სანოტარო მოქმედება უნდა შესრულდეს.

თუ სასამართლოსაგან მიღებულია ცნობა, რომ შემოსულია დაინტერეს
ბული პირის განცხადება. რომელიც სადავოდ ხდის იმ უფლებას ან ფაქტს, რ
მლის დადასტურებასაც ითხოვს მეორე დაინტერესებული პირი. სანოტარ
მოქმედების შესრულება შეჩერდება სასამართლოს მიერ საქმის გადაწყ
ტამდე.

11. სანოტარო მოქმედების შესრულების დროს სახელმწიფო ნოტარი
სები ადგენენ იმ მოქალაქეების. მათი წარმომადგენლების ან სახელმწიფ
დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა. კოლმეურნეობათა და სხ
კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა წარმომადგენლების ვი
ობას. რომლებიც სანოტარო მოქმედების შესრულებას ითხოვენ.

საბჭოთა მოქალაქეების ვინაობა დადგინდება პასპორტის მიხედვით. ხო
მოქალაქეებისა. რომლებიც სოფლად ცხოვრობენ და პასპორტი არა აქვთ,
მშრომელთა დეპუტატების სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებე
კომიტეტების მიერ გაცემული ცნობების მიხედვით.

დოკუმენტების ასლებისა და მათი ამონაწერების ნამდვილობის დამოწ
ბისას მოქალაქეთა ვინაობა შეიძლება დადგინდეს აგრეთვე იმ მოწმობის
ხედვით, რომელიც გაცემულია დაწესებულების, საწარმოს, ორგანიზაციის
ერ მათ სამუშაო ადგილზე.

16 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანთა ვინაობა დადგინდება მშობლებ
(მშვილებლების) პასპორტებში მათ შესახებ ჩანაწერის საფუძველზე ან და
დების მოწმობის მიხედვით.

სამხედრო მოსამსახურეთა ვინაობა დადგინდება პირადობის მოწმობ
და სამხედრო ბილეთის საფუძველზე, რომელთაც გასცემს სამხედრო ნაწ
ლისა და სამხედრო დაწესებულების სარდლობა.

სსრ კავშირში დროებით საცხოვრებლად ჩამოსული იმ საბჭოთა მოქალ
ქეების ვინაობა, რომლებიც მუდმივად ცხოვრობენ საზღვარგარეთ, დადგ
დება მათი საერთო-სამოქალაქო საზღვარგარეთული პასპორტების მიხედვით

სსრ კავშირის ტერიტორიაზე მცხოვრებ უცხოელ მოქალაქეთა და მო
ლაქეობის არმქონე პირთა ვინაობა დადგინდება სსრ კავშირში ბინადრო
მოწმობის ან ეროვნული პასპორტის მიხედვით, რომელიც რეგისტრირებულ
შინაგან საქმეთა ორგანოებში ან სხვა საამისოდ უფლებამოსილ ორგანოებშ

12. გარიგებათა დადასტურების და ზოგიერთი სხვა სანოტარო მოქმედ
ბის შესრულების დროს (მაგალითად, დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდ
ლობის დამოწმების დროს) სახელმწიფო ნოტარიუსი შეამოწმებს გარიგებ
მონაწილეთა და სხვა იმ პირთა ხელმოწერის ნამდვილობას, რომლებიც ით
ვენ სანოტარო მოქმედების შესრულებას.

13. გარიგებათა დადასტურების დროს უნდა გამოირკვეს მოქალაქეთ
მედუნარიანობა და შემოწმდეს გარიგებაში მონაწილე იურიდიულ პირთ
უფლებაუნარიანობა. წარმომადგენლის მიერ გარიგების დადების შემთხვევა
ამოწმებენ მის უფლებამოსილებას.

14. ნოტარიულად დასამოწმებელ გარიგებებს. აგრეთვე განცხადებებსა და
დოკუმენტებს ხელს აწერენ სახელმწიფო ნოტარიუსის თანდასწრებით. თუ
რიგების, განცხადების ან სხვა დოკუმენტის ხელმოწერას სახელმწიფო ნო-
არიუსი არ დაესწრება, ხელმომწერმა პირადად უნდა დაადასტუროს, რომ
ოკუმენტს მან მოაწერა ხელი.

სახელმწიფო ნოტარიუსს შეუძლია არ მოითხოვოს სახელმწიფო დაწეს-
ულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა და სხვა
ოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების თანამდებობის პირთა
რადად გამოცხადება. თუ სახელმწიფო სანოტარო კანტორის საქმეებში მოი-
ვება ამ თანამდებობის პირთა ხელმოწერის ნიმუში. მიღებული მათთვის პი-
დი მიმართვის შედეგად, და მათი ხელმოწერის ნამდვილობა ეჭვს არ იწვევს.

თუ მოქალაქეს ფიზიკური ნაკლის. ავადმყოფობის ან სხვა რაიმე მიზეზის
მო არ შეუძლია თვითონ მოაწეროს ხელი გარიგებას. განცხადებას ან სხვა
კუმენტს, მაშინ მისი დავალებით. მისი თანდასწრებითა და სახელმწიფო
ტარიუსის თანდასწრებით გარიგებას. განცხადებას ან სხვა დოკუმენტს შე-
ება ხელი მოაწეროს სხვა მოქალაქემ იმ მიზეზის აღნიშვნით, რომლის გა-
ც სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელ პირს არ შეუძლია თვი-
ნ მოაწეროს ხელი დოკუმენტს.

თუ სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელი მოქალაქე წერა-კი-
ვის უცოდინარი ან უსინათლოა. სახელმწიფო ნოტარიუსი. გარდა ამისა, მო-
ეა წაუკითხოს მას დოკუმენტის ტექსტი და ეს აღნიშნოს დოკუმენტზე.

თუ სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელი ყრუ, მუნჯი ან
-მუნჯი მოქალაქე წერა-კითხვის უცოდინარია. სანოტარო მოქმედების შე-
ულებისას აუცილებლად უნდა დაესწროს წერა-კითხვის მცოდნე პირი, რო-
საც შეუძლია გააგებინოს მას საქმის არსი და დაადასტუროს თავისი ხელ-
რით, რომ გარიგების. განცხადების ან სხვა დოკუმენტის შინაარსი შეე-
ამება მასში მონაწილე ყრუ, მუნჯი ან ყრუ-მუნჯი მოქალაქის ნებას.

15. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 21-ე
ლის შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიუსებს უფლება აქვთ გამოითხო-
სახელმწიფო დაწესებულებებისაგან. საწარმოებისა და ორგანიზაციებისა-
კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგა-
ციებისაგან ცნობები და დოკუმენტები, რომლებიც საჭიროა სანოტარო
მედების შესრულებისათვის. შესაბამისი ცნობები და დოკუმენტები წარ-
ნილი უნდა იქნეს სახელმწიფო ნოტარიუსის მიერ მითითებულ ვადაში
ადა ერთ თვეს არ უნდა აღემატებოდეს.

16. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის
მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიუსებს უფლება არა აქვთ შეა-
ლონ სანოტარო მოქმედება თავიანთ სახელზე და თავიანთი სახელით, თა-

ვიანთი მეუღლეების, ამათი და თავიანთი ნათესავების (მშობლების, შვილებისა
შვილიშვილების, პაპის, ბებიის, ძმების, დების) სახელზე და სახელით, აგრეთ
ვე მოცემული სახელმწიფო სანოტარო კანტორის მუშაკთა სახელზე და სახე
ლით.

სანოტარო მოქმედებას აღნიშნულ შემთხვევებში შეასრულებს ნებისმიერ
რი სხვა სახელმწიფო სანოტარო კანტორა.

იმ შემთხვევებში, როცა სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებ
ლობის შესაბამისად სანოტარო მოქმედება უნდა შესრულდეს განსაზღვრულ
სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში, სანოტარო მოქმედების შესრულების
ადგილი განისაზღვრება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ დადგენი
ლი წესით.

ამ პუნქტში აღნიშნული წესების დარღვევით შესრულებული სანოტარ
მოქმედება ბათილია.

17. სახელმწიფო ნოტარიუსები სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვი
არ იღებენ დოკუმენტებს, რომლებშიც არის გადაფხეკილი ადგილები, მინაწ
რები, წაშლილი სიტყვები და სხვა ისეთი შესწორებანი, რომლებიც წინასწ
დათქმული არ იყო, აგრეთვე დოკუმენტებს, რომლებიც ფანქრითაა შესრ
ლებული.

არ მიიღება აგრეთვე ორ და მეტ ცალკე ფურცელზე შედგენილი დოკუ
მენტები, თუ ფურცლები ზონარგაუყრელია, დაუნომრავია და ზონარგაყრილ
ფურცლების რაოდენობა დამოწმებული არ არის თანამდებობის პირის ხელ
მოწერით და სახელმწიფო დაწესებულების, საწარმოსა და ორგანიზაციის, კ
ლმეურნეობისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაცი
ბეჭდით, რომელმაც დოკუმენტი გასცა.

სანოტარო წესით დადასტურებულ გარიგებათა ტექსტი უნდა დაიწერ
ნათლად და გარკვევით, თარიღი და ვადა, რომელიც დოკუმენტის შინაარ
შეეხება, ერთხელ მაინც უნდა დაიწეროს სიტყვებით, ხოლო იურიდიულ
რთა დასახელება — შეუმოკლებლად, და მიეთითოს მათი ორგანოების ადგი
სამყოფელი, საჭირო შემთხვევებში კი — მიმდინარე (საანგარიშსწორებო)
გარიშის და ბანკის განყოფილების ნომრები. მოქალაქეთა გვარები, სახელე
და მამის სახელები უნდა დაიწეროს მთლიანად, ამასთან აღინიშნოს მათი ს
ცხოვრებელი ადგილი. უცხოელ მოქალაქეთა სახელით გარიგების დადასტ
რებისას აღინიშნება აგრეთვე მათი მოქალაქეობა.

ბოლომდე შეუვსებელი სტრიქონები და სხვა თავისუფალი ადგილ
დოკუმენტებზე უნდა გადაიხაზოს, გარდა საზღვარგარეთ მოქმედებისათვ
გათვალისწინებული დოკუმენტებისა, რომლებშიც გადახაზვა დაუშვებელია

მინაწერები და შესწორებები უნდა აღინიშნოს. სათანადო პირთა (გარი
ბის მონაწილეთა და გარიგების, განცხადების ხელმომწერ სხვა პირთა და ა.
ხელმოწერის წინ, და განმეორდეს დამადასტურებელი წარწერის ბოლოს. ამ
თან შესწორებები ისე უნდა გაკეთდეს, რომ შეცდომით დაწერილი, შემდეგ
გადახაზული მთელი ტექსტის წაკითხვა შეიძლებოდეს თავდაპირველ ტექსტ

თუ შესწორება შეტანილია იმ დოკუმენტის ტექსტში, რომელსაც ხე

[illegible] დამადასტურებელი წარწერის ბოლოს იგი უნდა აღნიშ-
ოს მხოლოდ სახელმწიფო ნოტარიუსმა.

თუ დასადასტურებელი ან დასამოწმებელი დოკუმენტი შედგენილია არა-
წორად ან უწიგნურად, სახელმწიფო ნოტარიუსი წინადადებას აძლევს მთხო-
ელ პირს გაასწოროს იგი ან შეადგინოს ახალი დოკუმენტი. მთხოვნელი
პირის თხოვნით დოკუმენტი შეიძლება შეადგინოს სახელმწიფო ნოტარიუსმა
სახელმწიფო სანოტარო კანტორის სხვა მუშაკმა (ამ ინსტრუქციის მე-5
ნქტი).

იმ შემთხვევებში, როცა დასადასტურებელი, გასაცემი ან დასამოწმებე-
დოკუმენტები შედგენილია რამდენიმე ცალკე ფურცელზე, ისინი უნდა
ყოს ზონარგაყრილი, ხოლო ფურცლები დანომრილი. ზონარგაყრილი ფურ-
ცლების რაოდენობა დამოწმდება სახელმწიფო ნოტარიუსის ხელმოწერით
და სახელმწიფო სანოტარო კანტორის გერბიანი ბეჭდის დასმით.

18. გარიგებათა დადასტურებისას, დოკუმენტების ასლებისა და მათი ამო-
ნაწერების სისწორის, ერთი ენიდან მეორეზე დოკუმენტების თარგმანის სისწო-
რის, დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმებისას, დოკუმენტე-
ბის წარდგენის დროის დადასტურებისას შესაბამის დოკუმენტებზე კეთდება
დამადასტურებელი წარწერა სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტროს მიერ
დამტკიცებული ფორმის მიხედვით, რომელსაც ხელს აწერს სახელმწიფო ნო-
ტარიუსი და მოწმდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის გერბიანი ბეჭდით.

დამადასტურებელი წარწერა უნდა დაიწეროს ნათლად, გადაუშლელ-გა-
უფხეკავად, შეუვსებელი ადგილები უნდა გადაიხაზოს, მინაწერები და სხვა
შესწორებანი აღინიშნოს.

დამადასტურებელ წარწერათა შესასრულებლად შეიძლება გამოყენებულ
იქნეს შტამპები შესაბამისი წარწერის ტექსტით.

თუ დამადასტურებელი წარწერა არ ეტევა შესაბამის დოკუმენტზე, იგი
შეიძლება გაგრძელდეს ან მთლიანად დაიწეროს დოკუმენტზე მიკრულ ქაღა-
ლის ფურცელზე. ამ შემთხვევაში ფურცლები, რომლებზეც გადმოცემულია
დოკუმენტის ტექსტი, და დამადასტურებელი წარწერა ზონარგაყრილი და და-
ნომრილი უნდა იყოს, ფურცლების რაოდენობა უნდა დამოწმდეს სახელმწი-
ფო ნოტარიუსის ხელმოწერით და სახელმწიფო სანოტარო კანტორის გერბი-
ანი ბეჭდის დასმით.

დამადასტურებელი წარწერის გადმოცემის ან მისი გაგრძელებისათვის
დასაშვებია აგრეთვე ქაღალდის ფურცლის მიწებება გერბიანი ბეჭდის დასმით,
რომლის ანაბეჭდი ნაწილობრივ უნდა აისახოს მიწებებულ ფურცლებზე.

ქაღალდის ფურცლების მიმაგრება და მიწებება დოკუმენტის ასლის სის-
წორის დამოწმების დამადასტურებელი წარწერისათვის, აგრეთვე დოკუმენ-
ტის დუბლიკატზე წარწერისათვის არ დაიშვება.

19. ყველა სანოტარო მოქმედება, რომელსაც ასრულებენ სახელმწიფო
ნოტარიუსები, რეგისტრირდება სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეე-
სტრში. ყოველ სანოტარო მოქმედებას ეძლევა ცალკე რიგითი ნომერი. ის ნო-

იყოს, რომლითაც სანოტარო მოქმედება რეგისტრირებულია რეესტრში, აღინიშნება სახელმწიფო ნოტარიუსის მიერ გაცემულ დოკუმენტებსა და მადასტურებელ წარწერებში.

რეესტრები ზონარგაყრილი, ხოლო მათი ფურცლები დანომრილი უნდა იყოს. ფურცლების რაოდენობა უნდა დამოწმდეს საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის იუსტიციის განყოფილების იმ მუშაკთა ხელმოწერით, რომლებიც საამისოდ უფლებამოსილი არიან საქართველოს სსრ იუსტიციის მინისტრის, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის მინისტრების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის იუსტიციის განყოფილების უფროსის მიერ. მუშაკის ხელმოწერა დამოწმდება იუსტიციის შესაბამისი ორგანოს ბეჭდის დასმით.

სანოტარო მოქმედებას რეესტრში სახელმწიფო ნოტარიუსი ან სანოტარო კანტორის მუშაკი ჩასწერს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც დამადასტურებელ წარწერას ან სანოტარო კანტორის მიერ გასაცემ დოკუმენტს ხელს მოაწერს სახელმწიფო ნოტარიუსი. რეესტრში ფანქრით ჩაწერა არ დაიშვება.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორებში საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის იუსტიციის განყოფილების ნებართვით შეიძლება შემოღებულ იქნეს რამდენიმე რეესტრი. აღნიშნულ შემთხვევაში თითოეულ რეესტრს მიეცემა დამოუკიდებელი ინდექსი. დოკუმენტებზე ნომრები ამგვარად აღინიშნება: № 1-1, № 1-2, № 2-1 და ა. შ., სადაც პირველი ციფრი ნიშნავს ინდექსის ნომერს, ხოლო მეორე — ჩანაწერის რიგით ნომერს. თითოეული რეესტრის ინდექსის ნომერი უცვლელი რჩება წლის განმავლობაში.

თუ დამოუკიდებელი რეესტრები შემოღებულია განსაზღვრული სანოტარო მოქმედების ჩასაწერად, თითოეული რეესტრის ინდექსს დაემატება სანოტარო მოქმედების დასახელების შესაბამისი ასო. მაგალითად, № 1-ა, № 2-ა, № 3-ს, № 4-უ, რაც ნიშნავს: პირველი და მეორე — რეესტრებს დოკუმენტების ასლების სისწორის დამოწმების ჩასაწერად, მესამე — სააღსრულებო წარწერების ჩასაწერად, მეოთხე — მემკვიდრეობის უფლების დასადასტურებლად გაცემული მოწმობების ჩასაწერად და ა. შ.

ასეთ რეესტრებში ჩაწერილ დოკუმენტებზე ნომრები შემდეგნაირად აღინიშნება: № 1-ა-1, № 1-ა-2 და ა. შ.; № 2-ა-1, № 2-ა-2 და ა. შ.; № 3-ს-1, № 3-ს-2 და ა. შ.; № 4-უ-1, № 4-უ-2 და ა. შ.

20. სახელმწიფო ნოტარიუსები სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრის ამონაწერს გასცემენ იმ მოქალაქეთა, სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა, ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა წერილობითი განცხადების საფუძველზე, რომელთა დავალებით ან რომელთა მიმართაც იყო შესრულებული სანოტარო მოქმედება, აგრეთვე სასამართლოს, პროკურატურის, გამოძიებისა და მოკვლევის ორგანოების მოთხოვნით მათ წარმოებაში არსებული სისხლის სამართლის და სამოქალაქო სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით.

21. დოკუმენტები, რომელთა საფუძველზეც შესრულებულია სანოტარო მოქმედება, თან დაერთვის გარიგების, მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის და სხვა დოკუმენტის იმ ეგზემპლარს, რომელიც სანოტარო კანტორაში რჩება.

დოკუმენტების დედნები (მაგალითად, დაბადების, ქორწინების, გარდაცვალების მოწმობა) დაუბრუნდებათ მათ წარმდგენ პირებს, ამასთან სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში დარჩება მათი ასლები. ასლებს წარადგენენ დაინტერესებული პირები ან მათი თხოვნით დაამზადებს სანოტარო კანტორის მუშაკი და დაამოწმებს სახელმწიფო ნოტარიუსი, რის შესახებაც გაკეთდება წარწერა „დედანთან სწორია". შემდეგ დაისმება ნოტარიუსის ხელმოწერა და თარიღი. ამ შემთხვევებში სახელმწიფო ბაჟი გადახდება მხოლოდ ასლების დამზადებისათვის.

სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელ მოქალაქეთა, მათ წარმომადგენელთა ან სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა ვინაობის დამადასტურებელი დოკუმენტები დაუბრუნდებათ მათ წარმდგენ პირებს ასლების დაუტოვებლად, მაგრამ რეესტრში ჩაიწერება დოკუმენტის დასახელება, მისი ნომერი, გაცემის თარიღი და დოკუმენტის გამცემი დაწესებულების დასახელება.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში არ რჩება შემდეგი დოკუმენტები და მათი ასლები:

— იურიდიულ პირთა წესდებანი და დებულებანი, აგრეთვე დოკუმენტები მათი წარმომადგენლების უფლებამოსილებათა შესახებ (გარდა კონკრეტული ხელშეკრულების დასადებად გაცემული რწმუნებულებისა) — იურიდიულ პირთა სახელით და სახელზე ხელშეკრულებათა და რწმუნებულებათა დადასტურებისას;

— დოკუმენტები, რომლებიც აწესებენ მოქალაქეთა პირადი საკუთრების უფლებას საცხოვრებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე) ან ბინაზე ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში, — მათი გასხვისების შესახებ გარიგებათა დადასტურებისას იმ შემთხვევაში, როცა მესაკუთრე მთლიანად არ ასხვისებს თავის კუთვნილ სახლს (სახლის ნაწილს) ან ბინას, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, როცა მესაკუთრეებს აქვთ ერთი საერთო დოკუმენტი სახლზე ან ბინაზე და ერთ-ერთი მათგანი ასხვისებს თავის კუთვნილ წილს (ან წილის ნაწილს); დაუმთავრებელი სახლის გასხვისების შესახებ ხელშეკრულებათა, საცხოვრებელი სახლის წილის ოდენობის დაწესების ან შეცვლის შესახებ შეთანხმებათა დადასტურებისას;

— ხელშეკრულებანი საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად მიწის ნაკვეთის მიცემის შესახებ სანოტარო კანტორის საქმეებში არ რჩება იმ შემთხვევაში, როცა მესაკუთრე მთლიანად ასხვისებს საცხოვრებელ სახლს (სახლის ნაწილს). სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისების ხელშეკრულებათა დადასტურებისას ხელშეკრულება მიწის ნაკვეთის მიცემის შესახებ და მიწის ნაკვ

თის ეგემა სახლის გასხვისების აღსაჯგსით თას დაეოთვის გასხვისების ხელშე-
რულების იმ ეგზემპლარს, რომელიც სახლის შემძენს ეძლევა. მემკვიდრეობ-
უფლების მოწმობის გაცემისას ხელშეკრულება მიწის ნაკვეთის მიცემის შეს-
ხებ ეძლევათ იმ პირებს, რომლებსაც ხვდებათ სახლი მემკვიდრეობით;

— შეუვალობის მოწმობები — დაჯავშნული საცხოვრებელი ფართობ-
ქირავნობის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას;

— ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებათა ტექნიკური პასპორტები ‹...›
ქვითრები გამოსაღების გადახდის შესახებ — აღნიშნულ საშუალებათა გა-
ხვისების შესახებ ხელშეკრულების დადასტურებისას, მემკვიდრეობის უფლ-
ბისა და საკუთრების უფლების მოწმობათა გაცემისას.

აღნიშნული დოკუმენტების არსებობის შესახებ აღინიშნება რეესტრ-
ან სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში დატოვებული გარიგების, მემკვიდრეო-
ბის უფლებისა და საკუთრების უფლების მოწმობის გაცემის შესახებ განცხ-
დებათა ეგზემპლარებში, ამავე დროს შეიტანება სანოტარო მოქმედების რეეს-
ტრში, რის შემდეგაც ისინი დაუბრუნდება წარმდგენ პირს.

22. სახელმწიფო ნოტარიუსის მიერ დადასტურებული ან გაცემული დოკუ-
მენტის დაკარგვის შემთხვევაში იმ მოქალაქის, სახელმწიფო დაწესებულების,
საწარმოს, ორგანიზაციის, კოლმეურნეობის ან სხვა კოოპერაციული და საზო-
გადოებრივი ორგანიზაციის წერილობითი განცხადების საფუძველზე, რომლის
დავალებით ან რომლის მიმართაც იყო შესრულებული სანოტარო მოქმედებ-
გაიცემა დაკარგული დოკუმენტის დუბლიკატი.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორები გასცემენ აგრეთვე „სახელმწიფო ნო-
ტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის მე-16 პუნქტში ჩამოთვლილ
თანამდებობის პირთაგან შესანახად შემოსული ანდერძის დუბლიკატებს.

დოკუმენტის დუბლიკატი უნდა შეიცავდეს დადასტურებული ან გაცემუ-
ლი დოკუმენტის მთელ ტექსტს.

დოკუმენტის დუბლიკატზე კეთდება დამადასტურებელი წარწერა დაწეს-
ბული ფორმის მიხედვით.

ანდერძის დუბლიკატი შეიძლება მიეცეთ ანდერძში აღნიშნულ მემკვიდ-
რეებს მას შემდეგ, რაც ისინი წარადგენენ მოწმობას მოანდერძის გარდაცვა-
ლების შესახებ. ანდერძში აღნიშნული მემკვიდრეების გარდაცვალების შემ-
თხვევაში ანდერძის დუბლიკატი შეიძლება მიეცეთ მათ მემკვიდრეებს მა-
შემდეგ, რაც ისინი წარადგენენ მოწმობებს მოანდერძისა და გარდაცვლილ-
მემკვიდრის გარდაცვალების შესახებ.

23. თუ სანოტარო მოქმედების შესრულებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები
აღმოაჩენენ, რომ მოქალაქეებმა ან ცალკეულმა თანამდებობის პირებმა დაარ-
ღვიეს კანონიერება, ისინი ამის შესახებ აუცილებელი ზომების მისაღებად ატ-
ყობინებენ შესაბამის დაწესებულებებს, საწარმოებს ორგანიზაციებს ან პრო-
კურორს.

თუ წარდგენილი დოკუმენტის ნამდვილობა ეჭვს იწვევს, სახელმწიფო ნო-
ტარიუსებს უფლება აქვთ შეაჩერონ ეს დოკუმენტი და გაგზავნონ იგი საექს-
პერტიზოდ.

დოკუმენტის საექსპერტიზოდ გაგზავნის შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსს
გამოაქვს დადგენილება, რომელშიც აღინიშნება:

— დადგენილების გამოტანის თარიღი;

— დადგენილების გამომტანი სახელმწიფო ნოტარიუსის ინიციალები,
გვარი და სახელმწიფო სანოტარო კანტორის დასახელება;

— დოკუმენტის დასახელება, ვის სახელზეა იგი გაცემული;

— ვინ (გვარი, სახელი, მამის სახელი, საცხოვრებელი ადგილი) წარადგინა
დოკუმენტი სანოტარო მოქმედების შესასრულებლად;

— გარემოებანი, რამაც გამოიწვია დოკუმენტის საექსპერტიზოდ გაგზავ-
ნის აუცილებლობა;

— სად (რომელ საექსპერტო დაწესებულებაში) იგზავნება დოკუმენტი
ექსპერტიზის ჩასატარებლად;

— ექსპერტიზის გადასაწყვეტად დაყენებული საკითხები.

24. სახელმწიფო ნოტარიუსები:

— უარს ამბობენ სანოტარო მოქმედების შესრულებაზე, თუ ასეთი მოქ-
მედების შესრულება ეწინააღმდეგება კანონს (თუ მოქმედება არ უნდა შეს-
რულდეს სანოტარო ორგანოს მიერ ან უნდა შესრულდეს სხვა სანოტარო
ორგანოში; თუ სანოტარო მოქმედების შესრულებას ითხოვს არაქმედუნარიანი
პირი ან წარმომადგენელი, რომელსაც საჭირო რწმუნებულებანი არ გააჩნია;
თუ სანოტარო მოქმედების შესრულებას ითხოვს პირი, რომელიც თუმცა ქმე-
დუნარიანია, მაგრამ მოცემულ მომენტში ისეთ მდგომარეობაშია, იმყოფება,
რომ არ შეუძლია შეიგნოს თავისი მოქმედების მნიშვნელობა ან გაუძღვეს მას;
თუ იურიდიული პირის სახელით შესასრულებელი გარიგება ეწინააღმდეგება
მის წესდებაში ან დებულებაში აღნიშნულ მიზნებს; თუ გარიგება არ შეესაბა-
მება კანონის მოთხოვნებს ან სრულდება ისეთი მიზნით, რაც აშკარად ეწინააღ-
მდეგება სოციალისტური სახელმწიფოსა და საზოგადოების ინტერესებს,
და ა. შ.);

— არ იღებენ სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის დოკუმენტებს,
თუ ისინი არ შეესაბამებიან კანონმდებლობის მოთხოვნებს ან შეიცავენ ისეთ
ცნობებს, რომლებიც ჩირქს სცხებენ მოქალაქეთა პატივსა და ღირსებას.

სახელმწიფო ნოტარიუსმა იმ პირის თხოვნით, რომელსაც უარი ეთქვა
სანოტარო მოქმედების შესრულებაზე, უნდა ჩამოაყალიბოს უარის მიზეზები
წერილობით და განუმარტოს მისი გასაჩივრების წესი. ამ შემთხვევებში სა-
ხელმწიფო ნოტარიუსს არა უგვიანეს სამი დღის ვადაში გამოაქვს დადგენილე-
ბა სანოტარო მოქმედების შესრულებაზე უარის შესახებ.

დადგენილებაში უარის შესახებ უნდა აღინიშნოს:

— დადგენილების გამოტანის თარიღი;

— სახელმწიფო ნოტარიუსის ინიციალები, გვარი და სახელმწიფო სანო-
ტარო კანტორის დასახელება;

— სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელი მოქალაქის გვარი,
სახელი, მამის სახელი, მისი საცხოვრებელი ადგილი (ან იურიდიული პირის
დასახელება და მისამართი);

— რა მოტივით ეთქვა უარი სანოტარო მოქმედების შესრულებაზე (კანონმდებლობის დამოწმებით);

— უარის გასაჩივრების წესი და ვადები.

25. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 34-ე მუხლის შესაბამისად სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის, აგრეთვე გარიგებათა, განცხადებათა პროექტების შედგენისათვის, დოკუმენტების ასლების, მათი ამონაწერების მომზადებისათვის, დოკუმენტების დუბლიკატების გაცემისათვის დაინტერესებულ პირებს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად გადახდებათ სახელმწიფო ბაჟი.

თუ სანოტარო მოქმედების შესასრულებლად სახელმწიფო ნოტარიუსი ადგილზე გაემგზავრა, დაინტერესებული პირები აანაზღაურებენ ფაქტიურ სატრანსპორტო ხარჯებს.

26. თუ სახელმწიფო ნოტარიუსი აღმოაჩენს, რომ დაშვებული შეცდომის შედეგად მის მიერ შესრულებული სანოტარო მოქმედება არასწორია, იგი მოვალეა შეატყობინოს ამის შესახებ პროკურორს, რათა მიიღოს დადგენილი წესით ზომები აღნიშნული სანოტარო მოქმედების გასაუქმებლად. პროკურორისათვის გაგზავნილი წარდგინების შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსი შეატყობინებს საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატთა ბის საბჭოს აღმასკომის იუსტიციის განყოფილების უფროსს.

სახელმწიფო ნოტარიუსს თავისი ინიციატივით ან დაინტერესებულ პირთა თხოვნით შეუძლია გასწოროს მხოლოდ აშკარა კალმისმიერი შეცდომები აშკარა არითმეტიკული შეცდომები, რომლებიც დადასტურებული ან გაცემული დოკუმენტის არსს არ ცვლიან.

კ ა რ ი III

სანოტარო მოქმედების ცალკეულ სახეობათა შესრულების წესები

თ ა ვ ი I

გარიგებათა დადასტურება

გარიგებათა დადასტურების ზოგადი პირობები

27. სახელმწიფო ნოტარიუსები ადასტურებენ გარიგებებს, რომელთა შესასრულებლად კანონმდებლობით დადგენილია სავალდებულო სანოტარო ფორმა.

მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად სავალდებულო სანოტარო დადასტურებას ექვემდებარება შემდეგი გარიგებანი:

— ქალაქში ან ქალაქის ტიპის დაბაში მდებარე საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში ბინის გასხვისების (ყიდვა-გაყიდვის, გაცვლილობის,

...ს, ნაჩუქრობის, გარდაცვალებამდე რჩენის) ხელშეკრულებანი (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 239-ე, 267-ე, 269-ე, 440... მუხლები);

— საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გირავნობის ხელშეკრულებანი (საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 190-ე მუხლის ...3 ნაწილი);

— პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის ...ის ნაკვეთების უვადო სარგებლობაში გაცემის ხელშეკრულებანი („სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის მე-40 მუხლი);

— 500 მანეთზე მეტი თანხის და 50 მანეთზე მეტი ღირებულების საყოფაცხოვრებო ფასეულობების ნაჩუქრობის ხელშეკრულებანი (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 269-ე მუხლის 1-ლი ნაწილი);

— ანდერძები (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის ...ე მუხლი);

— რწმუნებულებანი ისეთ გარიგებათა დასადებად, რომლებიც სანოტარო ...რმას მოითხოვენ, აგრეთვე მოქმედება სახელმწიფო, კოოპერაციული და ...ზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიმართ, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ...ონით ან სპეციალური წესებით დაშვებულია რწმუნებულების სხვა ფორმა (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 64-ე მუხლი).

— რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებულებანი (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 69-ე მუხლი).

მხარეთა სურვილისამებრ დადასტურდება სხვა ისეთი გარიგებებიც, რომ...სთვისაც კანონმდებლობით დადგენილი არ არის სავალდებულო სანოტარო დადასტურება.

28. სახელმწიფო ნოტარიუსები მოვალენი არიან განუმარტონ მხარეებს ...მიერ წარდგენილი გარიგებათა პროექტების შინაარსი და მნიშვნელობა ...შეამოწმონ, შეესაბამება თუ არა მათი შინაარსი მხარეთა ნამდვილ სურვილებს („სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 36-ე მუხლი).

29. გარიგებანი იმ ქონების გასხვისებისა და გირავნობის შესახებ, რომლის რეგისტრაციას ექვემდებარება, შეიძლება დადასტურდეს, თუ წარმოდგენილი იქნება გასასხვისებელ ან დასაგირავებელ ქონებაზე საკუთრების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტები („სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 41-ე მუხლი).

30. გარიგებანი გადასახადით ან გამოსაღებით დასაბეგრი ქონების გასხვისების შესახებ, აგრეთვე შეთანხმებანი შესაბამის ორგანოებში ამ გარიგებათა რეგისტრაციის შემდეგ მათი მოშლის შესახებ შეიძლება დადასტურდეს იმ პირობით, თუ წარდგენილი იქნება გადასახადის ან გამოსაღების გადახდის ან შესაბამისი ორგანოებისა და შემძენის თანხმობა იმის შესახებ, რომ ...ნგარიშებული გადასახადი ან გამოსაღები გადატანილ იქნეს შემძენზე. ...აღნიშნულ გარიგებათა სანოტარო დადასტურებისას გამოთხოვილ უნდა იქნეს საფინანსო ორგანოს ცნობა გადასახადის დავალიანების არარსებობის...

შესახებ. ცნობა ძალაშია ერთი თვის განმავლობაში. თუ ცნობაში აღნიშნულია, რომ გადასახადი და გამოსაღები გადახდილია კვარტალისათვის ან მთელი წლისათვის, ცნობა ძალაშია ამ ვადის განმავლობაში.

იმის დასადასტურებლად, რომ ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებ[ის] მფლობელებს გამოსაღები გადახდილი აქვთ, შეიძლება წარდგენილ იქნეს [...] თარი.

(31.) გარიგების მონაწილეთა ქმედუნარიანობის გამორკვევისას სახელმ[წი]ფო ნოტარიუსი გამოითხოვს დოკუმენტს (იხ. ამ ინსტრუქციის მე-11 პუნქტ[ი]), რომელშიც აღნიშნულია გარიგების მონაწილეთა ასაკი.

თუ სახელმწიფო ნოტარიუსს საფუძველი აქვს ივარაუდოს, რომ გარი[გე]ბის რომელიმე მონაწილეს სულით ავადმყოფობის ან ჭკუასუსტობის გამო[არ] შეუძლია შეიგნოს თავისი მოქმედების მნიშვნელობა ან გაუძღვეს მას, ხო[ლო] ცნობები ამ პირის არაქმედუნარიანად აღიარების შესახებ არ არსებობს, [ნო]ტარიუსი გადადებს გარიგების შესრულებას და გამოარკვევს, არსებობს [თუ] არა სასამართლოს გადაწყვეტილება პირის არაქმედუნარიანად აღიარების [შე]სახებ. თუ ასეთი გადაწყვეტილება სასამართლოს არ გამოუტანია, სახელმწი[ფო] ნოტარიუსი თავისი ვარაუდის შესახებ ატყობინებს საქართველოს სსრ სამო[ქა]ლაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 267-ე მუხლში აღნიშნულ ერთ-[ერთ] პირს ან ერთ-ერთ ორგანიზაციას, რომლებსაც შეუძლიათ აღძრან სასამართლ[ოს] წინაშე საკითხი ამ პირის არაქმედუნარიანად აღიარების შესახებ. თავის [წე]რილში სახელმწიფო ნოტარიუსი სთხოვს შეატყობინონ მას მიღებული გა[და]წყვეტილების შესახებ. ამ თანამდებობის პირის (ორგანიზაციის) მიერ მიღე[ბუ]ლი გადაწყვეტილების შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიუსი ან შეასრულ[ებს] გარიგებას, ანდა შეაჩერებს სანოტარო მოქმედების შესრულებას სასამა[რთ]ლოში საქმის განხილვამდე.

გარიგებანი 15 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანთა სახელით, აგრეთვე [...] მოქალაქეთა სახელით, რომლებიც სასამართლოს წესით აღიარებული არ[იან] არაქმედუნარიანად, შეიძლება დადონ მათმა მშობლებმა, მშვილებლებმა[,] მეურვეებმა (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის მე-[14] და მე-15 მუხლები).

15-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანთა სახელით დადებული გა[რი]გებანი შეიძლება დადასტურდეს მხოლოდ მშობლთა, მშვილებელთა ან მზ[რუ]ნველთა თანხმობით (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდე[ქსის] მე-14 მუხლი).

თუ მშობლებს (მშვილებლებს), მეურვეებს ან მზრუნველებს რაიმე [მი]ზეზით (იმყოფებიან მივლინებაში, ცხოვრობენ სხვა ადგილზე და ა. შ.) არ [შე]უძლიათ მისცენ თანხმობა გარიგების დასადასტურებლად, იგი შეიძლება [და]დასტურდეს სამეურვეო და სამზრუნველო ორგანოს წარმომადგენლის მო[ნა]წილეობით. ამასთან დაცული უნდა იყოს საქართველოს სსრ საქორწინო [და] საოჯახო კოდექსის 150-ე მუხლის მოთხოვნები.

სახელმწიფო ნოტარიუსები მოითხოვენ სამეურვეო და სამზრუნვე[ლო] ორგანოს ნებართვას მეურვის უფლებით დადონ და მზრუნველის უფლე[ბით ...]

[თა]ნხმობა განაცხადონ სამეურვეო პირის სახელით ისეთ გარიგებათა დასადებად, რაც საყოფაცხოვრებო გარიგებათა ფარგლებს სცილდება. კერძოდ, სამეურვეო და სამზრუნველო ორგანოს წინასწარი ნებართვა საჭიროა სანოტარო [წე]სით დასადასტურებელ ხელშეკრულებათა დასადებად, სამეურვეო პირის [კუ]თვნილ უფლებებზე უარის სათქმელად, ქონების გასაყოფად, საცხოვრებელი [სა]დგომების გასაცვლელად და ქონების გასახვისებლად.

სამეურვეო პირის სახელით ნაჩუქრობის ხელშეკრულების დადასტურება [არ] შეიძლება.

ეს წესები ვრცელდება იმ გარიგებებზეც, რომლებსაც სდებენ მშობლები [(მშ]ვილებლები) თავიანთი არასრულწლოვანი შვილების მეურვეთა (მზრუნველთა) სახით (საქართველოს სსრ საქორწინო და საოჯახო კოდექსის 150-ე [მუ]ხლი).

სამეურვეო პირის 100 [მანე]თამდე ღირებულების ქონების გასხვისება [შე]უძლია მეურვეს (მზრუნველს) ქალაქებში სახალხო განათლების განყოფი[ლე]ბის გამგის თანხმობით, სოფლებსა და მუშათა დაბებში — სამეურვეო და [სა]მზრუნველო ორგანოს თანხმობით.

თუ ქონების ღირებულება 100 მანეთს აღემატება, მაშინ საკითხს გად[აწ]ყვეტს მშრომელთა დეპუტატების რაიონული (საქალაქო) საბჭოს აღმასკომი.

32. გარიგებაში მონაწილე იურიდიულ პირთა უფლებაუნარიანობის შე[მო]წმებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები მოვალენი არიან გაეცნონ იურიდიული [პი]რის წესდებასა და დებულებას და შეამოწმონ, შეესაბამება თუ არა შესას[რუ]ლებელი მოქმედება წესდებით ან დებულებით იურიდიული პირისათვის [მი]ნიჭებულ უფლებას.

ისეთი გარიგების დადასტურებისას, რომელშიც მხარეა კოლმეურნეობა, [სა]ხელმწიფო ნოტარიუსები შეამოწმებენ, რეგისტრირებულია თუ არა მოცე[მუ]ლი კოლმეურნეობის წესდება მშრომელთა დეპუტატების რაიონული (საქა[ლაქო]) საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში.

33. წარმომადგენლის მიერ გარიგების შესრულების შემთხვევაში სახელ[მწი]ფო ნოტარიუსები შეამოწმებენ მის უფლებამოსილებას. წარმომადგენლის [უფ]ლებამოსილება დასტურდება მის სახელზე გაცემული რწმუნებულებით.

სახელმწიფო ნოტარიუსები არ მოითხოვენ რწმუნებულებას გარიგების [და]სადებად და სხვა მოქმედების შესასრულებლად იმ იურიდიულ პირთა ხელ[მძღ]ვანელებისაგან, რომელთაც წესდებით ან დებულებით მინიჭებული აქვთ [გა]რიგების დადების უფლება. ასეთ შემთხვევებში მათ მოეთხოვებათ მხოლოდ [თ]ანამდებობრივი მდგომარეობის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

თუ იურიდიულ პირს მართავს არჩევითი კოლეგიური ორგანო, გამოთხო[ვი]ლ უნდა იქნეს დადგენილება თანამდებობის პირთა არჩევისა და მათ შორის [მო]ვალეობათა განაწილების შესახებ.

(34.) შეთანხმება ქონების გასხვისების ხელშეკრულების მოშლის შესახებ [შე]იძლება გაფორმდეს როგორც ხელშეკრულებაზე თანდართული ცალკე დო[კუ]მენტის შედგენით, ისეთ მხარეთა მიერ ხელმოწერილი ხელშეკრულების [დე]და ეგზემპლარზე წარწერითაც.

ბა ჯერ კიდევ არ არის რეგისტრირებული შესაბამის ორგანოში, სახელმწიფო ნოტარიუსი მხარეთა განცხადების საფუძველზე ხელშეკრულების მოშლას აღნიშნავს მის ყველა ეგზემპლარზე და რეესტრში.

ხელშეკრულების მოშლის შესახებ მხარეთა შეთანხმება, რომელიც დადება შესაბამის ორგანოში მისი რეგისტრაციის შემდეგ, დასტურდება სანოტარო წესით.

იმ შემთხვევაში, თუ მიღებულია სასამართლოს გადაწყვეტილება ქონების გასხვისების ხელშეკრულების ბათილად ცნობის შესახებ, სახელმწიფო ნოტარიუსი ამას აღნიშნავს რეესტრში და ხელშეკრულების ეგზემპლარზე, რომელიც ინახება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის საქმეებში.

ქონების გამყიდველს (მჩუქებელს) მისი მოთხოვნით უბრუნდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში არსებული უფლებაგანმსაზღვრელი დოკუმენტი (ან მისი დუბლიკატი), რომელიც გამყიდველს (მჩუქებელს) ჰქონდა ქონების გასხვისების შესახებ მოსაშლელი ხელშეკრულების დადებამდე.

აღნიშნულ ხელშეკრულებათა მოშლისას ადრე ამ ხელშეკრულებათა დადასტურებისათვის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი მხარეებს არ უბრუნდებათ.

35. ხელშეკრულება სპეციალურ აღრიცხვაზე არსებული ქონების (საცხოვრებელი სახლი და სხვ.) გასხვისების შესახებ, აგრეთვე შეთანხმება ასეთი ხელშეკრულების მოშლის შესახებ (შესაბამის ორგანოში მისი რეგისტრაციის შემდეგ) წარდგენილ უნდა იქნეს სარეგისტრაციოდ ამ ქონების აღრიცხვის ადგილზე, რის შესახებაც სახელმწიფო ნოტარიუსი აღნიშნავს დამადასტურებელ წარწერაში და განუმარტავს მხარეებს.

საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 239-ე მუხლის თანახმად ხელშეკრულება საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის გასხვისების ხელშეკრულება წარდგენილ უნდა იქნეს სარეგისტრაციოდ მშრომელთა დეპუტატების რაიონული (საქალაქო) საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში (ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროში) სამი თვის განმავლობაში.

36. ხელშეკრულებები, ანდერძები, რწმუნებულებები და სხვა დოკუმენტები, რომლებშიც ჩამოყალიბებულია სანოტარო წესით დასადასტურებელ გარიგებათა შინაარსი, სახელმწიფო ნოტარიუსებს წარედგინებათ სულ ცოტა ორ ეგზემპლარად მაინც, რომელთაგან ერთი რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის საქმეებში.

ყველა ეგზემპლარს ხელს აწერენ გარიგების მონაწილენი. დამადასტურებელი წარწერა ასევე გაკეთდება ყველა ეგზემპლარზე. გარიგების მონაწილეთა სურვილისამებრ ყოველ მათგანს მიეცემა თითო ეგზემპლარი.

საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთების გაცემის ხელშეკრულებათა დადასტურება

37. პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთების გაცემის ხელშეკრულებებს ადასტურებენ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები მიწის ნაკვეთის გამოყოფის ადგილის მიხედვით.

[illegible] საცხოვრ-
ო სახლების მშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთების უვადო სარგებლობ-
გაცემის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები ა-
მებენ, თუ რამდენად შეესაბამება ხელშეკრულება იმ კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რომელიც აწესრიგებს მოქალაქეთა უფლებას საცხოვრებელი ს-
ების მშენებლობაზე[1]).

საჭიროა აგრეთვე შემოწმდეს, შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება პირა-
კუთრების ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისათვის
ის ნაკვეთის უვადო სარგებლობაში გაცემის ტიპობრივი ხელშეკრულებ-
გათვალისწინებულ ყველა აუცილებელ რეკვიზიტს.

აღნიშნულ ხელშეკრულებათა დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარი-
ები გამოითხოვენ მშრომელთა დეპუტატების საოლქო (საქალაქო), რაიონ-
ი, სადაბო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილებას მიწის ნ-
ვეთის გამოყოფის შესახებ და მიწის ნაკვეთის გეგმისა და განაშენიანებ-
როექტის ორ ეგზემპლარს.

მიწის ნაკვეთის გეგმა და განაშენიანების პროექტი თან დაერთვის ხე-
შეკრულებათა ეგზემპლარებს, რომლებიც მხარეებს ეძლევათ. სახელმწიფ-
ნოტარო კანტორაში დარჩენილ ეგზემპლარს მიწის ნაკვეთის გეგმა და გან-
ნიანების პროექტი არ დაერთვის.

საჭირო არ არის განაშენიანების პროექტის წარდგენა მაშინ, როცა და-
ტურდება ხელშეკრულება სახელმწიფო და საზოგადოებრივი საჭიროებისათვ-
წის ნაკვეთების გამოყოფასთან დაკავშირებით მოქალაქეთა კუთვნილი ნაკ-
თების გადასატანად მიწის ნაკვეთების მიცემის შესახებ.

38. საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთების მ-
მის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები მენ-
ენეებს განუმარტავენ საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექს-
04-ე და 105-ე მუხლების შინაარსს, რაც აღინიშნება ხელშეკრულების ტექ-
ში მხარეთა ხელმოწერის წინ.

39. საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთის მიცემ-
ლშეკრულების მოშლის შემთხვევაში მხარეების (კომუნალური მეურნეობი-
მმართველოს (განყოფილების) და მენაშენის) თანხმობით სახელმწიფ-
ტარიუსები ხელშეკრულების მოშლის შესახებ აღნიშნავენ სანოტარო კან-

---

1) სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1948 წლის 26 აგვისტოს ბრძანებ-
ბა „ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების ყიდვისა და მშენებლობაზე მოქალაქეთა
ლების შესახებ" (სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს უწყებანი, 1948 წ., № 36; 1958 წ.,
16; 1964 წ., № 35); სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1948 წლის 26 აგვისტოს დადგენ-
ბა „ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების ყიდვისა და მშენებლობაზე მოქალაქეთა
ლების შესახებ" სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1948 წლის 26 აგვისტოს
ანებულების გამოყენების წესის თაობაზე" (სსრკ დადგ. კრებ., 1948 წ., № 5, მუხ. 62);
ქართველოს სსრ მიწის კოდექსი და სხვ.

შეკრულების მოშლის შესახებ შრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭ[ოს] აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე, რომელიც [მი]ღებულია მენაშენის განცხადების მიხედვით. ხელშეკრულების მოშლასთან [და]კავშირებით მხარეთა გამოცხადება სანოტარო კანტორაში სავალდებულო არის.

40. მხარეების (კომუნალური მეურნეობის სამმართველოს (განყოფილებ[ის]) და მენაშენის) შეთანხმება საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისათვის მი[წის] ნაკვეთის მიცემის ნოტარიულად დადასტურებული ხელშეკრულების პირ[ო]ბების შეცვლის შესახებ შეიძლება დადასტურდეს მას შემდეგ, რაც სახე[ლ]მწიფო ნოტარიუსს წარუდგენენ შრომელთა დეპუტატების რაიონული, ს[ა]ლაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილებას ხელშეკრულე[ბ]ის პირობების შეცვლის თაობაზე.

ხელშეკრულების პირობების შეცვლა შეიძლება როგორც ხელშეკრულებ[ის] მოშლისა და მის ნაცვლად ახლის დადებით, ისევე ხელშეკრულების პირობებ[ის] შეცვლის თაობაზე ცალკე შეთანხმების შედგენით. ამ შემთხვევაში შეთანხმებ[ა] თან დაერთვის თავდაპირველი ხელშეკრულების ეგზემპლარებს. შეთანხმებ[ის] შინაარსი შეიძლება გადმოცემულ იქნეს თავდაპირველი ხელშეკრულების ყ[ვე]ლა ეგზემპლარზე წარწერის სახითაც.

შეთანხმებას ხელი უნდა მოაწერონ კომუნალური მეურნეობის სამმარ[თ]ველოს (განყოფილების) წარმომადგენელმა, მენაშენემ, და უნდა დადასტუ[რ]დეს სანოტარო წესით.

საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში ბინის გასხვისების გარიგებათა დადასტურება

41. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენა[შე]ნეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში ბინის გასხ[ვი]სების ხელშეკრულებანი დასტურდება საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყ[ო]ფლის მიხედვით.

42. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ბინის გასხვისების ხე[ლ]შეკრულებათა სანოტარო დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები ამო[წ]მებენ, ეკუთვნის თუ არა ისინი გამსხვისებელ პირს.

გასასხვისებელ საცხოვრებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე) ან ბინაზე მო[ქ]ალაქეთა პირადი საკუთრების უფლება შეიძლება დადასტურდეს, კერძოდ, ერ[თ-]ერთი შემდეგი დოკუმენტით:

— ნოტარიულად დადასტურებული დოკუმენტი პირადი საკუთრების ს[ა]ცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად მიწის ნაკვეთის მიცემის შესახებ (ხელშ[ეკ]რულება განაშენიანების უფლების შესახებ, დადებული 1948 წლის 26 აგვ[ი]სტომდე), აგრეთვე ხელშეკრულება ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშ[ე]ნებლო კოლექტივისათვის საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად მიწის ნაკვე[თ]ის მიცემის შესახებ;

— ნოტარიულად დადასტურებული (ან 1931—1936 წლებში კომუნალუ[რ]ი ორგანოს მიერ დამოწმებული) ყიდვა-გაყიდვის (მათ შორის გამყიდველის გარდაცვალებამდე რჩენის პირობით), ნაჩუქრობის, გაცვლილობის ხელშე[კ]რულება;

— საჯარო ვაჭრობით საცხოვრებელი სახლის შეძენის აქტის ასლი;

— აქტი სახლის დემუნიციპალიზაციის შესახებ;

— მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა;

— მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობა;

— სახლზე საკუთრების უფლების დამადასტურებელი კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების ასლი;

— ხელშეკრულება სახლის გაყოფის შესახებ.

— მეუღლეთა შორის სახლის გაყოფის შესახებ ამხანაგური სასამართლოს გადაწყვეტილების ასლი;

— სარეგისტრაციო მოწმობა.

ჩამოთვლილ დოკუმენტებზე, გარდა სარეგისტრაციო მოწმობისა, აღნიშნული უნდა იყოს, რომ ისინი რეგისტრირებულია შრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში (ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროში), რომელიც ახორციელებს ნაგებობის რეგისტრაციას.

გასასხვისებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე) ან ბინაზე უფლების განმსაზღვრელი დოკუმენტის გარდა, იმ ადგილებში, სადაც ჩატარებულია ინვენტარიზაცია, სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას.

თუ ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობაში აღნიშნული მიწის ნაკვეთის ფაქტიური ფართობი უფრო მეტი აღმოჩნდება, ვიდრე აღნიშნულია უფლებაგანმსაზღვრელ დოკუმენტში, აგრეთვე იმ შემთხვევებში, როცა ცნობიდან ჩანს, რომ მესაკუთრემ მიაშენა (დააშენა) სახლს ან არასაცხოვრებელი სადგომი გადააკეთა საცხოვრებლად დაწესებული ნებართვის გარეშე, სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს წარუდგინონ შრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილება მიწის ნაკვეთის ფართობის შეცვლის (მოცემული ადგილისათვის დაწესებული ნორმების ფარგლებში) ან მიშენების (დაშენების) შესახებ. თუ აღმასრულებელი კომიტეტის ასეთი გადაწყვეტილება არ არსებობს, მიწის ნაკვეთის და საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ფართობი გასხვისების ხელშეკრულებაში აღინიშნება უფლებაგანმსაზღვრელი დოკუმენტის მიხედვით.

თუ ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობაში აღნიშნული მიწის ნაკვეთის ან საცხოვრებელი სახლის ფაქტიური ფართობი უფრო ნაკლები აღმოჩნდება, ვიდრე აღნიშნულია უფლებაგანმსაზღვრელ დოკუმენტში, გასხვისების ხელშეკრულებაში მათი ფართობი აღინიშნება ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობის მიხედვით.

43. ხელშეკრულება საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ინდივი-
დუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის გასხვი-
სების შესახებ შეიძლება დადასტურდეს იმ პირობით, თუ საცხოვრებელი სახ-
ლის ერთი (სახლის ნაწილის) ან ბინის ყიდვა-გაყიდვის, ანდა გაცვლის შედეგად
გად შემძენს, მასთან ერთად მცხოვრებ მეუღლეს და მათ არასრულწლოვან
შვილებს არ აღმოაჩნდებათ ერთ საცხოვრებელ სახლზე (ერთი სახლის ნა-
წილზე), ბინაზე მეტი, თუ ერთ ან რამდენიმე ზემოაღნიშნულ მოქალაქეს კე-
რძო საკუთრების უფლებით იქნება საცხოვრებელი სახლის ნაწილი, ეს
შეიძლება წარმოადგენდეს დაბრკოლებას ხელშეკრულების დადასტურების-
თვის, როცა აღნიშნული სახლის მეორე ნაწილს იძენს დანარჩენი ხსენებუ-
მოქალაქეთაგანი.

მაგრამ ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივ-
მრავალბინიან სახლში ერთად მცხოვრებ მეუღლეებსა და მათ არასრულწლო-
ვან შვილებს შეუძლიათ ჰქონდეთ მხოლოდ ერთი ბინა. სახლის (სახლის ნაწი-
ლის), ბინის ყიდვა-გაყიდვის, გაცვლილობის ხელშეკრულების მიხედვით შე-
ნილი საცხოვრებელი ფართობის ზღვრული ოდენობა არ უნდა აღემატებოდ-
96 კვადრატულ მეტრს და დამხმარე ფართობისა — 40 კვადრატულ მეტრს.

96 კვადრატულ მეტრზე მეტი საცხოვრებელი ფართობის საცხოვრებე-
სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის ყიდვა-გაყიდვის ან გაცვლილობის ხელშე-
რულება შეიძლება დადასტურდეს მხოლოდ მშრომელთა დეპუტატების რაი-
ნული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვით იმასთან დ-
კავშირებით, რომ შემძენს ჰყავს დიდი ოჯახი, ანდა აქვს დამატებითი საცხო-
რებელი ფართობის უფლება. ასეთ შემთხვევაში სახლის (სახლის ნაწილის
ბინის საცხოვრებელი ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს იმ ოდენობას, რ-
მოცემული ოჯახისათვის განსაზღვრულია დაწესებული ნორმების მიხედვი-
დამატებითი ფართობის უფლების გათვალისწინებით (საქართველოს სსრ სამ-
ქალაქო სამართლის კოდექსის 104-ე მუხლი და საქართველოს სსრ სახალ-
კომისართა საბჭოს 1930 წლის 14 დეკემბრის დადგენილების მე-2 პუნქტი).

საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის ყიდვა-გაყიდვის ხე-
შეკრულების დადასტურებისას დაცული უნდა იყოს აგრეთვე ის პირობა, რ-
მესაკუთრეს არ შეუძლია გაყიდოს ერთ საცხოვრებელ სახლზე (ერთი სახლ-
ნაწილზე) ან ბინაზე მეტი სამი წლის განმავლობაში, გარდა საქართველოს
სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 105 მუხლით გათვალისწინებული გაყიდ-
ვის შემთხვევისა (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 23-
მუხლი).

საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 105-ე მუხლის
ნახმად, წინანდელი გაყიდვის დღიდან სამი წლის გასვლამდე სახლის (ან
თი სახლის ნაწილის), ბინის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება შეიძლება დად-
ტურდეს მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როცა გამყიდველს, მასთან ერთად მცხ-
რებ მეუღლეს და მათ არასრულწლოვან შვილებს აღმოაჩნდებათ ერთზე
ტი სახლი კანონით დასაშვებ საფუძველზე (მემკვიდრეობის უფლებით, ნაჩ-

ობის ხელშეკრულებით ანდა სახლების მესაკუთრეთა დაქორწინების შე-
გასხვისდება)[1].

44. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ინდივიდუალურ მენაშე-
ნეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის გასხვისების ხელშეკ-
რულებათა დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები ამოწმებენ, რომ გას-
ხვისებაზე დადებული არ არის ყადაღა.

მიუხედავად იმისა, ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობაში აღ-
ნიშნულია თუ არა ყადაღის არარსებობა, სახელმწიფო ნოტარიუსები მოვალე-
ნი არიან შეამოწმონ ეს მონაცემები სანოტარო კანტორის დოკუმენტების
მიხედვით, რის შესახებაც სახელმწიფო ნოტარიუსი აღნიშნავს ხელშეკრულე-
ბის ეგზემპლარზე, რომელიც რჩება სანოტარო კანტორის საქმეებში.

თუ გასხვისებაზე დადებულია ყადაღა, საცხოვრებელი სახლის (სახლის
ნაწილის) ან ბინის გასხვისების ხელშეკრულება შეიძლება დადასტურდეს
მხოლოდ იმ პირობით, თუ კრედიტორი და შემძენი თანახმანი არიან ვალი გა-
დატანილ იქნეს შემძენზე, ხოლო თუ დადებულია ყადაღა, — მხოლოდ მისი
მოხსნის შემდეგ.

45. ხელშეკრულება იმ საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ინდი-
ვიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის გას-
ხვისების შესახებ, რომლებიც შეძენილია ქორწინების რეგისტრაციის შემდეგ
და მეუღლეთა საერთო (ერთობლივ) საკუთრებას წარმოადგენს, შეიძლება და-
დასტურდეს მხოლოდ მაშინ, თუ წარდგენილ იქნება მეორე მხარის (ცოლის,
ქმრის) წერილობითი თანხმობა სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გასხვისების
შესახებ.

საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ბინის გასხვისებაზე თანხმო-
ბის შესახებ მეუღლის განცხადების ხელმოწერის ნამდვილობა ნოტარიულად
უნდა დაამოწმოს სანოტარო ორგანომ ან ორგანიზაციამ, რომელშიც მუშაობს
ან სწავლობს მეუღლე, იმ სახლის მმართველობამ, რომელშიც იგი ცხოვრობს,
ან იმ სამკურნალო დაწესებულების ადმინისტრაციამ, რომელშიც იგი იმყო-
ფება განსაკურნავად. ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება საჭირო არ არის,
თუ მეუღლე პირადად გამოცხადდება და ჩააბარებს სახელმწიფო ნოტარიუსს
განცხადებას გასხვისებაზე თანხმობის შესახებ. ამ შემთხვევაში სახელმწიფო
ნოტარიუსი დაადგენს მეუღლის ვინაობას და შეამოწმებს მისი ხელმოწერის
ნამდვილობას, რასაც აღნიშნავს განცხადებაზე, და მიუთითებს მეუღლის ვი-
ნაობის დამადასტურებელი დოკუმენტის დასახელებას, მის ნომერს, გაცემის
თარიღს და დოკუმენტის გამცემი დაწესებულების დასახელებას.

თუ მეორე მხარის (ცოლის, ქმრის) განცხადებაში აღნიშნულია, პერსონა-
ლურად ვის (მოქალაქის გვარი, სახელი, მამის სახელი, ორგანიზაციის დასახე-
ლება) უნდა მიყიდოს ან აჩუქოს ერთობლივად შეძენილი სახლი (სახლის ნა-

1) ამასთან გამორიცხული არ არის ამ ვადის ვანმავლობაში ერთი საცხოვრებელი სახლის (ერთი სახლის ნაწილის) ნაწილ-ნაწილ გასხვისების შესაძლებლობა.

წილი). ბინა, ანდა აღნიშნულია ფასი და გაყიდვის სხვა პირობები. სახელმწ[იფ]ო ნოტარიუსი გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურებისას მოვალეა შ[ე]ამოწმოს, დაცულია თუ არა მეუღლის განცხადებაში აღნიშნული პირობებ[ი].

იმ შემთხვევაში, როცა სახლზე (სახლის ნაწილზე) უფლების განმსაზ[ღვ]რელი დოკუმენტით (სარეგისტრაციო მოწმობა, ტექნიკური ინვენტარიზაც[იის] ბიუროს ცნობა და სხვ.) შეუძლებელია დადგინდეს მისი შეძენის დრო და [სა]ფუძველი, ხოლო სახლის (სახლის ნაწილის) გამსხვისებელი პირის მეუღ[ლე] თავს არიდებს წერილობითი პასუხის გაცემას იმ შეკითხვაზე, რომ თანახ[მაა] საცხოვრებელი სახლი (სახლის ნაწილი) გაასხვისოს მეორე მხარემ (ცოლ[მა], ქმარმა), რომლის სახელზეც არის რეგისტრირებული სახლი (სახლის ნაწილ[ი]), ამ უკანასკნელს შეიძლება გადაეცეს „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" ქართველოს სსრ კანონის 85-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით მეუღ[ლის] განცხადება იმ წინადადებით, რომ გამოცხადდეს სახელმწიფო სანოტარო [კან]ტორაში, რათა გაირკვეს მისი წილი სახლში (სახლის ნაწილში). თუ იგი სა[ნო]ტარო კანტორაში არ გამოცხადდება დაწესებულ ვადაში და არ გაგზავნის [გან]ცხადების მიღების დღიდან ერთი თვის განმავლობაში თავის მოსაზრებ[ას], სახელმწიფო ნოტარიუსს შეუძლია დაადასტუროს სახლის (სახლის ნაწილ[ის]), ბინის გასხვისების ხელშეკრულება იმ მეუღლის სახელით, რომელზეც ირიც[ხე]ბა საცხოვრებელი სახლი (სახლის ნაწილი) ან ბინა უფლებაგანმსაზღვრ[ელი] დოკუმენტის მიხედვით.

46. სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინ[ათმ]შენებლო კოლექტივის სახლში ბინის გასხვისების ხელშეკრულება შეიძ[ლე]ბა დადასტურდეს მეორე მხარის (ცოლის, ქმრის) თანხმობის გამოუთხო[ვად], თუ უფლებაგანმსაზღვრელი დოკუმენტიდან, ქორწინების მოწმობიდან ან [სხვა] დოკუმენტებიდან ჩანს, რომ სახლი (სახლის ნაწილი) ან ბინა საერთო კ[ი არ] არის, არამედ ერთი მხარის (ცოლის, ქმრის) პირადი საკუთრებაა (შეძენ[ილია] მეუღლეთა დაქორწინებამდე, მიღებულია მემკვიდრეობით ან ნაჩუქრ[ობის] ხელშეკრულებით, ანდა ქორწინების განმავლობაში შეძენილი სახლი (სახ[ლის] ნაწილი), ბინა ადრე გაყოფილია).

სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისების ხელშეკრულება შეიძლება და[დას]ტურდეს მეორე მხარის (ცოლის, ქმრის) თანხმობის გამოუთხოვად იმ [შემ]თხვევებშიც, როცა იგი არ ცხოვრობს სახლის ადგილსამყოფელზე და [მისი] საცხოვრებელი ადგილი უცნობია. ამის დასადასტურებლად წარდგენილ უ[ნდა] იქნეს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილება იმის შეს[ახებ], რომ მეუღლის ადგილსამყოფელი უცნობია.

თუ საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გამსხვისებელი [მო]ქალაქე წარადგენს წერილობით განცხადებას იმის შესახებ, რომ მას არა ჰ[ყავს] მეუღლე (მარტოხელაა, ქვრივია), სახელმწიფო ნოტარიუსი ამას აცნო[ბებს] გარიგების მეორე მონაწილეს, რომელიც იმის დასტურად, რომ აღნიშ[ნული] გარემოება მისთვის ცნობილია, ხელს აწერს განცხადებაზე. ეს განცხა[დება] უნდა გამომდინარეობდეს პირადად საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწი[ლის]), ბინის გამსხვისებელი პირისაგან, ხოლო წარმომადგენლის მეშვეობით გა[რიგე]ბის დადების შემთხვევაში, — წარმომადგენლისაგან.

47. იმ შემთხვევებში, როცა საცხოვრებელი სახლის საერთო წილობრივი საკუთრების ერთ-ერთი მონაწილის კუთვნილ წილს საცხოვრებელ სახლში ყიდულობს გარეშე პირი, სახელმწიფო ნოტარიუსი უნდა დარწმუნდეს იმაში, რომ გამყიდველმა წერილობით აცნობა საერთო წილობრივი საკუთრების დანარჩენ მონაწილეებს (მათ შორის 60 კვადრატული მეტრი და მეტი საცხოვრებელი ფართობის მქონე მოქალაქეებს, აგრეთვე დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს), რომ განზრახული აქვს მიყიდოს თავისი კუთვნილი წილი გარეშე პირს, ამასთან აღნიშნოს ფასი და სხვა პირობები, რომელთა მიხედვითაც ჰყიდის სახლის ნაწილს (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 116-ე მუხლი).

საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეებისათვის საერთო სახლის წილის მომავალი გაყიდვის შეტყობინების ტექსტის ჩაბარება შეიძლება წარმოადგენდეს სახელმწიფო სანოტარო კანტორის მოწმობა „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 71-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით გამყიდველის განცხადების გადაცემის თაობაზე, ან საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთა განცხადება იმის შესახებ, რომ ისინი უარს ამბობენ განახორციელონ სახლის გასაყიდი ნაწილის უპირატესი შესყიდვის უფლება (ფასისა და სხვა პირობების აღნიშვნით, რომელთა მიხედვითაც იყიდება ეს წილი).

საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთა განცხადებაზე ხელმოწერის ნამდვილობა შეიძლება დაამოწმოს ორგანომ, რომელმაც სანოტარო მოქმედება შეასრულა, ან ორგანიზაციამ, რომელშიც ისინი მუშაობენ ან სწავლობენ, იმ სახლის მმართველობამ, რომელშიც ისინი ცხოვრობენ, ანდა იმ სამკურნალო დაწესებულების ადმინისტრაციამ, რომელშიც ისინი იმყოფებიან სამკურნალოდ.

თუ საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეს აღნიშნული განცხადება გადასცა ხელშეკრულების დამადასტურებელმა სახელმწიფო სანოტარო კანტორამ, მაშინ მოწმობა განცხადების გადაცემის შესახებ არ გაიცემა, მაგრამ განცხადების ეგზემპლარი, რომელზეც ხელს აწერს სახელმწიფო ნოტარიუსი მისი ჩაბარების შესახებ, თან უნდა დაერთოს სახლის წილის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების ეგზემპლარს, რომელიც რჩება სანოტარო კანტორაში.

საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთაგან მიღებული პასუხი აგრეთვე თან დაერთვის ხელშეკრულების აღნიშნულ ეგზემპლარს.

თუ სახლის წილს ყიდულობს საერთო წილობრივი საკუთრების ერთ-ერთი მონაწილე, საერთო წილობრივი საკუთრების სხვა მონაწილეთა შეტყობინება საჭირო არ არის.

საცხოვრებელი სახლის წილის ნაჩუქრობისა და გაცვლილობის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას ამ პუნქტის წესები არ გამოიყენება.

48. თუ საერთო წილობრივი საკუთრების დანარჩენი მონაწილენი უარს იტყვიან უპირატესი შესყიდვის უფლების განხორციელებაზე ან არ განახორციელებენ ამ უფლებას იმ დღიდან ერთი თვის განმავლობაში, რაც მათ

ეცნობათ გაყიდვის განზრახვა და პირობები, სახელმწიფო ნოტარიუსი დაად-
ტურებს გარეშე პირისათვის სახლის წილის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებ

გარეშე პირისათვის სახლის წილის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება
იძლება დადასტურდეს იმ შემთხვევაშიც, თუ საერთო წილობრივი საკუთ
ბის სხვა მონაწილენი არ ცხოვრობენ სახლის ადგილსამყოფელზე და მ
მისამართი უცნობია. ამის დასადასტურებლად წარდგენილ უნდა იქნეს ცნ
ბათა ბიუროს (სამისამართო მაგიდის) ან მშრომელთა დეპუტატების ად
ლობრივი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის შესაბამისი დოკუმენტი.

49. არასრულწლოვანთა, აგრეთვე სასამართლოს მიერ არაქმედუნარიან
ანდა შეზღუდულ ქმედუნარიანად ცნობილ პირთა კუთვნილი საცხოვრებ
სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენ
ლო კოლექტივის სახლში ბინის გასხვისების გარიგების დადასტურებისას
ხელმწიფო ნოტარიუსი ხელმძღვანელობს ამ ინსტრუქციის 31-ე პუნქტით.

თუ სამეურვეო და სამზრუნველო ორგანოები ავალებენ მშობლებს, მეურ
ვეებს ან მზრუნველებს შეიტანონ არასრულწლოვანთა ან სხვა არაქმედუნარ
პირთა სახელზე შემნახველ სალაროში გაყიდული სახლის (სახლის ნაწილის)
ბინის თანხები, მაშინ სახელმწიფო ნოტარიუსმა უნდა შეამოწმოს ამ მოთხ
ნის შესრულება და ეს აღნიშნოს ხელშეკრულების ტექსტში.

50. პირადი საკუთრების უფლებით ერთი პირის ან საერთო საკუთრე
უფლებით რამდენიმე პირის კუთვნილი და ერთ მიწის ნაკვეთზე არსებუ
რამდენიმე საცხოვრებელი სახლიდან ერთ-ერთის გასხვისების ხელშეკრუ
ბა შეიძლება დადასტურდეს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მშრომელთა დეპუ
ტების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი გამოყ
მიწის ნაკვეთის ნაწილს ნატურაში მასზე არსებული გასასხვისებელი სახ
ცალკე ნომრით ქუჩაზე, ჩიხში და ა. შ. თუ მიწის ნაკვეთის ასე გამოყოფა
უძლებელია, მაშინ სახელმწიფო ნოტარიუსი ადასტურებს ხელშეკრულ
მთლიანად საცხოვრებელ სახლზე საერთო საკუთრების უფლებაში განსაზ
რული წილის გასხვისების შესახებ.

51. სახლის წილის გასხვისების შესახებ აღინიშნება უფლებაგანმსაზ
რელ დოკუმენტში.

52. საცხოვრებელი სახლის წილის გასხვისების ხელშეკრულების ტექს
აღინიშნება არითმეტიკული წილი, და არა სახლის კონკრეტული ნაწილებ

53. მესაკუთრის მიერ საცხოვრებელი სახლის წილის გასხვისების ხ
შეკრულებაში შეიძლება აღინიშნოს აგრეთვე მისი კონკრეტული ნაწილე
სარგებლობის წესი, ასევე მიწის ნაკვეთით სარგებლობის წესი.

საერთო წილობრივი საკუთრების ერთ-ერთი მონაწილის მიერ საც
რებელ სახლში მისთვის კუთვნილი წილის გასხვისების ხელშეკრულებაში
ლის კონკრეტული ნაწილებით სარგებლობის წესი შეიძლება აღინიშნოს მ
ლოდ მაშინ, თუ არსებობს საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთა
საბამისი შეთანხმება სახლის სარგებლობის წესის შესახებ, ანდა მათი წ
ლობითი თანხმობით ან თუ მიღებულია სასამართლოს გადაწყვეტილება
ლის კონკრეტული ნაწილებით სარგებლობის წესის შესახებ.

შეთანხმება საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთა შორის საერთო საცხოვრებელი სახლით სარგებლობის წესის შესახებ სახლის კონკრეტული ნაწილების (ბინა, ოთახები, სართულები და ა. შ.) მითითებით, აგრეთვე მიწის ნაკვეთით სარგებლობის წესის შესახებ შეიძლება გაფორმდეს დამოუკიდებელი დოკუმენტის შედგენით.

ასეთ შეთანხმებათა დადასტურებისას საჭიროა ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობა და მიმოხილვისათვის სახლზე უფლების განმსაზღვრელი დოკუმენტი.

54. საცხოვრებელი სახლის საერთო საკუთრებაში წილის გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი განუმარტავს წილის შემძენ პირს, რომ თუ ამ სახლის საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთა შორის წინათ დადებული შეთანხმება მონაწილეთა წილების შესაბამისად სახლის განცალკევებული სადგომებით სარგებლობის წესის შესახებ ნოტარიულად დადასტურებულია და რეგისტრირებულია მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში (ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროში), რომელიც ახორციელებს ნაგებობის რეგისტრაციას, ეს შეთანხმება სავალდებულოა ამ სახლის საერთო საკუთრების წილის შემძენი პირისათვისაც (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლი).

55. შეთანხმება წილის ოდენობის განსაზღვრის ან წილის ოდენობის შეცვლის შესახებ, თუ სახლზე უფლების განმსაზღვრელ დოკუმენტში წილის ოდენობა აღნიშნული არ არის ან არასწორადაა აღნიშნული, შეიძლება გაფორმდეს, როგორც დამოუკიდებელი დოკუმენტის შედგენით, ისე უფლებაგანმსაზღვრელ დოკუმენტზე ხელმოწერითაც.

თუ წილის ოდენობა იცვლება საერთო წილობრივი საკუთრების ერთ-ერთი მონაწილის მიერ წარმოებული დამატებითი მშენებლობის (მიშენება, დაშენება და ა. შ.) ან საცხოვრებელი სახლის ნაწილის აღების გამო, სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს მშრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილებას დამატებითი მშენებლობის ან სახლის ნაწილის აღების შესახებ, ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას და მიმოხილვისათვის — უფლებაგანმსაზღვრელ დოკუმენტს.

საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილის გარდაცვალების შემთხვევაში შეთანხმება წილის ოდენობის შეცვლის შესახებ შეიძლება დადასტურდეს მისი მემკვიდრეების მონაწილეობით, რომლებმაც მემკვიდრეობა მიიღეს.

საცხოვრებელი სახლის საერთო წილობრივ საკუთრებაში თითოეული მონაწილის კუთვნილი წილის ოდენობის დაწესების, აგრეთვე წილის ოდენობის შეცვლის შეთანხმებათა დადასტურებისას დამადასტურებელ წარწერაში აღინიშნება, რომ ეს შეთანხმება ექვემდებარება რეგისტრაციას მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში (ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროში), რომელიც ახორციელებს ნაგებობის რეგისტრაციას.

შეთანხმება წილის ოდენობის განსაზღვრის ან შეცვლის შესახებ თან ერთვის უფლებაგანმსაზღვრელ დოკუმენტს (დოკუმენტებს).

56. სასოფლო დასახლებულ პუნქტებში მდებარე საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გასხვისების ხელშეკრულების სანოტარო წესით დადასტურებისას, მხარეთა სურვილისამებრ, დაცულ იქნება გარიგებათა დადასტურების ზოგადი წესები.

გარდა ამისა, აღნიშნულ ხელშეკრულებათა დადასტურებისას საჭიროა:

— საკოლმეურნეო (ერთპიროვნული გლეხური) კომლის ყველა სრულწლოვანი წევრის წერილობითი თანხმობა საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისებაზე, ხოლო თუ კომლის შემადგენლობაში არიან არასრულწლოვანი და სხვა არაქმედუნარიანი კომლის წევრები —, აგრეთვე სამეურვეო და სამზრუნველო ორგანოების წერილობითი თანხმობა;

— კოლმეურნეობისათვის, საბჭოთა მეურნეობისათვის ან სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს, ორგანიზაციისა და დაწესებულებისათვის მიჩნეულ ანდა მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭოს გამგებლობაში არსებულ მიწაზე მდებარე საცხოვრებელი სახლის გასხვისების შემთხვევაში კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრების ან რწმუნებულთა კრების გადაწყვეტილება ანდა საბჭოთა მეურნეობის, სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს, ორგანიზაციის, დაწესებულების ადმინისტრაციის ან მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილება იმის შესახებ, რომ საკარმიდამო ნაკვეთი მთლიანად ან ნაწილობრივ უნარჩუნდება საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის შემძენს, ამასთან უნდა აღინიშნოს მისი ფართობი.

ქალაქის ფარგლებში კოლმეურნეობისათვის, საბჭოთა მეურნეობის ან სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს, ორგანიზაციისა და დაწესებულებისათვის მიჩნეულ მიწაზე მდებარე საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გასხვისების ხელშეკრულებათა დადასტურებისას ასევე საჭიროა კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრების გადაწყვეტილება, ანდა საბჭოთა მეურნეობის ან სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს, ორგანიზაციის, დაწესებულების ადმინისტრაციის გადაწყვეტილება იმის შესახებ, რომ საკარმიდამო ნაკვეთი მთლიანად ან ნაწილობრივ უნარჩუნდება საცხოვრებელი სახლის შემძენს, ამასთან უნდა აღინიშნოს მისი ფართობი.

ამ ინსტრუქციის 30-ე, 42-ე და 44-ე პუნქტებში აღნიშნული წესების [...] გამონაკლისის სახით, გამსხვისებელ პირზე საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) კუთვნილება, სახლისა და იმ მიწის ნაკვეთის ფართობი, რომელზეც იგი მდებარეობს, სახლის სადაზღვევო შეფასება, გადასახადების დავალიანების არარსებობა, აგრეთვე სახლის გასხვისებაზე ყადაღის დადების არარსებობა მ[...]მდება მშრომელთა დეპუტატების სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის შესაბამისი ცნობებით. ყველა ეს მონაცემი შეიძლება აღინიშნოს ერთ საერთო ცნობაში.

გადასახადების დავალიანების არარსებობის მტკიცებულებას შეიძლება წარმოადგენდეს აგრეთვე საფინანსო ორგანოს ცნობა, ხოლო სადაზღვევო შეფასების დადასტურებას — სადაზღვევო მოწმობა.

57. მშენებლობადაუმთავრებელი საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ხელშეკრულება შეიძლება დადასტურდეს იმ პირობით, თუ არსებობს მშ

ლთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვა გასხვისების შესახებ.

აღნიშნული ხელშეკრულების დადასტურებისას საჭიროა იგივე დოკუმენტები, რაც მშენებლობადამთავრებული საცხოვრებელი სახლების გასხვისებისას, გარდა ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობისა. ცნობები მშენებლობადაუმთავრებელი სახლის ღირებულების და გასხვისებაზე ყადაღის არარსებობის შესახებ გამოითხოვება მშრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის კომუნალური მეურნეობის სამმართველოდან (განყოფილებიდან).

58. ასაღები საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურებისას, მხარეთა სურვილისამებრ, საჭიროა იგივე დოკუმენტები, რაც ადგილზე დატოვებით სახლის გასხვისების ხელშეკრულების გასაფორმებლად. სასოფლო დასახლებულ პუნქტში მდებარე ასაღები საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურებისას კოლმეურნეობის საერთო კრების გადაწყვეტილება, საბჭოთა მეურნეობის ან სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს, ორგანიზაციისა და დაწესებულების წერილობითი თანხმობა იმის შესახებ, რომ საკარმიდამო მიწის ნაკვეთი შეუნარჩუნდეს სახლის შემძენს, საჭირო არ არის.

59. სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გასხვისების გარდაცვალებამდე რჩენის პირობით ხელშეკრულება დასტურდება საცხოვრებელი სახლის ყიდვა-ნასყიდობის ხელშეკრულების დადასტურების ზოგადი წესების დაცვით.

აღნიშნული ხელშეკრულების დადასტურებისას უნდა შემოწმდეს, არის თუ არა სახლის გამყიდველი შრომისუუნარო (ასაკის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო), რაც აღინიშნება ხელშეკრულების ტექსტში.

გარდაცვალებამდე რჩენის პირობით სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გამყიდველი არ შეიძლება იყოს პირი, რომელიც თუმცა შრომისუუნაროა, მაგრამ არასრულწლოვანია.

ხელშეკრულების ტექსტში უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 439-ე, 441-ე და 443-ე მუხლების შინაარსი განმარტებულია.

სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისების გარდაცვალებამდე რჩენის პირობით ხელშეკრულების დადასტურებისას ამ ინსტრუქციის 47-ე პუნქტში ჩამოყალიბებული წესები არ გამოიყენება.

60. მოქალაქეთა პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებანი სახელმწიფო დაწესებულებებისა და საწარმოების მიერ მათი შეძენის შემთხვევაში დასტურდება იმ პირობით, თუ საცხოვრებელ სახლს ყიდულობენ მათთვის გამოყოფილ კაპიტალურ დაბანდებათა

სარჯზე იმ ფასად, რაც არ აღემატება სავალდებულო სარგოული დაზღვევის შეფასებას, და თუ არსებობს შესაბამისი ნებართვა სახლის ყიდვის თაობაზე[1]).

კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიერ აღნიშნული სახლების შეძენისას სახლების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებანი დასტურდება იმ პირობით, თუ მათი შესყიდვის ფასი არ აღემატება სახლების საინვენტარიზაციო შეფასებას, ხოლო ადგილებში, სადაც ინვენტარიზაცია არ ჩატარებულა, — სადაზღვევო შეფასებას.

61. სახელმწიფო დაწესებულებებისა და საწარმოების, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების კუთვნილი საცხოვრებელი სახლების მოქალაქეთა მიერ ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას საჭიროა შემდეგი დოკუმენტები: გაყიდვის ნებართვა ან გასაყიდად გათვალისწინებული სახლების სია, დამტკიცებული — შესაბამისად — აფხაზეთის ასსრ აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოების, მშრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის, სამინისტროს ან უწყების მიერ; ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობა: გასაყიდი სახლის შეფასების აქტი საფინანსო ორგანოს ცნობა სახლის აღრიცხვაზე მიღების შესახებ; მიწის ნაკვეთის გეგმა, იმის მტკიცებულება, რომ მყიდველი გასაყიდი სახლის დამქირავებელია (თუ სახლს ადგილობრივი საბჭო ჰყიდის) ან სახლის გამყიდველი საწარმოს, დაწესებულების მუშაკია (პასპორტი, სახლის დავთრის ამონაწერი ცნობა სამუშაო ადგილიდან და სხვ.)[2]).

მიწის ნაკვეთის გეგმა თან დაერთვის ხელშეკრულებათა ეგზემპლარებს, რომლებიც მხარეებს ეძლევათ. ხელშეკრულების ეგზემპლარს, რომელიც სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში რჩება, ეს გეგმა არ დაერთვის.

თუ მშრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილება ან სამინისტროს (უწყების) ბრძანება, განკარგულება არ შეიცავს ცნობებს სახლის ღირებულების, საცხოვრებელი ფართობისა და იმის შესახებ, რომ მყიდველი ბინის დამქირავებელია ან სახლის გამყიდველი საწარმოს (დაწესებულების) მუშაკია, სახელმწიფო ნოტარიუსს შეიძლება დაკმაყოფილდეს აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ წარდგენილი

---

1) „მოკავშირე რესპუბლიკების მეურნეობის სახელმწიფო დაგეგმვისა და დაფინანსების წესის შეცვლის შესახებ“ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1965 წლის 4 მაისის № 861 დადგენილებით (პუნქტი 26) დაწესებულია, რომ მოქალაქეთა კუთვნილი საცხოვრებელი სახლების სახელმწიფო დაწესებულებებისა და საწარმოების მიერ შეძენის ნებართვა გაიცემა მოკავშირე რესპუბლიკების რესპუბლიკური და საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტროების ან უწყებების, აგრეთვე სამხარეო (საოლქო) საბჭოების აღმასკომების მიერ.

2) სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1948 წლის 20 ოქტომბრის № 3905 დადგენილება „საწარმოთა, მშენებლობათა და დაწესებულებათა მუშების, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკებისა და მოსამსახურეებისათვის მისაყიდად ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის შესახებ“ და სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს 1949 წლის 10 იანვრის № ... ინსტრუქცია 1—5 ოთახიანი ერთსართულიანი და ორსართულიანი საცხოვრებელი სახლების მოქალაქეთათვის მიყიდვის წესის შესახებ“.

დაწყვეტილებით, სამინისტროს (უწყების) ბრძანებით ან განკარგულებით არ გამოითხოვოს შემფასებელი კომისიის აქტი და იმის დამადასტურებელი დოკუმენტები, რომ მყიდველი ბინის დამქირავებელია ან საწარმოს (დაწესებულების) მუშაკია.

62. კოოპერაციული ორგანიზაციების კუთვნილი საცხოვრებელი სახლების ცალკეულ მოქალაქეთა მიერ ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებანი დასტურდება იმ პირობით, თუ შესაბამისი ორგანიზაციის წესდება (დებულება) ითვალისწინებს საცხოვრებელი სახლების გაყიდვის უფლებას. ამასთან სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს დოკუმენტს იმის შესახებ, რომ საცხოვრებელი სახლი მოცემულ ორგანიზაციას ეკუთვნის, ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას (იმ ადგილებში, სადაც ინვენტარიზაცია არ ჩატარებულა, — ცნობას საბალანსო ღირებულების შესახებ), კოოპერაციული ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრების დადგენილებას (ან მისი ხელმძღვანელი ორგანოს დადგენილებას, თუ წესდებით ან დებულებით მას მინიჭებული აქვს საკითხების გადაწყვეტის უფლება) სახლის გაყიდვის შესახებ.

კოლმეურნეობის მიერ თავისი კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება დასტურდება იმ პირობით, თუ არსებობს კოლმეურნეობის ცნობა საცხოვრებელი სახლის საბალანსო ღირებულების შესახებ და კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრების ან საამისოდ უფლებამოსილი კოლმეურნეო ორგანოს დადგენილება სახლის გაყიდვის შესახებ.

63. საერთო წილობრივი საკუთრების შეწყვეტის მიზნით მოქალაქეთათვის საცხოვრებელი სახლების იმ წილის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას, რომლებიც სახელმწიფოს (მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივ საბჭოებს, სახელმწიფო საწარმოებსა და დაწესებულებებს), კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს ეკუთვნით, საჭიროა ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობა, გასაყიდი წილის შეფასების აქტი და იმის მტკიცებულება, რომ მყიდველი ცხოვრობს სახლის გასაყიდ ნაწილში დამქირავებლის უფლებით. მოქალაქეთათვის საცხოვრებელი სახლების იმ წილის ყიდვისას, რომელიც სახელმწიფოს ეკუთვნის, საჭიროა აგრეთვე საფინანსო ორგანოს ცნობა სახლის გასაყიდი წილის აღრიცხვაზე მიღების შესახებ.

თუ სახლის გასაყიდ ნაწილში მცხოვრები მოქალაქენი უარს იტყვიან სახლის წილის უპირატესი შესყიდვის უფლების განხორციელებაზე ან არ განახორციელებენ ამ უფლებას ერთი თვის განმავლობაში, სახელმწიფო ნოტარიუსს შეუძლია დააკმაყოფილოს ამ სახლის საერთო წილობრივი საკუთრების მონაწილეთათვის წილის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ეს უკანასკნელნი უარს ამბობენ წილის შესყიდვაზე, შეუძლია დაადასტუროს გარეშე პირთათვის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება.

64. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის მყიდველსა და გამყიდველს განემარტება საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 104-ე და 238-ე მუხლების შინაარსი, ხოლო სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის ნაჩუქრობის ხელშეკრულების დადასტურებისას იმ პირს, ვისაც იგი აჩუქეს, განე-

მარტება საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 105-ე მუხლის შინაარსი.

მოქალაქეთა პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების წილის სახელმწიფო დაწესებულებებისა და საწარმოების, კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიერ შეძენის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას აღნიშნულ დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა წარმომადგენლებს განემარტებათ საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 110-ე მუხლის შინაარსი.

საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის ზემოხსენებული მუხლების განმარტების შესახებ აღინიშნება დასახელებულ ხელშეკრულებათა ტექსტებში.

65. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის, ბინის გასხვისების ხელშეკრულების დარღვევის შესახებ შეთანხმების დადასტურებისას მშრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში მისი რეგისტრაციის შემდეგ (ამ ინსტრუქციის 34-ე პუნქტი) გამოთხოვილ უნდა იქნეს ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობა. ამავე დროს სახელმწიფო სანოტარო კანტორის დოკუმენტების მიხედვით უნდა შემოწმდეს, გასხვისებაზე ყადაღა ხომ არ არის დადებული.

თუ სახლი (სახლის ნაწილი), ბინა მეუღლეთა ერთობლივი საკუთრებაა, სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს მეორე მხარის (ცოლის, ქმრის) განცხადებას იმის შესახებ, რომ იგი თანახმაა ხელშეკრულების მოშლისა.

იმ განცხადებაზე მეუღლის ხელმოწერის ნამდვილობა, რომ იგი ხელშეკრულების მოშლის თანახმაა, უნდა დამოწმდეს ამ ინსტრუქციის 45-ე პუნქტში ჩამოყალიბებული წესების მიხედვით.

საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის გირავნობის ხელშეკრულებათა დადასტურება

66. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში ბინის გირავნობის ხელშეკრულებას დაადასტურებს სახელმწიფო სანოტარო კანტორა საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

67. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გირავნობის ხელშეკრულებათა ნოტარიული დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი უფლებაგანმსაზღვრელი დოკუმენტის მიხედვით ამოწმებენ, ეკუთვნის თუ არა სახლი (სახლის ნაწილი), ბინა დამგირავებელს, გამოითხოვენ ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას, აგრეთვე ამოწმებენ, გასხვისებაზე ყადაღა ხომ არ არის დადებული.

თუ გირავნობის ხელშეკრულება იდება საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების დადასტურებასთან დაკავშირებით გადასახდელის გადავადებით, და სახელმწიფო ნოტარიუსებს მიეთ შესაბამისი დოკუმენტები, გამხმელები ამ დოკუმენტების წარდგენა საჭირო არ არის.

68. საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გირავნობის ხელშეკრულების დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი ყადაღას ადებს დაგირავებული სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გასხვისებას ამ ინსტრუქციის 112-ე, 113-ე და 114-ე პუნქტებში ჩამოყალიბებული წესების მიხედვით.

საცხოვრებელი სადგომების ქირავნობის ხელშეკრულებათა დადასტურება

69. მოქალაქეთა პირადი საკუთრების სახლებში საცხოვრებელი სადგომების ქირავნობის ხელშეკრულების დადასტურებისას, მხარეთა სურვილისამებრ, სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას და მიმოხილვისათვის უფლებაგანმსაზღვრელ დოკუმენტს იმის შესახებ, რომ საცხოვრებელი სახლი (სახლის ნაწილი) ან ბინა ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში ეკუთვნის გამქირავებელს. სახელმწიფო ნოტარიუსი მოვალეა თვალყური ადევნოს იმას, რომ ხელშეკრულებით დადგენილი ქირა დაწესებულ განაკვეთს არ აღემატებოდეს[1]).

70. საბინაო-სამშენებლო კოოპერატივის წევრის სახელით იმ საცხოვრებელი სადგომის ქირავნობის ხელშეკრულების დადასტურებისას, რომელიც აქვს მიცემული კოოპერატივის სახლში, სახელმწიფო ნოტარიუსმა უნდა მოითხოვოს კოოპერატივის გამგეობისა და გამქირავებლის ოჯახის სრულწლოვან წევრთა წერილობითი თანხმობა ამაზე (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 293-ე და 314-ე მუხლები).

ხელშეკრულების თანხა (სახელმწიფო ბაჟის გამოსაანგარიშებლად) შედგება გამქირავებლისათვის გადახდევინებული იმ საექსპლუატაციო ხარჯების თანხისაგან, რაც მოდის გასაქირავებელ სადგომზე (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 299-ე მუხლი), და დასტურდება ცნობით ანგარიშსწორების წიგნაკით).

71. დადგენილი წესით დამქირავებლისათვის დაჯავშნული საცხოვრებელი სადგომის ქვექირავნობის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 301-ე მუხლი) სახელმწიფო ნოტარიუსმა უნდა შეამოწმოს, ხომ არ აღემატება ამ ხელშეკრულებათა მიხედვით სადგომის სარგებლობისათვის გადახდილი ქირა ბინის ქირას, რასაც ამ სადგომისათვის იხდის დამქირავებელი (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 315-ე მუხლი).

აღნიშნულ ხელშეკრულებათა დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს:

— მშრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ გაცემულ შეუვალობის მოწმობას (ჯავშანს);

[1]) საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1965 წლის 20 დეკემბრის № 726 დადგენილება „სახლებში ბინის ქირის ზღვრული განაკვეთების დაწესების შესახებ, რომლებიც მოქალაქეებს ეკუთვნით პირადი საკუთრების უფლებით".

გაცემის შესახებ;

— დამქირავებლის ოჯახის სრულწლოვან წევრთა წერილობითი თანხმობის სადგომის დაქირავების შესახებ;

— საანგარიშსწორებო წიგნაკის ან სახლთმმართველობის უწყების ნაწერს დამქირავებლის კუთვნილი საექსპლუატაციო ხარჯებისა და ბინის ქირის ოდენობის შესახებ.

ხელშეკრულების თანხა შედგება ბინის ქირისა და ცენტრალური გათბობის ქირის თანხისაგან (წყალმომარაგების, კანალიზაციის და სხვა საექსპლუატაციო ხარჯების ჩაუთვლელად).

ხელშეკრულების ვადას განსაზღვრავენ მხარეები, მაგრამ იგი არ შეიძლება აღემატებოდეს იმ ვადას, რომლითაც გაცემულია შეუვალობის მოწმობა (ჯავშანი).

72. მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო ან რაიონული საბჭოს საბინაო სამმართველოს მიერ ცალკეულ მოქალაქეთათვის ისეთი სახლების იჯარით გაცემის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას, რომელთა საცხოვრებელი ფართობი 60 კვადრატულ მეტრს არ აღემატება[1]), სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს მშრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილებას მოცემული სახლის იჯარით მიცემის შესახებ.

მოიჯარეს განემარტება, რომ მას შეუძლია იჯარით აიღოს არა უმეტეს ერთი საცხოვრებელი სახლისა[2]).

მოქალაქეთა პირადი საკუთრების ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებების გასხვისების ხელშეკრულებათა დადასტურება

73. მსუბუქი ავტომობილებისა და ეტლიანი მოტოციკლების ყიდვა-გაყიდვის და გაცვლილობის ხელშეკრულებათა სანოტარო წესით დადასტურება არ დაიშვება[3]).

---

1) „ქალაქებში საბინაო ფონდის დაცვისა და საბინაო მეურნეობის გაუმჯობესების შესახებ" სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1937 წლის 17 ოქტომბრის დადგენილების მე-17 მუხლი (სსრკ კანონთა კრებული, 1937 წ., № 69, მუხ. 314).

2) „არა უმეტეს 60 კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობის საცხოვრებელი სახლების საიჯარო სარგებლობაში გადაცემის ტიპობრივი ხელშეკრულების დამტკიცების შესახებ" სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1937 წლის 25 ნოემბრის დადგენილების მუხლი (სსრკ კანონთა კრებული, 1937 წ., № 74, მუხ. 361).

3) სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 23 მარტის № 277 დადგენილება „მსუბუქი ავტომობილებით სპეკულაციის წინააღმდეგ ბრძოლის დამატებითი ღონისძიებათა შესახებ" და 1962 წლის 23 ოქტომბრის № 1094 დადგენილება „მძიმე ეტლიანი მოტოციკლებით სპეკულაციის წინააღმდეგ ბრძოლის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ".

74. მსუბუქი ავტომობილებისა და ეტლიანი მოტოციკლების ნაჩუქრობის ხელშეკრულებათა დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოარკვევს, ჩუქრობა ხომ არ ხდება კანონის გვერდის ავლით და აღნიშნულ ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებათა ყიდვა-გაყიდვის დადგენილი წესის დარღვევით.

75. ინვალიდთა მიერ შეღავათიან პირობებში შეძენილი ხელით სამართავი მსუბუქი ავტომობილების ნაჩუქრობის ხელშეკრულება სანოტარო წესით შეიძლება დადასტურდეს მხოლოდ იმ პირობით, თუ გაცემულია ნებართვა სამხარეო ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილების, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ და საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროების მიერ.

ხელშეკრულება იმ სატრანსპორტო საშუალებათა გასხვისების შესახებ, რომლებიც შეძენილია ქორწინების რეგისტრაციის შემდეგ და მეუღლეთა ერთობლივ საკუთრებას წარმოადგენენ, შეიძლება დადასტურდეს მხოლოდ იმ პირობით, თუ მეორე მხარე (ცოლი, ქმარი) წერილობით აცხადებს თანხმობას აღნიშნულ სატრანსპორტო საშუალებათა გასხვისებაზე.

76. მსუბუქი ავტომობილებისა და ეტლიანი მოტოციკლების ნაჩუქრობის ხელშეკრულებათა, უეტლო მოტოციკლების, აგრეთვე კატარღებისა და ძრავიანი ნავების გასხვისების (ყიდვა-გაყიდვის, გაცვლილობის, ნაჩუქრობის) ხელშეკრულებათა დადასტურებისას მოწმდება მათი კუთვნილება გამსხვისებელ პირზე — შესაბამისად — ტექნიკური პასპორტის, გემის მოწმობის ბილეთის მიხედვით.

ანდერძის დადასტურება

77. სახელმწიფო ნოტარიუსები ადასტურებენ ქმედუნარიან მოქალაქეთა ანდერძს, რომელიც მათ პირადად წარუდგინეს სახელმწიფო ნოტარიუსს. ერთი ანდერძის დადასტურება რამდენიმე პირის სახელით, აგრეთვე წარმომადგენლის მეშვეობით არ დაიშვება.

ანდერძი უნდა შედგეს წერილობით, მისი შედგენის ადგილისა და დროის აღნიშვნით, და მოანდერძემ თვითონ უნდა მოაწეროს ხელი (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 551-ე მუხლი).

თუ მოანდერძე ფიზიკური ნაკლის, ავადმყოფობის ან სხვა მიზეზის გამო თვითონ ვერ მოაწერს ხელს, შეიძლება მისი თხოვნით ანდერძს ხელი მოაწეროს სხვა მოქალაქემ ამ ინსტრუქციის მე-14 პუნქტში ჩამოყალიბებული წესის მიხედვით.

მოქალაქეს, რომელსაც უანდერძებენ ქონებას, უფლება არა აქვს დაესწროს ანდერძის შედგენას და ხელი მოაწეროს მას მოანდერძის მაგიერ.

78. ანდერძის დადასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი განუმარტავს მოანდერძეს საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 547-ე მუხლის შინაარსს, მაგრამ, თუ ანდერძის საგანს წარმოადგენს მხოლოდ სახელმწიფო შრომითი შემნახველ სალაროში ან სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკში შე-

ტანილი ანაბარი, საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 54 მუხლის შინაარსი მოანდერძეს არ განემარტება.

საკოლმეურნეო (ერთპიროვნული გლეხური) კომლის წევრებს განემარ ბათ საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 547-ე და 56 მუხლების შინაარსი.

79. ანდერძის დადასტურებისას მოანდერძეს არ მოეთხოვება იმ მტკი ბულებათა წარდგენა, რომლებიც ადასტურებენ მის უფლებას საანდერ ქონებაზე.

80. სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში შემოღებულია სახელმწიფო ტარიუსების მიერ დადასტურებულ, აგრეთვე „სახელმწიფო ნოტარიატის სახებ" საქართველოს სსრ კანონის მე-16 მუხლში აღნიშნულ თანამდებობ პირთა მიერ შესანახად გადაცემული ანდერძის აღრიცხვის ანბანური დავთ

81. იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო ნოტარიუსმა მიიღო განცხად დადასტურებული ანდერძის გაუქმების შესახებ, აგრეთვე მიიღო ახალი დერძი, რომელიც აუქმებს ან ცვლის დადასტურებულ ანდერძს, იგი ამას ნიშნავს სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრში, ანბანურ დავთ ში და ანდერძის იმ ეგზემპლარზე, რომელიც სახელმწიფო სანოტარო კან რაში ინახება. თუ მოანდერძე წარადგენს მის ხელთ არსებულ ანდერ ეგზემპლარს, ანდერძის გაუქმება აღინიშნება ამ ეგზემპლარზეც, რის შემ გაც იგი განცხადებასთან ერთად (თუ ანდერძი გაუქმებულია განცხადებ თან დაერთვის სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში შენახულ ეგზემპლარს. ანდერძის გაუქმების შესახებ განცხადების ხელმოწერის ნამდვილობა და დამოწმდეს სანოტარო წესით.

თუ გასაუქმებელი ანდერძი დადასტურებულია სხვა სახელმწიფო სანო რო კანტორაში (მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმას ლებელ კომიტეტში), განცხადებას მისი გაუქმების შესახებ მოანდერძე ან ხელმწიფო ნოტარიუსი უგზავნის ანდერძის დამადასტურებელ სახელმწ სანოტარო კანტორას (მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს მასრულებელ კომიტეტს).

რწმუნებულებათა დადასტურება

82. სახელმწიფო ნოტარიუსები ადასტურებენ რწმუნებულებებს ერთი რამდენიმე პირის სახელით, ერთი ან რამდენიმე პირის სახელზე.

რწმუნებულების ტექსტში უნდა აღინიშნოს მისი შედგენის (ხელმოწერ ადგილი და თარიღი, რწმუნებულების გამცემი პირის და იმ პირის გვარი, ხელი, მამის სახელი (იურიდიული პირის სრული დასახელება) და საცხოვ ბელი ადგილი (იურიდიული პირის ადგილსამყოფელი), რომლის სახელ გაცემულია იგი, აგრეთვე საჭირო შემთხვევებში — მათ მიერ დაკავებუ თანამდებობაც; ადვოკატთა სახელზე გაცემულ რწმუნებულებებში აღინიშ მათი მუშაობის ადგილი (იურიდიული კონსულტაცია).

რწმუნებულების მოქმედების ვადა აღინიშნება სიტყვებით და არ შე ლება აღემატებოდეს 3 წელიწადს, გარდა იმ შემთხვევისა, რომელიც აღ

წელია „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 88-ე მუხლში.

თუ რწმუნებულებაში ვადა აღნიშნული არ არის, მას ძალა აქვს ერთი წლის განმავლობაში მისი გაცემის დღიდან (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 67-ე მუხლი).

რწმუნებულება, რომელშიც აღნიშნული არ არის მისი შედგენის თარიღი, ბათილია (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 68-ე მუხლი).

83. რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებულება უნდა დადას ტურდეს ნოტარიულად ძირითადი რწმუნებულების წარდგენის შემდეგ, რო მელშიც ჩამოყალიბებულია რწმუნების გადაცემის უფლება, ანდა იმ მტკიცე ბულებათა წარდგენის შემდეგ, რომ ძირითადი რწმუნებულების წარმომად გენელი საამისოდ იძულებულია რწმუნებულების გამცემის ინტერესების დაც ვის გარემოებათა გამო. რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებუ ლება არ უნდა შეიცავდეს იმაზე მეტ უფლებებს, რაც მიცემულია ძირითადი რწმუნებულების მიხედვით.

რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებულების მოქმედების ვადა არ შეიძლება აღემატებოდეს იმ რწმუნებულების მოქმედების ვადას, რომლის საფუძველზეც არის იგი გაცემული (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 67-ე მუხლი).

რწმუნების გადაცემის წესით გაცემულ რწმუნებულებაში უნდა აღინიშ ნოს ძირითადი რწმუნებულების დადასტურების დრო და ადგილი, იმ პირის სახელი, მამის სახელი, გვარი და საცხოვრებელი ადგილი, რომელსაც მიეცა ძირითადი რწმუნებულება, და პირი, რომელსაც იგი გადასცემს თავის რწმუ ნებულებებს, ხოლო საჭირო შემთხვევებში — მათი თანამდებობრივი მდგო მარეობაც.

ძირითად რწმუნებულებაზე აღინიშნება რწმუნების გადაცემა. ძირითადი რწმუნებულების ასლი თან დაერთვის რწმუნებულების იმ ეგზემპლარს, რო მელიც რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში. რწმუნების გადაცემის წე სით რწმუნებულების შემდგომი დადასტურებისას ძირითადი რწმუნებულების ასლი სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში არ რჩება.

თ ა ვ ი II

ზომების მიღება სამკვიდრო ქონების დასაცავად

84. სახელმწიფო ნოტარიუსები სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით მოქალაქეთა ან ორგანიზაციათა შეტყობინებით, ანდა საკუთარი ინიციატივით მიიღებენ ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად, როცა ეს საჭიროა მემკვი დრეთა, საანდერძო დანაკისრის მიმღებთა, კრედიტორთა ან სახელმწიფოს ინტერესებისათვის. ეს შეტყობინებანი, აგრეთვე სხვა სანოტარო კანტორების სახელმწიფო ნოტარიუსებისა და სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი აღ მასრულებელი კომიტეტების თანამდებობის პირების დავალებანი რეგისტრირ-

ფუძე სამკვიდრო ქონების დასაცავად ზომების მიღების განცხადების აღრი-ცხვის დავთარში.

სამკვიდროს გახსნის ადგილად ითვლება სამკვიდროს დამტოვებლის უკა-ნასკნელი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი, ხოლო თუ იგი ცნობილი არ არის, — სამკვიდრო ქონების ან მისი ძირითადი ნაწილის ადგილსამყოფელი (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 541-ე მუხლი).

ვადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურეთა, აგრეთვე იმ ტექნიკუ-მებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში მოსწავლე სტუდენტთა გარდაცვალების შემდეგ, რომლებიც მათი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის გარეთ მდებარე-ობენ, სამკვიდროს გახსნის ადგილად ითვლება ის ადგილი, სადაც ისინი მუდ-მივად ცხოვრობდნენ ვადიან სამხედრო სამსახურში გაწვევამდე ან შესაბამის სასწავლებელში შესვლამდე.

85. სახელმწიფო ნოტარიუსი, რომელმაც მიიღო შეტყობინება სამკვიდ-როს გახსნის შესახებ, მოვალეა აცნობოს ეს იმ მემკვიდრეებს, რომელთა სამუ-შაო ან საცხოვრებელი ადგილი მისთვის ცნობილია.

სახელმწიფო ნოტარიუსს შეუძლია აგრეთვე მემკვიდრეების გამოწვევა საჯარო განცხადების ან პრესის მეშვეობით.

86. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 47-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სამკვიდროს დამტოვებლის ქონება ან ქონების ნა-წილი არ არის სამკვიდროს გახსნის ადგილზე, სახელმწიფო ნოტარიუსი სამ-კვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით სახელმწიფო სანოტარო კანტორას ან მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს სამკვიდრო ქონების ადგილსამყოფელის მიხედვით უგზავნის დავალებას მის დასაცავად ზომების მიღების შესახებ.

სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი სახელმწიფო ნოტარიუსი და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულე-ბელი კომიტეტის თანამდებობის პირი, რომლებმაც მიიღეს ზომები სამკვიდრო ქონების დასაცავად, აცნობებენ სახელმწიფო სანოტარო კანტორას სამკვიდ-როს გახსნის ადგილის მიხედვით აღნიშნული ზომების მიღების შესახებ.

87. სამკვიდრო ქონების დაცვის მიზნით სახელმწიფო ნოტარიუსი მოახ-დენს ქონების აღწერას და გადასცემს მას შესანახად მემკვიდრეებს ან სხვა პირებს.

სამკვიდრო ქონების აღწერა ხდება აღწერაში მონაწილეობის მსურველ დაინტერესებულ პირთა და სულ ცოტა ორი დამსწრის მონაწილეობით.

აღწერის აქტში უნდა აღინიშნოს:

— დარჩენილი ქონების შესახებ განცხადების (შეტყობინების) ან სამკვი-დრო ქონების დასაცავად ზომების მიღების შესახებ დავალების შემოსვლის თარიღი;

— აღწერის ჩატარების თარიღი, აღწერაში მონაწილე პირთა გვარები, სახელები, მამის სახელები და მისამართები;

— სამკვიდროს დამტოვებლის გვარი, სახელი, მამის სახელი, მისი გარდა-ცვალების დრო და აღსაწერი ქონების ადგილსამყოფელი, ნოტარიუსის გამო-

ცხადებისას დალუქული იყო [illegible] დალუქული არ იყო ლუქი ან ბეჭედი;

— აქტში ჩამოთვლილი თითოეული საგნის დაწვრილებითი დახასია[თება] და შეფასება, მათი გაცვეთის პროცენტი.

აღწერილი საგნების შეფასება ხდება სახელმწიფო საცალო ფასებში ([...] გაცვეთის გათვალისწინებით), ხოლო საგნებისა, რომელთაც საცალო ფა[სი] არა აქვს, — მცოდნე პირთა დასკვნის მიხედვით.

საცხოვრებელი სახლები შეფასდება საინვენტარიზაციო შეფასების [მი]ხედვით, ხოლო იმ ადგილებში, სადაც ინვენტარიზაცია არ ჩატარებულა[...] სადაზღვევო შეფასების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ შეფასებას არ ეთანხმებიან, მემკვიდრეებს უფ[ლება] აქვთ მიიწვიონ სპეციალისტი-შემფასებელი. სპეციალისტი-შემფასებლის შ[...] მას მემკვიდრეები აანაზღაურებენ.

აქტის ყოველ გვერდზე გამოიყვანება ნივთების (საგნების) რაოდენო[ბა] და მათი ღირებულების ჯამი, აღწერის დამთავრების შემდეგ — ნივთების ([საგ]ნების) რაოდენობისა და მათი ღირებულების საერთო ჯამი.

აღწერის აქტში შეიტანება გარდაცვლილის ბინაში არსებული მთელი [ქო]ნება. მეზობელთა და სხვა პირთა განცხადებები იმის შესახებ, რომ ცალკე[ული] ნივთები მათ ეკუთვნით, შეიტანება აღწერის აქტში, ხოლო დაინტერესებ[ულ] პირებს განემარტებათ, თუ რა წესით უნდა მიმართონ სასამართლოს სარჩელ[ით] ამ ქონების აღწერიდან გამორიცხვის შესახებ.

თუ ქონების აღწერა შეწყდება ან რამდენიმე დღეს გაგრძელდება, ს[...] გომს ყოველთვის დალუქავს სახელმწიფო ნოტარიუსი. აღწერის აქტში ჩაი[წე]რება აღწერის შეწყვეტისა და განახლების მიზეზები და დრო, აგრეთვე ლუქ[ის] და ბეჭდის მდგომარეობა სადგომის შემდგომი გაღებისას.

აქტის ბოლოს აღინიშნება იმ პირის გვარი, სახელი, მამის სახელი, და[ბა]დების წელი და საცხოვრებელი ადგილი, რომელსაც გადაეცა შესანახად [ქო]ნება, მისი ვინაობის დამადასტურებელი დოკუმენტის დასახელება, ნომე[რი,] გაცემის თარიღი და დოკუმენტის გამცემი დაწესებულების დასახელება.

აღწერის აქტი დგება სულ ცოტა სამ ეგზემპლარად. ყველა ეგზემპლა[რს] ხელს აწერენ სახელმწიფო ნოტარიუსები, დაინტერესებული პირები, დამ[სწ]რეები და ქონების შესანახად მიმღები პირი.

თუ სამკვიდრო ქონების დასაცავად ზომების მიღება შეუძლებელია (მე[მ]კვიდრეები ან სამკვიდროს დამტოვებელთან მცხოვრები სხვა პირები აღწერ[ის] წინააღმდეგი არიან, არ წარადგენენ ქონებას აღსაწერად, ანდა ქონება გ[...] ნილია და ა. შ.), სახელმწიფო ნოტარიუსი შეადგენს აქტს ამის შესახებ და შ[ე]ტყობინებს დაინტერესებულ პირებს, ხოლო საჭირო შემთხვევებში — სა[...] ნანსო ორგანოს ან პროკურორს.

88. გარდაცვლილის შემდეგ დარჩენილი ფული ჩაბარდება სსრ კავში[რის] სახელმწიფო ბანკის დაწესებულებას სახელმწიფო სანოტარო კანტორის სა[დე]პოზიტო ანგარიშზე მემკვიდრეთათვის გადაცემამდე ან სახელმწიფო შემ[ოსა]ვალში ჩარიცხვამდე იმ შემთხვევაში, თუ სამკვიდრო ქონება მემკვიდრეო[ბის] უფლებით გადაეცემა სახელმწიფოს.

პალადიუმი, ირიდიუმი, რუთენიუმი და ოსმიუმი) ყოველგვარი სახით და მდგომარეობით, უცხოური ვალუტა (ბანკნოტები, სახაზინო ბილეთები, მონეტები), უცხოური ვალუტით გამოწერილი საგადამხდელო დოკუმენტები (ჩეკები, თამასუქები, აკრედიტივები და სხვ.) და საფონდო ფასეულობანი (აქციები, ობლიგაციები და სხვ.), საბანკო საგადამხდელო დოკუმენტები მანეთობით (ჩეკები და სხვ.), რომლებიც შეიძინება უცხოური ვალუტით ასეთ ვალუტად მათი გადაქცევის უფლებით, ძვირფასი ლითონების, ძვირფასი ქვებისა და მარგალიტის ნაკეთობანი, აგრეთვე ძვირფასი ქვები და მარგალიტი შესანახად ჩაბარდება სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის დაწესებულებას მემკვიდრეთათვის გადაცემამდე ან სახელმწიფო შემოსავალში ჩარიცხვამდე იმ შემთხვევაში, თუ სამკვიდრო ქონება მემკვიდრეობის უფლებით გადაეცემა სახელმწიფოს[1]).

50 მანეთზე ნაკლები ღირებულების ფასეულობანი შესანახად რჩება სამკვიდრო ქონების მცველად დანიშნულ პირს.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორის მიერ სამკვიდრო ქონების დაცვის წესით შესანახად მიღებული აღნიშნული ფასეულობანი რეგისტრირებულია ფასეულობათა აღრიცხვის დავთარში.

გარდაცვლილის ქონებაში აღმოჩენილი იარაღი (გარდა სანადირო იარაღისა) და ფეთქებადი ნივთიერებანი ჩაბარდება შინაგან საქმეთა ორგანოებს გარდაცვლილის საკუთრებული აღწერილობის მიხედვით.

თუ აღწერილი ქონების შემადგენლობაში აღმოჩნდება მნიშვნელოვანი ხელნაწერები, ლიტერატურული შრომები, ისტორიული ან მეცნიერული მნიშვნელობის წერილები, ეს დოკუმენტები შეიტანება ცალკე აღწერილობებში და პასუხსაგებ შესანახად გადაეცემათ მემკვიდრეებს ან შესაბამის ორგანიზაციებს. საჭიროების შემთხვევაში, მაგალითად, მემკვიდრეთა არყოფნისას, სახელმწიფო ნოტარიუსი დალუქავს დოკუმენტებს ან სადგომს, სადაც დაცულია დოკუმენტები და ძვირფასი ნივთები.

89. თუ სამკვიდროს შემადგენლობაში ირიცხება ქონება, რომელიც მა[illegible]თვას საჭიროებს, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, როცა მემკვიდრეთა მიერ მემკვიდრეობის მიღებამდე სამკვიდროს დამტოვებლის კრედიტორებმა აღძრეს სარჩელი, სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ნიშნავს აღნიშნული ქონების მცველ[illegible]რის შესახებაც გამოაქვს დადგენილება, რომელსაც ხელს აწერს სახელმწიფო ნოტარიუსი.

90. სახელმწიფო ნოტარიუსი აფრთხილებს მცველებს, მეურვეებსა და სხვა პირებს, რომლებსაც გადაეცათ შესანახად სამკვიდრო ქონება, რომ საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 202-ე მუხლის მიხედვით და ეკისრებათ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა სამკვიდრო ქონების გაფლანგვის, გასხვისების ან დამალვისათვის და მატერიალური პასუხისმგებლობა მიყენებული ზარალისათვის. აღნიშნულ პირთათვის ქონების შესანახად გადაცემისა და მათი გაფრთხილების შესახებ მათ ჩამოერთმევათ ხელწერილი. ეს შეიძლება აღინიშნოს სამკვიდრო ქონების აღწერის აქტში, რომლითაც ქონება ჩაბარდება შესანახად, ან სამკვიდრო ქონების მცველის დანიშვნის შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსის დადგენილებაში.

მცველებს, მეურვეებსა და სხვა პირებს, რომელთაც გადაეცათ შესანახად სამკვიდრო ქონება, თუ ისინი მემკვიდრეები არ არიან, უფლება აქვთ მიიღონ გასამრჯელო სამკვიდრო ქონების შენახვისათვის.

გასამრჯელოს ოდენობას დააწესებს სახელმწიფო ნოტარიუსი მცველთან, მეურვესთან ან სხვა პირთან შეთანხმებით, რომელსაც გადაეცა შესანახად ქონება, მაგრამ იგი არ შეიძლება აღემატებოდეს შესანახად გადაცემული ქონების ღირებულების 1,5 პროცენტს. ცხოველთა შენახვისათვის გასამრჯელოს ოდენობა დიდდება დაწესებული საფასურის 50 პროცენტით. აღნიშნულ პირებს აუნაზღაურდებათ აგრეთვე სამკვიდრო ქონების შენახვისა და მართვისათვის საჭირო ხარჯები. ეს ხარჯები ანაზღაურდება წარდგენილი დოკუმენტების თანახმად, ქონების გამოყენებით ფაქტიურად მიღებული გამორჩენის გამოქვითვით.

91. სამკვიდრო ქონების დაცვა გრძელდება ყველა მემკვიდრის მიერ სამკვიდროს მიღებამდე, ხოლო თუ მათ იგი არ მიუღიათ, — სამკვიდროს გახსნის დღიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ.

სამკვიდრო ქონების დაცვა შეიძლება გაგრძელდეს სამკვიდროს გახსნის დღიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ, თუ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში შევა განცხადება იმ პირთაგან მემკვიდრეობის მიღების თანხმობის შესახებ, რომელთა მემკვიდრეობის უფლება წარმოიშობა სხვა მემკვიდრეთა მიერ სამკვიდროს მიუღებლობის შემთხვევაში (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-ე მუხლის IV ნაწილი), და თუ სამკვიდროს მისაღებად კანონით დაწესებული ექვსი თვის ვადის გასვლამდე დარჩა სამ თვეზე ნაკლები.

ამ შემთხვევაში სამკვიდრო ქონების დაცვა გრძელდება ამ პუნქტის მე-2 აბზაცში ხსენებული ყველა პირის მიერ მემკვიდრეობის მიღებამდე, ხოლო თუ მათ იგი არ მიუღიათ, — რომელიმე ამ პირისაგან მემკვიდრეობის მიღებაზე თანხმობის შესახებ განცხადების შემოსვლის დღიდან სამი თვის გასვლამდე, თუ სამკვიდროს მისაღებად ექვსი თვის ვადის დარჩენილი ნაწილი სამ თვეზე ნაკლები აღმოჩნდება.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა მოვალეა წინასწარ შეატყობინოს მემკვიდრეებს სამკვიდრო ქონების დაცვის ზომების შეწყვეტის შესახებ, ხოლო თუ ქონება მემკვიდრეობის უფლებით სახელმწიფოს გადაეცემა, — შესაბამის საფინანსო ორგანოს.

92. აუცილებელ შემთხვევებში მემკვიდრეთა მიერ მემკვიდრეობის მიღებამდე, ხოლო თუ ასეთი ქონება მიღებული არ არის, სახელმწიფოსათვის

---

1) სსრ კავშირის იუსტიციის სახალხო კომისარიატისა და სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის გამგეობის მიერ 1939 წლის 26 აგვისტოს — 8 სექტემბერს დამტკიცებული ინსტრუქცია სამკვიდრო ქონების შემადგენლობაში შემავალ სავალუტო და სხვა ფასეულობათა შენახვისა და რეალიზაციის წესის შესახებ, იმ ცვლილებებით, რაც შეტანილია სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1955 წლის 31 დეკემბრის № 258 წერილით.

მემკვიდრეობის უფლებაზე მოწმობის გაცემამდე, სახელმწიფო სანოტარო კანტორები გასცემენ განკარგულებას სამკვიდრო ქონებიდან იმ ხარჯების ანაზღაურების შესახებ, რომელიც გაწეული იყო:

1) სამკვიდროს დამტოვებლის მოსავლელად მისი ავადმყოფობის დროს, აგრეთვე მის დასაკრძალავად;

2) სამკვიდროს დამტოვებლის კმაყოფაზე მყოფი მოქალაქეების შესანახად;

3) ხელფასთან დაკავშირებული პრეტენზიებისა და მათთან გათანაბრებული პრეტენზიების დასაკმაყოფილებლად;

4) სამკვიდრო ქონების დაცვისა და მართვისათვის, აგრეთვე მემკვიდრეების შეტყობინებასთან დაკავშირებული პუბლიკაციისათვის.

თუ სამკვიდრო ქონებაში არ მოიპოვება ფულადი თანხები, მაშინ გაიცემა განკარგულება გარდაცვლილის შემდეგ დარჩენილი ნივთების გაცემის შესახებ, რომელთა ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს გაწეული ხარჯების თანხას.

1-ლ, მე-2 და მე-3 ქვეპუნქტებში აღნიშნული ხარჯების დასადასტურებლად სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს მაღაზიების ანგარიშებს, სამკურნალო დაწესებულებათა ცნობებს, დაკრძალვის მომწყობი კომისიის აქტებს, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების ასლსა და სხვა დოკუმენტებს.

თ ა ვ ი III

მემკვიდრეობის უფლების მოწმობათა გაცემა

93. მემკვიდრეთა წერილობითი განცხადებით სახელმწიფო სანოტარო კანტორები სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით გასცემენ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობებს.

განცხადებანი მემკვიდრეობის მიღების, მასზე უარის ან მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემის შესახებ შეტანილ უნდა იქნეს წერილობით.

ამ განცხადებებზე მემკვიდრის ხელმოწერის ნამდვილობა უნდა დაამოწმოს იმ ორგანომ, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს.

ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება საჭირო არ არის, თუ მემკვიდრე პირადად გამოცხადდა სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით და შეიტანა განცხადება. ამ შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსი დაადგენს მემკვიდრის ვინაობას და შეამოწმებს ხელმოწერის ნამდვილობას, რასაც აღნიშნავს განცხადებაზე და ჩაიწერს ვინაობის დამადასტურებელი დოკუმენტის დასახელებას, მის ნომერს, გაცემის თარიღს, დოკუმენტის გამცემი დაწესებულების დასახელებას, მემკვიდრის ინიციალებს, გვარს, დაბადების წელს.

თუ განცხადება, რომელზეც მემკვიდრის ხელმოწერის ნამდვილობა დამოწმებული არ არის, ფოსტით შევიდა ან სხვა პირმა შეიტანა, მას იღებს სახელმწიფო ნოტარიუსი, ხოლო მემკვიდრეს წინადადება ეძლევა გაუგზავნოს

სათანადოდ გაფორმებული განცხადება ან პირადად გამოცხადდეს სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

94. საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 567-ე მუხლის შესაბამისად მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა გაიცემა სამკვიდროს გახსნის დღიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ, ხოლო საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-ე მუხლის IV ნაწილით და 558-ე მუხლის II ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევებში — არა უადრეს მათში აღნიშნული ვადებისა.

მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა როგორც კანონიერი, ისევე ანდერძისმიერი მემკვიდრეობის მიღებისას შეიძლება გაიცეს კანონით დაწესებულ ვადებზე ადრე, თუ სახელმწიფო სანოტარო კანტორას მოეპოვება მონაცემები (სამუშაო ადგილის, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომების და სხვა ცნობები) იმის შესახებ, რომ არ არიან სხვა მემკვიდრეები, გარდა მოწმობის გაცემის შესახებ განცხადების შემტანისა.

მემკვიდრეობის უფლებით სახელმწიფოსათვის ქონების გადაცემის დროს მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა ეძლევა შესაბამის საფინანსო ორგანოს არა უადრეს ექვსი თვის გასვლისა მემკვიდრეობის გახსნის დღიდან.

95. მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა მიეცემათ მემკვიდრეებს, რომლებმაც მიიღეს მემკვიდრეობა, ე. ი. ფაქტიურად ფლობენ ან მართავენ სამკვიდრო ქონებას, ან შეიტანეს განცხადება მემკვიდრეობის მიღების შესახებ სანოტარო კანტორაში სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით (საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-558-ე მუხლები).

ქონების მფლობელობის მტკიცებულებად შეიძლება ჩაითვალოს სახლმმართველობის, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის ცნობა იმის შესახებ, რომ მემკვიდრე ცხოვრობდა სამკვიდროს დამტოვებელთან ერთად, ან იმის შესახებ, რომ მემკვიდრემ აიღო სამკვიდროს დამტოვებლის ქონება, საფინანსო ორგანოს ცნობა იმის შესახებ, რომ მემკვიდრე სამკვიდროს გახსნის შემდეგ იხდიდა საცხოვრებელი სახლის გადასახადებს, ან ქვითარი გადასახადის გადახდის შესახებ, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების ასლი მემკვიდრეობის დროულად მიღების ფაქტის დადგენის შესახებ და სხვა დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებენ ფაქტს, რომ სამკვიდროს დამტოვებლის ქონებას მემკვიდრე ფლობს.

სამკვიდრო ქონების მფლობელობის მტკიცებულებად შეიძლება ჩაითვალოს აგრეთვე საანაბრო წიგნაკი იმ პირობით, თუ სახელმწიფო ნოტარიუსს მოეპოვება მონაცემები, რომლებიც ადასტურებენ წიგნაკის მიღებას მემკვიდრეობის მისაღებად კანონით დადგენილ ვადაში (იმ დაწესებულების, საწარმოს დოკუმენტი, რომელმაც ჩაატარა სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების შემდეგ სამკვიდრო ქონების აღწერა, იმ სახელმწიფო ნოტარიუსის დოკუმენტი, რომელმაც მიიღო ზომები სამკვიდრო ქონების დასაცავად, მემკვიდრისათვის საანაბრო წიგნაკის გადაცემის შესახებ, სამკვიდროს დამტოვებლის დაკრძალვის მომწყობი კომისიის აქტი, რომლებიდანაც ჩანს მემკვიდრისათვის საანაბრო წიგნაკის გადაცემის დრო, საანაბრო წიგნაკში შეტანილი აღნიშვნები

ნ შემნახველი სალაროს ცნობა მემკვიდრის მიერ შემნახველი სალარო
ულის მიღების შესახებ. სახლთმმართველობის ან მშრომელთა დეპუტატ
ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის ცნობა იმის შესახებ,
მემკვიდრეს განსაზღვრულ დროს მიეცა სამკვიდროს დამტოვებლის გარდა
ლების შემდეგ დარჩენილი საანაბრო წიგნაკი, დოკუმენტი ამ წიგნაკის
ოთ გადაგზავნის შესახებ და ა. შ.).

მემკვიდრეები, რომლებსაც არ მიუღიათ მემკვიდრეობა კანონით დადგენილ ვადაში, შეიძლება შეყვანილ იქნენ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა ყველა სხვა მემკვიდრის თანხმობით, რომლებმაც მემკვიდრეობა მიიღეს. თანხმობა წერილობით უნდა განაცხადონ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემამდე. განცხადებაზე მათი ხელმოწერის ნამდვილობა უნდა დამოწმდეს ინსტრუქციის 93-ე პუნქტში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად.

(96) კანონისმიერი მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემის დროს სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების ფაქტს, სამკვიდროს გახსნის დროსა და ადგილს, სამკვიდროს დამტოვებლის და იმ პირთა ნათესაური ან სხვა ურთიერთობის არსებობას, რომლებმაც შეიტანეს განცხადება მოწმობის გაცემის შესახებ, იმ სამკვიდრო ქონების შემადგენლობასა და ადგილსამყოფელს, რომელზეც უნდა გაიცეს მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა. ამ გარემოებათა დასადასტურებლად მემკვიდრეებისაგან გამოითხოვენ შესაბამის მტკიცებულებებს.

სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების ფაქტი და სამკვიდროს გახსნის დრო დასტურდება სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების შესახებ მმაჩის ორგანოების მოწმობით, სამხედრო ნაწილის სარდლობის, ჰოსპიტლის ადმინისტრაციის, სამხედრო კომისარიატის და სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს სხვა ორგანოების მიერ გაცემული შეტყობინებით ან დოკუმენტით იმის შესახებ, რომ იგი სამამულო ომის ფრონტზე დაიღუპა.

სამკვიდროს გახსნის ადგილი დასტურდება სახლთმმართველობის, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის, გარდაცვლილის სამუშაო ადგილის მიერ გაცემული ცნობით მისი საცხოვრებელი ადგილის შესახებ, ხოლო თუ გარდაცვლილის საცხოვრებელი ადგილი უცნობია, — დოკუმენტით (სახლთმმართველობის, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტისა და სხვა ცნობით) სამკვიდრო ქონების ან მისი ძირითადი ნაწილის ადგილსამყოფელის შესახებ.

იმ შემთხვევაში, როცა მემკვიდრეებს აღნიშნული დოკუმენტები არ მოეპოვებათ, სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების ასლს სამკვიდროს გახსნის ადგილის დადგენის შესახებ.

სამკვიდროს დამტოვებელთან მემკვიდრეთა ნათესაური და სხვა ურთიერთობის მტკიცებულებად ჩაითვლება მმაჩის ორგანოების მოწმობა, მეტრიკული წიგნების ამონაწერები, პასპორტის ჩანაწერები შვილებისა და მეუღლის შესახებ, კანონიერ ძალაში შესულ სასამართლოს გადაწყვეტილებათა ასლები ნათესაური ან სხვა ურთიერთობის ფაქტის დადგენის შესახებ.

ცალკეულ შემთხვევებში შეიძლება მიღებულ იქნეს სახელმწიფო დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მიერ სამუშაო ან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით გაცემული ცნობები, თუ ისინი სხვა დოკუმენტებთან ერთად ადასტურებენ სამკვიდროს დამტოვებელთან მემკვიდრეთა ნათესაურ ან სხვა ურთიერთობას.

თუ კანონისმიერი მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემას ითხოვს პირი, რომელსაც თავისი თავი სამკვიდროს დამტოვებლის კმაყოფაზე მყოფად მიაჩნია, სახელმწიფო ნოტარიუსი უნდა დარწმუნდეს, იმყოფებოდა თუ არა იგი სამკვიდროს დამტოვებლის კმაყოფაზე არა ნაკლებ ერთი წლის განმავლობაში მის გარდაცვალებამდე, აგრეთვე იყო თუ არა იგი შრომისუუნარო სამკვიდროს გახსნის დღისათვის.

კმაყოფაზე ყოფნის ფაქტის მტკიცებულებად შეიძლება წარდგენილ იქნეს შემდეგი დოკუმენტები: მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის, სახლთმმართველობის ან სამკვიდროს დამტოვებლის სამუშაო ადგილის ცნობა იმის შესახებ, რომ მას ჰყავდა კმაყოფაზე მყოფი პირები, სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილების ცნობა მარჩენალის დაკარგვის შემთხვევის გამო პენსიის დანიშვნის შესახებ, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების ასლი კმაყოფაზე ყოფნის ფაქტის დადგენის შესახებ.

ასაკთან დაკავშირებით კმაყოფაზე მყოფის შრომისუუნარობა მოწმდება პასპორტის, დაბადების მოწმობის მიხედვით, ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან დაკავშირებული შრომისუუნარობა — საპენსიო წიგნაკის ან საექიმო-შრომითი-საექსპერტო კომისიის ცნობის მიხედვით.

თუ ერთ ან რამდენიმე კანონისმიერ მემკვიდრეს საშუალება არა აქვს წარმოადგინოს ნათესაური ან სხვა ურთიერთობის მტკიცებულებანი, რაც საჭიროა მემკვიდრეობისათვის მოსაწვევად, ისინი შეიძლება ჩაწერილ იქნენ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობაში ყველა იმ დანარჩენი მემკვიდრის წერილობითი თანხმობით, რომლებმაც მიიღეს მემკვიდრეობა და წარადგინეს შესაბამისი მტკიცებულებანი. მემკვიდრეთა ეს თანხმობა ფორმდება წერილობითი განცხადების სახით, რომელზეც ხელმოწერის ნამდვილობა უნდა დამოწმდეს ინსტრუქციის 93-ე პუნქტში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად.

97. ანდერძისმიერი მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემის დროს სახელმწიფო ნოტარიუსი შესაბამის მტკიცებულებათა გამოთხოვის გზით ამოწმებს სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების ფაქტს, ანდერძის არსებობას, სამკვიდროს გახსნის დროსა და ადგილს, იმ სამკვიდრო ქონების შემადგენლობასა და ადგილსამყოფელს, რომელზეც უნდა გაიცეს მოწმობა, არკვევს იმ პირთა წრეს, რომელთაც უფლება აქვთ სავალდებულო წილზე სამკვიდრო ქონებაში, აგრეთვე ამოწმებს ანდერძის დამადასტურებელ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში, გაუქმებული ხომ არ არის იგი.

თუ ანდერძისმიერი მემკვიდრეობის უფლების მოწმობაში აღნიშნულია მემკვიდრეთა ნათესაური ან სხვა ურთიერთობა სამკვიდროს დამტოვებელთან

(მემკვიდრეთა სურვილისამებრ), სახელმწიფო ნოტარიუსი გამოითხოვს ამ ურთიერთობის დამადასტურებელ დოკუმენტებს.

98. ანდერძისმიერი მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემის დროს მემკვიდრის მიერ წარდგენილი ანდერძის დედანი ან დუბლიკატი რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

მემკვიდრის სურვილისამებრ ანდერძისმიერი მემკვიდრეობის უფლების მოწმობას შეიძლება თან დაერთოს სანოტარო წესით დამოწმებული ანდერძის ან დუბლიკატის ასლი.

99. თუ სამკვიდრო ქონების შემადგენლობაში შედის საცხოვრებელი სახლი (სახლის ნაწილი), ბინა, სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს უფლებადამადასტურებელ დოკუმენტს იმის შესახებ, რომ სახლი სამკვიდროს დამტოვებელს ეკუთვნის, ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას, ხოლო ადგილებში, სადაც ინვენტარიზაცია არ ჩატარებულა, — მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასკომის ცნობას, აგრეთვე შეამოწმებს საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით სახელმწიფო სანოტარო კანტორის დოკუმენტებით, ხომ არ არის დადებული ყადაღა სახლის (სახლის ნაწილის), ...ხის გასხვისებაზე. თუ ყადაღა დადებულია სესხის მიღებასთან დაკავშირებით, სახელმწიფო ნოტარიუსი აცნობებს სესხის გამცემ დაწესებულებას, რომ ...ხის მიმღებ მემკვიდრეებს მიეცათ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა.

თუ სახლზე ყადაღა სასამართლო ან საგამომძიებლო ორგანოებმა დადეს, მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემა ჩერდება ყადაღის მოხსნამდე.

100. სპეციალურად სარეგისტრაციო ქონების (ავტომობილები, მოტოციკლები, მოტორიანი ნავები და ა. შ.) ქონების მემკვიდრეობის უფლების მოწმობაში შესატანად სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს დოკუმენტს იმის შესახებ, რომ ეს ქონება სამკვიდროს დამტოვებელს ეკუთვნის (ტექნიკური პასპორტი, ...გების მოწმობა და სხვ.), რასაც აღნიშნავს განცხადებაში მოწმობის გაცემის შესახებ.

101. სახელმწიფო ნოტარიუსი განმარტავს, რომ საცხოვრებელ სახლ... მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა რეგისტრირებულ უნდა იქნეს სამი ... ვადაში საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით მშრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში ... ნოტარიულად დადასტურების დღიდან, ხოლო ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებებზე მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა — სახელმწიფო ავტოინსპექციის ორგანოებში.

102. მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა მიეცემა ყველა მემკვიდრეს ერთად ან თითოეულს ცალ-ცალკე მათი სურვილისამებრ.

მოწმობის მისაღებად მემკვიდრის პირადად გამოცხადება სავალდებულო არ არის: მემკვიდრის თხოვნით მოწმობა მას შეიძლება ფოსტით გაეგზავნოს.

103. სახელმწიფო ნოტარიუსი არასრულწლოვან ან არაქმედუნარიან მემკვიდრეთა სახელზე მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემის შესახებ ატყობინებს (უგზავნის მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის ასლს) სამეურვეო და სამზრუნველო ორგანოს მემკვიდრეთა საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მათი ქონებრივი ინტერესების დასაცავად.

104. მემკვიდრეებს, რომლებმაც მიიღეს სამკვიდრო ქონების განს... ული ნაწილის მემკვიდრეობის უფლების მოწმობა, შემდგომში მიე... კვიდრო ქონების სხვა იმ ნაწილების მემკვიდრეობის უფლების მოწმ... მოწმობები, რაც ჩამოთვლილი არ არის თავდაპირველად გაცემულ მოწმ...

სხვა ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების დამატებითი მოწმობის გა... და იმ მემკვიდრეთა გამოცხადების შემთხვევაში, რომლებიც შეყვანილ... ადრე გაცემულ მოწმობაში, ისინიც შეიძლება შეყვანილ იქნენ ...ებით ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების მოწმობაში ყველა მემკვი... რილობითი თანხმობით, რომლებმაც მემკვიდრეობა მიიღეს. განცხად... ხელმოწერის ნამდვილობა უნდა დამოწმდეს ამ ინსტრუქციის 93-ე ...ში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად.

105. სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში შემოღებულია მემკვიდრე... მეთა საარიცხვო დავთარი.

მემკვიდრეობის საქმეთა საარიცხვო დავთარში რეგისტრირდება გან... ებები მემკვიდრეობის მიღების, მემკვიდრეობის უფლების მოწმობათა გ...ს, სამკვიდრო ქონების ანგარიშში ხარჯების გაწევის განკარგულებათა გ...ს, მემკვიდრეობაზე უარის თქმის შესახებ, კრედიტორთა პრეტენზიები... ეთვე განცხადებანი სამკვიდრო ქონების დასაცავად ზომების მიღების ...ებ, რომელთა მიხედვითაც იქნა მიღებული ეს ზომები.

რეგისტრირებულ განცხადებათა საფუძველზე შედგება გარდაცვლ... ხელზე საქმე, რომელიც რეგისტრირდება მემკვიდრეობის საქმეთა აღრიც... ნბანურ დავთარში.

ყველა შემდგომი განცხადება (დამატებითი, სხვა მემკვიდრეთა და ...იტორთაგან) აგრეთვე რეგისტრირდება მემკვიდრეობის საქმეთა აღრიც... ავთარში.

ყველა განცხადებაზე აღინიშნება მათი შემოსვლის დრო და მემკვი...ბის საქმის ნომერი.

მემკვიდრეობის საქმეში ჩაიკვრება მემკვიდრეთაგან, სხვა პირთა და ...ებულებათაგან გამოთხოვილი დოკუმენტები და მემკვიდრეობის უფლ... წმობის ეგზემპლარი.

თ ა ვ ი IV

მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობის გაცემა

106. სახელმწიფო სანოტარო კანტორა მეუღლეთა ერთობლივი წერ...ითი განცხადების საფუძველზე ორივეს ან ერთ-ერთ მათგანს აძლევს ... ქორწინების განმავლობაში შეძენილ საერთო ქონებაში წილზე საკ...ების უფლების შესახებ.

საკუთრების უფლების მოწმობა გაიცემა მხოლოდ იმ ქონებაზე, ... უღლეთა ერთობლივი საკუთრებაა და არსებობს მოწმობის გა... თვის.

მოწმობის გაცემისას სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს საქორწ... ურთიერთობის დამადასტურებელ დოკუმენტს (ქორწინების მოწმობა, ქორ... ხების რეგისტრაციის აღნიშვნა პასპორტში და ა. შ.).

გადასახადით ან გამოსაღებით დასაბეგრი ქონების მოწმობის გაცემ... წარადგენილ უნდა იქნეს გადასახადის ან გამოსაღების გადახდის დამადას... ტურებელი დოკუმენტები.

107. თუ იმ ქონების შემადგენლობაში, რომლის წილზეც გაიცემა მოწ... ბა, შედის საცხოვრებელი სახლი (სახლის ნაწილი), ბინა ინდივიდუალურ მ... შენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში, საავარ... სამშენებლო ან საბინაო-სამშენებლო კოოპერატივის საპაიო დაგროვება, ... ციალურ აღრიცხვაზე არსებული (სარეგისტრაციო) ავტომოტოსატრანსპორ... საშუალებანი და სხვა ქონება, სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს, ეკუთვ... თუ არა აღნიშნული ქონება მეუღლეებს.

საცხოვრებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე), ბინაზე საკუთრების უფლ... მოწმობის გაცემის დროს საჭიროა აგრეთვე ტექნიკური ინვენტარიზაციის ... როს ცნობა, ხოლო იმ ადგილებში, სადაც ინვენტარიზაცია არ ჩატარე... ლა, — მშრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელი ... მიტეტის ცნობა.

თუ სახლის გასხვისებაზე დადებულია ყადაღა სახლის მშენებლობ... კაპიტალური რემონტისათვის გაცემულ სესხთან დაკავშირებით, საკუთრ... უფლების მოწმობა გაიცემა ბანკის შესაბამისი დაწესებულების ან სამე... ნეოსაგარიშიანი საწარმოს ანდა ორგანიზაციის ნებართვით, რომლებმაც ს... გასცეს.

საკუთრების უფლების მოწმობის გაცემის შესახებ აღინიშნება სახ... უფლებისგანმსაზღვრელ დოკუმენტზე.

საცხოვრებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე), ბინაზე საკუთრების უფლ... მოწმობას გასცემს სახელმწიფო სანოტარო კანტორა სახლის ადგილსამყ... ლის მიხედვით.

108. ერთ-ერთი მეუღლის გარდაცვალების შემთხვევაში მეუღლეთა ს... თო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობა ცოცხლად დარჩენ... მეუღლის განცხადებით გაიცემა სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით, ... შესახებაც წინასწარ ეცნობებათ მემკვიდრეებს, რომლებმაც მემკვიდრ... მიიღეს.

შეტყობინებაში აღინიშნება მეუღლეთა საერთო ქონების შემადგენლ... რომლის წილზე ცოცხლად დარჩენილი მეუღლე მოითხოვს საკუთრების ... ლების მოწმობის გაცემას, აგრეთვე განმარტებულია უფლება, თუ რო... უნდა მიმართოს მემკვიდრემ ცოცხლად დარჩენილი მეუღლის ქონებრივ... თხოვნების სადაოდ გახდის შემთხვევაში სასამართლოს.

შეტყობინება იგზავნება ფოსტით, ხოლო სახელმწიფო სანოტარო კა... რაში გამოცხადებულ მემკვიდრეებს სახელმწიფო ნოტარიუსი სიტყვიე... ატყობინებს, რის შესახებაც აღინიშნება ცოცხლად დარჩენილი მეუღლის ... ცხადებაზე მემკვიდრის ხელმოწერით.

თუ მემკვიდრეთა შორის არიან არაქმედუნარიანი მოქალაქეები, შეტყობი... ნება იგზავნება მეურვეო და მზრუნველობის ორგანოს.

მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობა ... ცოცხლად დარჩენილ მეუღლეს შეიძლება მიეცეს ქორწინების განმავლობაში ... შეძენილი საერთო ქონების ნახევარზე.

109. მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმო... ბის ცოცხლად დარჩენილი მეუღლისათვის მიცემისას საჭიროა მეუღლის გარ... დაცვალების მოწმობა, გარდაცვლილ მეუღლესთან განმცხადებლის საქორწინო ურთიერთობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, მეუღლეთა ქონებაზე საერთო (... ერთობლივი) საკუთრების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტი.

110. თუ ქონების შემადგენლობაში არის საცხოვრებელი სახლი, საავარ... ... -სამშენებლო ან საბინაო-სამშენებლო კოოპერატივის საპაიო დაგროვება, ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებანი და სხვა ქონება, ცოცხლად დარჩე... ნილი მეუღლისათვის მოწმობის მიცემისას დაცულ უნდა იქნეს ამ ინსტრუქციის 106-ე და 107-ე პუნქტებში ჩამოყალიბებული წესები.

ერთ-ერთი მეუღლის გარდაცვალების შემთხვევაში საკუთრების უფლების მოწმობას გასცემს სახელმწიფო სანოტარო კანტორა სამკვიდროს გახსნის ად... გილის მიხედვით.

111. სახელმწიფო ნოტარიუსი განმარტავს, რომ სახლზე (სახლის ნაწილზე), ბინაზე საკუთრების უფლების მოწმობა რეგისტრირებულ უნდა იქნეს საში... ნაო ფონდში საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით მშრომელ... თა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში, ხოლო ავტომოტოსატრანსპორტო საშუალებაზე საკუთრების უფლების მოწ... მობა — სახელმწიფო ავტოინსპექციის ორგანოებში.

თ ა ვ ი V

ყადაღის დადება საცხოვრებელი სახლის გასხვისებაზე

112. როდესაც მიიღებენ ბანკის დაწესებულებათა, სამეურნეოანგარიშიან საწარმოთა და ორგანიზაციათა შეტყობინებას იმის შესახებ, რომ მოქალაქეებს მიეცათ სესხი საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის მრავალბინიან სახლში ბინის მშენებლობის, კაპიტალური რემონტისა და შეძენისათვის, აგრეთვე საცხოვრე... ბელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ბინის გირავნობის ხელშეკრულებათა და... დასტურებისას სახელმწიფო ნოტარიუსები საცხოვრებელი სახლის ადგილსამ... ყოფელის მიხედვით ყადაღას დაადებენ საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწი... ლის) ან ინდივიდუალურ მენაშენეთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახ... ლში ბინის გასხვისებას.

113. ყადაღის დადება ხდება შემდეგნაირად: ბანკის დაწესებულების, სა... მეურნეოანგარიშიანი საწარმოს ან ორგანიზაციის შეტყობინებაზე სესხის გა... ცემის შესახებ გაკეთდება დაწესებული ფორმის წარწერა. შეტყობინების ერ-

თი ეგზემპლარი სახელმწიფო ნოტარიუსის წარწერით იმის შესახებ, რომ სხვისებაზე დადებულია ყადაღა, გაეგზავნება მშრომელთა დეპუტატების საბამისი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს საცხოვრებელი სახლის ადგილ[illegible] ყოფლის მიხედვით, მეორე ეგზემპლარი — ბანკის შესაბამის დაწესებულე[illegible] სამეურნეოანგარიშიან საწარმოს ან ორგანიზაციას, რომელმაც სესხი გა[illegible] ხოლო შეტყობინების მესამე ეგზემპლარი რჩება სახელმწიფო სანოტარო [illegible]ტორაში.

საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ბინის გირავნობის ხელ[illegible]რულების მიხედვით გასხვისებაზე ყადაღის დადება ხდება გირავნობის ხე[illegible] შეკრულებაზე ამის შესახებ დაწესებული ფორმის წარწერის გზით. გირავ[illegible]ბის ხელშეკრულების მიხედვით ყადაღის დადების შესახებ სახელმწიფო ს[illegible]ტარო კანტორა აცნობებს მშრომელთა დეპუტატების შესაბამისი საბჭოს [illegible]მასრულებელ კომიტეტს საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედ[illegible]

114. გასხვისებაზე ყადაღის დადება რეგისტრირდება ყადაღათა სარე[illegible]ტრაციო რეესტრში. ამავე რეესტრში რეგისტრირდება სასამართლო და ს[illegible]მომძიებლო ორგანოთა შეტყობინებანი საცხოვრებელ სახლზე (სახლის [illegible]წილზე), ბინაზე ყადაღის დადების შესახებ.

ჩანაწერი ყადაღის დადების შესახებ შეიტანება აგრეთვე ყადაღათა [illegible]რიცხვის ანბანურ დავთარში.

115. როცა მიიღებს ბანკის დაწესებულების, სამეურნეოანგარიშიანი [illegible]წარმოს ან ორგანიზაციის შეტყობინებას სესხის დაფარვის შესახებ, ანდა [illegible]ბას გირავნობის ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ, სახელმწიფო ნოტა[illegible]უსი მოხსნის ყადაღას საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ბინის [illegible]სხვისებაზე.

ყადაღის მოხსნის შესახებ ეცნობება მშრომელთა დეპუტატების შეს[illegible] მისი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს საცხოვრებელი სახლის ადგილსამ[illegible]ფლის მიხედვით და აღინიშნება ყადაღათა სარეგისტრაციო რეესტრში და[illegible] ბანურ დავთარში.

როცა მიიღებს სასამართლო ან საგამომძიებლო ორგანოთა შეტყობინე[illegible] ყადაღის მოხსნის შესახებ, სახელმწიფო ნოტარიუსი აღნიშნავს ამას ყადაღ[illegible] რეესტრში და ანბანურ დავთარში.

თ ა ვ ი VI

დოკუმენტების ასლებისა და მათი ამონაწერების სისწორის დამოწმება

116. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 6[illegible] მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიუსები დაამოწმებენ სახელმწი[illegible] დაწესებულებების, საწარმოების, ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა[illegible] სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, აგრეთვე მ[illegible]ლაქეთა მიერ გაცემული დოკუმენტების ასლებისა და მათი ამონაწერების [illegible]წორეს იმ პირობით, თუ ეს დოკუმენტები არ ეწინააღმდეგებიან კანონს, [illegible] იურიდიული მნიშვნელობა და მათი ასლებისა და ამონაწერების სისწორის [illegible]მოწმება კანონით არ არის აკრძალული.

აკრძალულია პასპორტის, პარტიული ბილეთის, პროფკავშირული ბილე[illegible] [illegible]ს, დეპუტატის მოწმობისა და სამხედრო ბილეთის ასლის სისწორის და[illegible]წმება.

117. ამონაწერის სისწორე შეიძლება დამოწმდეს მხოლოდ იმ შემთხვე[illegible]ში, თუ დოკუმენტი, რომლიდანაც კეთდება ამონაწერი, შეიცავს რამდენიმ[illegible] [illegible]იული, ერთმანეთთან დაუკავშირებელი საკითხის გადაწყვეტას. ამონაწერი [illegible]და ასახავდეს დოკუმენტის ნაწილის სრულ ტექსტს განსაზღვრულ საკითხზე.

118. დოკუმენტის ასლის სისწორეს დაამოწმებს სახელმწიფო ნოტარიუსი [illegible]ირობით, თუ ასლის სისწორე დამოწმებულია სანოტარო წესით ან თუ დო[illegible]მენტის ასლი გაცემულია იმ სახელმწიფო დაწესებულების, საწარმოს, ორგა[illegible]ზაციის მიერ, სადაც შედგენილია დოკუმენტის დედანი. უკანასკნელ შემ[illegible]ხვევაში დოკუმენტის ასლი ჩამოყალიბებული უნდა იყოს მოცემული დაწე[illegible]სებულების, საწარმოს, ორგანიზაციის ბლანკზე, დასმული უნდა ჰქონდეს ბე[illegible]ჭედი და აღნიშნული იყოს, რომ დოკუმენტის დედანი ინახება მოცემულ და[illegible]წესებულებაში, საწარმოში, ორგანიზაციაში. ასლის სისწორე უნდა დამოწმ[illegible]დეს დაწესებულების, საწარმოს, ორგანიზაციის ხელმძღვანელის (სამმართვე[illegible]ლოს, განყოფილების) ხელმოწერით.

119. მოქალაქის მიერ გაცემული დოკუმენტის ასლის სისწორე დამოწმდება [illegible] შემთხვევებში, როცა დოკუმენტზე მოქალაქის ხელმოწერის ნამდვილობა [illegible]დამოწმებულია სანოტარო ორგანოს ან იმ ორგანიზაციის მიერ, სადაც მოქა[illegible]ლაქე მუშაობს ან სწავლობს, იმ სახლმმართველობის (საბინაო-საექსპლუა[illegible]ტაციო კანტორის) მიერ, სადაც იგი ცხოვრობს, ანდა იმ სტაციონარული სამ[illegible]კურნალო დაწესებულების ადმინისტრაციის მიერ, რომელშიც იგი იმყოფება [illegible] სამკურნალოდ.

120. დოკუმენტის დასამოწმებელი ასლი ან მისი ამონაწერი შეუჯერდება [illegible]დედანს.

თ ა ვ ი VII

დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება

121. სახელმწიფო ნოტარიუსი დაამოწმებს იმ დოკუმენტებზე ხელმოწე[illegible]რის ნამდვილობას, რომელთა შინაარსი არ ეწინააღმდეგება კანონს და არ წარ[illegible]მოადგენს გარიგების შინაარსის გადმოცემას.

ხელშეკრულებაზე, ანდერძზე, რწმუნებულებასა და სხვა დოკუმენტზე, [illegible]რომელშიც გადმოცემულია გარიგების შინაარსი, შეიძლება დამოწმდეს მხო[illegible]ლოდ იმ პირის ხელმოწერის ნამდვილობა, რომელმაც ხელი მოაწერა სხვა პი[illegible]რის მაგიერ, ვინაიდან მას არ შეუძლია თვითონ მოაწეროს ხელი ფიზიკური [illegible]ნაკლის, ავადმყოფობის ან სხვა საპატიო მიზეზის გამო.

122. იმ პირის მაგიერ ხელმომწერი პირის ხელმოწერის ნამდვილობის და[illegible]მოწმებისას, რომელსაც არ შეუძლია თვითონ მოაწეროს ხელი ფიზიკური ნაკ[illegible]ლის, ავადმყოფობის ან სხვა მიზეზების გამო, სახელმწიფო ნოტარიუსი არკ[illegible]ვევს როგორც ხელმომწერი პირის, ისევე იმ პირის ვინაობას, რომლის მაგიე[illegible]რადაც იგი აწერს ხელს.

123. სახელმწიფო ნოტარიუსები ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმებისას არ ადასტურებენ დოკუმენტში ჩამოყალიბებულ ფაქტებს, არამედ მხოლოდ ამოწმებენ, რომ ხელმოწერა გარკვეულ პირს ეკუთვნის.

124. არ შეიძლება დოკუმენტზე მოქალაქის ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება, თუ მასში დასტურდება ისეთი გარემოებანი, რომელთა დადასტურების უფლება მხოლოდ სახელმწიფო ორგანოს ეკუთვნის (მაგალითად, დაბადების, ქორწინების, გარდაცვალების დრო და ა. შ.).

აღნიშნულ დოკუმენტზე ხელმოწერის ნამდვილობა შეიძლება დამოწმდეს იმ შემთხვევებში, თუ დოკუმენტი გათვალისწინებულია უცხოეთის სახელმწიფოს სასამართლოში ან სხვა დაწესებულებაში წარსადგენად.

125. სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების თანამდებობის პირთა იმ ბარათებზე ხელმოწერის ნიმუშების დამოწმებისას, რომლებიც წარდგენილ უნდა იქნეს სსრ კავშირის სახბანკისა და კავშირის მშენბანკის დაწესებულებებში, სახელმწიფო ნოტარიუსები ამოწმებენ მათი ხელმოწერის ნამდვილობას და ხელმოწერის უფლებამოსილებას.

უფლებამოსილების დასადასტურებლად სახელმწიფო ნოტარიუსს წარედგინოს ბრძანება თანამდებობის პირის დანიშვნის შესახებ ან ოქმი არჩევის შესახებ, დადგენილი წესით დამტკიცებული წესდება (ან დებულება) ანდა ხელმძღვანელის სახელზე ზემდგომი ორგანიზაციის მიერ გაცემული რწმუნებულება. ბარათზე უნდა აღინიშნოს ამ ორგანიზაციის ბეჭდის ნიმუში, თუ ორგანიზაციას ბეჭედი არა აქვს, წარდგენილ უნდა იქნეს ამ გარემოების დამადასტურებელი შესაბამისი დოკუმენტი (ანგარიშის მფლობელის მიმართ ზემდგომი ორგანიზაციის მიერ გაცემული ცნობა და სხვ.).

თ ა ვ ი VIII

ერთი ენიდან მეორეზე დოკუმენტის თარგმანის სისწორის დამოწმება

126. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის [illegible] მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიუსები ამოწმებენ ერთი ენიდან მეორეზე დოკუმენტის თარგმანის სისწორეს იმ პირობით, თუ სახელმწიფო ნოტარიუსმა იცის შესაბამისი ენები.

თუ სახელმწიფო ნოტარიუსმა არ იცის შესაბამისი ენები, დოკუმენტის თარგმანი შეიძლება შეასრულოს მისთვის ცნობილმა მთარგმნელმა, რომლის ხელმოწერის ნამდვილობას ამოწმებს სახელმწიფო ნოტარიუსი.

127. თუ სანოტარო მოქმედების შესრულებისას (გარიგების დადასტურება, ასლის სისწორის დამოწმება და ა. შ.) ერთდროულად სრულდება [illegible] ენაზე თარგმნაც, თარგმანი და დედანი თავსდება ერთ ფურცელზე — ტექსტი გვერდიგვერდ, ვერტიკალური ხაზით იმგვარად გაყოფილ ერთ გვერდზე, რომ ტექსტის დედანი მოთავსებული იყოს მარცხენა მხარეს, ხოლო თარგმანი — მარჯვენა მხარეს. თარგმანი უნდა შესრულდეს თარგმნილი დოკუმენტის მთელი ტექსტიდან და დამთავრდეს ხელმოწერებით. თარგმანს ხელს აწერს მთარგმნელი. დამადასტურებელი წარწერა კეთდება დოკუმენტისა და მისი თარგმანის ტექსტების ქვემოთ.

დედნისაგან ცალკე ფურცელზე მოთავსებული თარგმანი მიეკვრება დოკუმენტის დედანს, ზონარი გაეყრება და დამოწმდება სახელმწიფო ნოტარიუსის ხელმოწერითა და სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ბეჭდით.

თ ა ვ ი IX

მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტის დადასტურება

128. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ადასტურებენ მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტს.

15 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანის ცოცხლად ყოფნის ფაქტი დასტურდება მისი კანონიერი წარმომადგენლების (მშობლების, მშვილებლების, მეურვეების) თხოვნით, ხოლო 15-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანისა — მისი თხოვნით და კანონიერი წარმომადგენლების (მშობლების, მშვილებლების, მზრუნველების) თანხმობით.

129. მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტი დამოწმდება როგორც მაშინ, როცა იგი გამოცხადდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში, ისევე მაშინ, როცა სახელმწიფო ნოტარიუსი ამ ფაქტს ადასტურებს სანოტარო კანტორის შენობის გარეთ (ამ ინსტრუქციის მე-8 პუნქტი).

130. მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტის დასადასტურებლად სახელმწიფო ნოტარიუსი დაინტერესებულ პირებს მისცემს მოწმობას.

თ ა ვ ი X

მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტის დადასტურება

131. სახელმწიფო ნოტარიუსები მოქალაქის თხოვნით ადასტურებენ განსაზღვრულ ადგილას მისი ყოფნის ფაქტს.

15 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტი დასტურდება მისი კანონიერი წარმომადგენლების (მშობლების, მშვილებლების, მეურვეების) თხოვნით, ხოლო 15-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანისა — მისი თხოვნით და კანონიერი წარმომადგენლების (მშობლების, მშვილებლების, მზრუნველების) თანხმობით.

132. მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტი დამოწმდება როგორც მაშინ, როცა იგი გამოცხადდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში, ისევე მაშინ, როცა ამ ფაქტს ადასტურებს სახელმწიფო ნოტარიუსი სანოტარო კანტორის შენობის გარეთ (ამ ინსტრუქციის მე-8 პუნქტი).

133. მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტის დასადასტურებლად სახელმწიფო ნოტარიუსი დაინტერესებულ პირებს მისცემს მოწმობას.

თ ა ვ ი XI

ფოტოსურათზე გამოსახულ პირთან მოქალაქის იგივეობის დადასტურება

134. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ადასტურებენ მოქალაქის იგივეობას ამ მოქალაქის მიერ წარმოდგენილ ფოტოსურათზე გამოსახულ პირთან და ამის შესახებ გასცემენ მოწმობას.

135. ფოტოსურათი მოთავსდება გასაცემი მოწმობის ეგზემპლარის მარცხენა კუთხეში, დამოწმდება სახელმწიფო ნოტარიუსის ხელმოწერით, სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ბეჭდით. ამასთან ბეჭედი ნაწილობრივ და აისახოს ფოტოგრაფიულ სურათზე, ნაწილობრივ კი — მოწმობაზე.

თ ა ვ ი XII

დოკუმენტების წარდგენის დროის დადასტურება

136. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ადასტურებენ სახელმწიფო ნოტარიუსისათვის დოკუმენტის წარდგენის დროს და ამის შესახებ გასცემენ მოწმობას.

თ ა ვ ი XIII

მოქალაქეებისა და ორგანიზაციების განცხადებათა გადაცემა სხვა მოქალაქეებისა და ორგანიზაციებისათვის

137. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები მოქალაქეებისაგან, სახელმწიფო დაწესებულებებისაგან, საწარმოებისა და ორგანიზაციებისაგან, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისაგან იღებენ განცხადებებს სხვა მოქალაქეებისათვის, სახელმწიფო დაწესებულებებისათვის, საწარმოებისა და ორგანიზაციებისათვის, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისათვის გადასაცემად.

განცხადება სახელმწიფო სანოტარო კანტორას უნდა წარედგინოს ორ ეგზემპლარად მაინც, რომელთაგან ერთი ეგზემპლარი გაიგზავნება ფოსტით ჩაბარების შეტყობინებით, ან გადაეცემა პირადად ადრესატს ხელწერილის ქვეშ, ხოლო მეორე ეგზემპლარი (ეგზემპლარები) რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

განცხადებების ფოსტით გადაცემისას საფოსტო ხარჯებს ანაზღაურებენ ამ სანოტარო მოქმედების შესრულების მთხოვნელი პირები.

138. განცხადების შემტანი პირის თხოვნით მას მიეცემა მოწმობა განცხადების გადაცემის შესახებ. მოწმობა შეიძლება ჩამოყალიბდეს განცხადების ეგზემპლარზე ან ცალკე ფურცელზე.

მოწმობაში უნდა აღინიშნოს განცხადებაზე მიღებული პასუხის შინაარსი ან ის, რომ პასუხი დათქმულ ვადაში არ გაუციათ

განცხადებების გადაცემა და განცხადებების გადაცემის შესახებ მოწმობის გაცემა რეგისტრირდება სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრში.

თ ა ვ ი XIV

ფულისა და ფასიანი ქაღალდების დეპოზიტში მიღება

139. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 183-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში მოვალისაგან სანოტარო კანტორის დეპოზიტში მიიღებენ ფულს და ფასიან ქაღალდებს კრედიტორისათვის გადასაცემად.

ფულს ან ფასიან ქაღალდებს სახელმწიფო სანოტარო კანტორა დეპოზიტში მიიღებს ვალდებულების შესრულების ადგილის მიხედვით.

140. ფულისა და ფასიანი ქაღალდების დეპოზიტში მიღებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი წინადადებას აძლევს მოვალეს წერილობით ან სიტყვიერად აცნობოს თავისი გვარი, სახელი, მამის სახელი (ან ორგანიზაციის დასახელება), მისამართი, იმ პირის დასახელება და უკანასკნელი ცნობილი მისამართი, ვისთვისაც გადასაცემად შეტანილია ფული ან ფასიანი ქაღალდები, მიზეზი, თუ რატომ უშუალოდ არ შესრულდა ვალდებულება. მოვალეს ასევე შეუძლია უთითოს დასაბუთება და ანგარიში, რომლის მიხედვითაც კეთდება შენატანი.

სახელმწიფო ნოტარიუსი, იღებს რა სანოტარო კანტორის დეპოზიტში ვალდებულების საგანს (ფული, ფასიანი ქაღალდები), არ ამოწმებს შენატანის საფუძველს, ე. ი. კრედიტორის უფლებათა და მოვალის ვალდებულებათა წარმოშობის საფუძველს.

141. დეპოზიტში ფულის ან ფასიანი ქაღალდების შემტან პირს სახელმწიფო ნოტარიუსი აძლევს ქვითარს შეტანის შესახებ.

მოვალის თხოვნით წარწერა შეტანის შესახებ შეიძლება გაკეთდეს აგრეთვე წარდგენილ დოკუმენტზე, რომელიც ადასტურებს დავალიანებას.

142. სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ფულისა და ფასიანი ქაღალდების შეტანის შესახებ აცნობებს კრედიტორს და მისი თხოვნით მისცემს მას კუთვნილ ფულს ან ფასიან ქაღალდებს.

თუ კრედიტორის მისამართი მოვალეს არ აღუნიშნავს და სახელმწიფო ნოტარიუსისათვის ეს მისამართი უცნობია, მოვალეს აფრთხილებენ, რომ ფულის ან ფასიანი ქაღალდების შეტანის შესახებ კრედიტორის შეტყობინება არ ეკისრება.

143. თუ ფული სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში ფოსტით ან საკრედიტო დაწესებულებიდან მიიღეს, მიღებული თანხიდან დაიქვითება კუთვნილი სახელმწიფო ბაჟი, ხოლო ნაშთი დეპოზიტში მიიღება.

144. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის ... მუხლის შესაბამისად ფულისა და ფასიანი ქაღალდების იმ პირისათვის დაბრუნება, რომელმაც ისინი დეპოზიტში შეიტანა (დებიტორი), . შეიძლება

მხოლოდ იმ პირის წერილობითი თანხმობით, რომლის სასარგებლოდაც შე-
ნეს ფული ან ფასიანი ქაღალდი (კრედიტორი), ანდა სასამართლოს დადგ-
ლებით.

145. სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ანგარიშზე სადეპოზიტო თანხე-
ბის შენახვა შემდეგი ვადებით განისაზღვრება:

— მოქალაქეთათვის გადასაცემი სადეპოზიტო თანხები ინახება სამი წ-
განმავლობაში;

— სამეურნეო ანგარიშზე მყოფი სახელმწიფო საწარმოებისა და ორგ-
ზაციებისათვის, აგრეთვე კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზა-
ბისათვის გადასაცემი სადეპოზიტო თანხები ინახება ერთი წლის განმავ-
ბაში;

— სახელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფი დაწესებულებებ-
თვის გადასაცემი სადეპოზიტო თანხები ინახება იმ წლის 31 დეკემბრა-
როცა ეს თანხები იქნა შეტანილი, ხოლო გადაუწყვეტელი სასამართლო საქ-
ბის მიხედვით დეპოზიტში შეტანილი თანხები ინახება იმ წლის 31 დეკ-
რამდე, როცა სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება.

ამ ვადების გასვლის შემდეგ მოუკითხავი სადეპოზიტო თანხები გადა-
ცხება სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავალში[1]).

მოუკითხავი სადეპოზიტო თანხები სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავა-
გადაირიცხება აღნიშნული ვადების გასვლიდან არა უგვიანეს ერთი თვისა.

146. სადეპოზიტო თანხები აღირიცხება სსრ კავშირის იუსტიციის მ-
ნისტროს მიერ დადგენილი წესით.

თ ა ვ ი XV

სააღსრულებო წარწერების შესრულება

147. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 7-
მუხლის შესაბამისად ფულის გადასახდევინებლად ან მოვალისაგან ქონ-
გამოსათხოვად სახელმწიფო ნოტარიუსი დაინტერესებულ პირთა წერილობ-

---

1) სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის 25 მარტის დადგენილება „ს-
თო-სახელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტებზე მყოფ დაწესებულებათა და უწყებათა გა-
გულებაში არსებული სადეპოზიტო თანხების შესახებ“ („დეპოზიტიდან მოუკითხავი თან-
შენახვის ვადების შესახებ“ სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1938 წლის 21 ივ-
№ 768 დადგენილების რედაქციით) და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1963 წლის 25 მ-
№ 591 დადგენილება „სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების სამოქალაქო კანონმ-
ლობის და სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების სამოქალაქო სამართალწარმ-
საფუძვლების სამოქმედოდ შემოღებასთან დაკავშირებით სსრ კავშირის მთავრობის გადაწ-
ტილებათა ძალადაკარგულად ჩათვლისა და შეცვლის შესახებ“ (სსრკ კანონთა კრებ.
1929 წ., № 23, მუხ. 202; სსრკ დადგ. კრებ. 1938 წ., № 30, მუხ. 185; სსრკ დადგ. კ-
1963 წ., № 10, მუხ. 105).

-ნცხადებით დოკუმენტზე ასრულებს სააღსრულებო წარწერას, რომელი-
-დასტურებს დავალიანებას.

იმ დოკუმენტების ნუსხას, რომელთა მიხედვით დავალიანებას უდავ-
-ესით, სააღსრულებო წარწერის საფუძველზე გადაახდევინებენ, ადგენს სს-
-ბჭოს მინისტრთა საბჭო, კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა.

დოკუმენტებზე მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭოების დავალ-
-ნების შესახებ სააღსრულებო წარწერა არ სრულდება.

148. სააღსრულებო წარწერა სრულდება:

1) თუ წარმოდგენილი დოკუმენტების მიხედვით უდავოა დავალიანებ-
-ა მოვალის სხვა პასუხისმგებლობა გადამხდევინებლის წინაშე;

2) თუ სარჩელზე უფლების წარმოშობის დღიდან გასულია არა უმეტე-
-ამი წლისა, ხოლო სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზა-
-ათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგა-
-ზაციათა შორის ურთიერთობის გამო — არა უმეტეს ერთი წლისა.

თუ იმ მოთხოვნის მიმართ, რომელზეც უნდა გაიცეს სააღსრულებო წარ-
-რა, კანონით დაწესებულია ხანდაზმულობის სხვა ვადა, სააღსრულებო წარ-
-რა გაიცემა ამ ვადის ფარგლებში.

ვადა, რომლის განმავლობაშიც უნდა შესრულდეს სააღსრულებო წარწე-
-ა, გამოიანგარიშება იმ დღიდან, როცა გადამხდევინებელს წარმოექმნა ვალის
-ძულებითი გადახდევინების უფლება.

149. სააღსრულებო წარწერის შესრულებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი
-ვალია შეამოწმოს, წარდგენილია თუ არა დავალიანების გადახდევინების
-ასაბუთებლად იმ დოკუმენტების ნუსხაში აღნიშნული დოკუმენტები, რომ-
-ებითაც დავალიანების გადახდევინება წარმოებს უდავო წესით სააღსრულე-
-ბო წარწერების საფუძველზე[1]).

150. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 76-ე
-უხლის შესაბამისად სააღსრულებო წარწერაში უნდა აღინიშნოს:

1) სააღსრულებო წარწერის შემსრულებელი სახელმწიფო ნოტარიუსის
-ანამდებობა, ინიციალები და გვარი;

2) გადამხდევინებლის დასახელება და მისამართი;

3) მოვალის დასახელება და მისამართი;

---

1) იმ დოკუმენტების ნუსხა, რომლებითაც დავალიანების გადახდევინება წარმოებს უდა-
წესით სააღსრულებო წარწერების საფუძველზე, დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მი-
-სტრთა საბჭოს 1976 წლის 26 ივლისის № 513 დადგენილებით.

4) გადახდევინების ვადა;

5) გადასახდევინებელი თანხა ან გამოსათხოვი საგნები, აგრეთვე კუთვნილი საურავი და პროცენტი, თუ ასეთი ეკუთვნის;

6) გადამხდევინებლის მიერ გადახდილი ან მოვალის მიერ გადასახდელი სახელმწიფო ბაჟის თანხები;

7) სააღსრულებო წარწერის შესრულების თარიღი (წელი, თვე, რიცხვი);

8) სანოტარო რეესტრში სააღსრულებო წარწერის გატარების ნომერი;

9) სააღსრულებო წარწერის შემსრულებელი სახელმწიფო ნოტარიუსის ხელმოწერა და სახელმწიფო სანოტარო კანტორის გერბიანი ბეჭედი.

151. სააღსრულებო წარწერა სრულდება დოკუმენტის დედანზე, რომელიც ადასტურებს დავალიანებას.

დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტისაგან ცალკე სააღსრულებო წარწერა არ სრულდება.

თუ დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტის მიხედვით გადახდევინება ნაწილ-ნაწილ უნდა მოხდეს, სააღსრულებო წარწერა თითოეული გადახდევინების მიხედვით უნდა შესრულდეს ამ დოკუმენტის ასლზე ან მოვალის პირადი ანგარიშის ამონაწერზე. ამ შემთხვევებში დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტის დედანზე აღინიშნება შესრულებული სააღსრულებო წარწერა გადასახდევინებელი თანხის, თარიღისა და იმ ნომრის ჩვენებით, რომლითაც იგი რეგისტრირებულია სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრში.

152. სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში დგება დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი, ამ მოვალის პირადი ანგარიშის ამონაწერი და სააღსრულებო წარწერის ასლი.

ერთი და იგივე ვალდებულების მიხედვით სააღსრულებო წარწერის ყოველი შემდგომი შესრულებისას დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლის განმეორებით წარდგენა საჭირო არ არის. ამ შემთხვევებში საკმარისია პირადი ანგარიშისა და ვალდებულების დედნის ამონაწერების ორი ეგზემპლარის წარდგენა. ამონაწერის ერთი ეგზემპლარი სააღსრულებო წარწერით და ვალდებულების დედანი დაუბრუნდება გადამხდევინებელს, ხოლო მეორე ეგზემპლარი რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

153. თუ რამდენიმე სააღსრულებო წარწერა სრულდება დავალიანების დამადასტურებელი ერთგვაროვანი ფორმის დოკუმენტებზე (მაგალითად, ბანკის სესხი, ბინის ქირა და ა. შ.), სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში შეიძლება დარჩეს დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტის ერთი ასლი (ერთ-ერთ მოვალეზე) და ყველა მოვალის სია, რომლებისთვისაც გადახდევინებაზე სრულდება სააღსრულებო წარწერები, ამასთან აღინიშნება მოვალეთა სრული დასახელება და მისამართები, გადასახდელთა ვადები, სააღსრულებო წარწერის მიხედვით გადახდევინების თანხები, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში — სხვა მონაცემებიც.

154. თუ სააღსრულებო წარწერის შესასრულებლად დავალიანების დამადასტურებელი დოკუმენტის გარდა საჭიროა წარდგენილ იქნეს იმ დოკუმენტების ნუსხაში აღნიშნული სხვა დოკუმენტებიც, რომლებითაც დავალიანების გადახდევინება წარმოებს უდავო წესით სააღსრულებო წარწერების საფუძველზე, ისინი სააღსრულებო წარწერას კი არ დაერთვის, არამედ რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

155. სააღსრულებო წარწერები ჩეკებზე სრულდება გადამხდელის ან სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკთან არსებული საანგარიშსწორებო დაწესებულების ადგილსამყოფელის მიხედვით. სააღსრულებო წარწერას სახელმწიფო ნოტარიუსი ასრულებს მხოლოდ იმ პირობით, თუ არის გადამხდელის (ბანკის) ან საანგარიშსწორებო დაწესებულების წარწერა იმის შესახებ, რომ ჩეკი წარდგენილ იქნა გასანაღდებლად წარდგენის დღის აღნიშვნით და არ გაუნაღდებიათ. სააღსრულებო წარწერის შესრულებისას მოწმდება, დროულად იქნა თუ არა წარდგენილი ჩეკი გასანაღდებლად (ჩეკების დებულების მე-11 და 34-ე მუხლები)[1]).

სააღსრულებო წარწერა გაიცემა სამი თვის განმავლობაში იმ დღიდან, როცა გადამხდელმა (ბანკმა) უარი განაცხადა ჩეკის განაღდებაზე, ხოლო წამწერლისათვის, რომელმაც ჩეკი გაანაღდა — სამი თვის განმავლობაში განაღდების დღიდან (ჩეკების დებულების 33-ე მუხლი).

სააღსრულებო წარწერა სრულდება ჩეკმფლობელის სურვილისამებრ როგორც ჩეკგამცემის მიმართ, ისევე ჩეკის მიხედვით პასუხისმგებელ წამწერელთა მიმართ.

სააღსრულებო წარწერის შესრულების შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსი აღნიშნავს რეესტრში და ჩეკგამცემს უგზავნის შეტყობინებას ჩეკის გაუნაღდებლობისა და სააღსრულებო წარწერის გაცემის შესახებ.

156. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 8-ე მუხლის შესაბამისად, თუ გადამხდევინებელი ან მოვალე მოქალაქეა, სააღსრულებო წარწერა იძულებითი აღსრულებისათვის შეიძლება წარდგენილ იქნეს სამი წლის განმავლობაში მისი შესრულების დღიდან, ხოლო ყველა დანარჩენ მოთხოვნაზე — ერთი წლის განმავლობაში, თუ კანონმდებლობით დადგენილი არ არის სხვა ვადები.

სააღსრულებო წარწერის წარდგენისათვის გადაცილებული ვადის აღდგენა ხდება საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 61-ე მუხლის შესაბამისად.

თ ა ვ ი XVI

თამასუქის პროტესტის შესრულება, ჩეკის წარდგენა განაღდებლად და ჩეკის გაუნაღდებლობის დადასტურება

157. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ასრულებენ თამასუქის პროტესტს მისი გაუნაღდებლობის, განაღდებლად მისი მიუღებლობის და დაუ-

---

[1]) ჩეკების დებულება დამტკიცებულია სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის 6 ნოემბრის დადგენილებით (სსრკ კანონთა კრებული, 1929 წ., № 73, მუხ. 697).

არიღებელი აქცეპტის გამო, გასაცემი და უბრალო თამასუქის დებულების შესაბამისად[1]).

158. თამასუქის პროტესტს მისი გაუნაღდებლობის გამო სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ასრულებს გადამხდელის ადგილსამყოფელის ან გადასახდელის ადგილმდებარეობის მიხედვით (დომიცილებული თამასუქი, ე. ი. თამასუქი, რომელიც მესამე პირმა უნდა გაანაღდოს), ხოლო თამასუქის პროტესტს გასანაღდებლად მისი მიუღებლობისა და დაუთარიღებელი აქცეპტის გამო — გადამხდელის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

159. თამასუქის გაუნაღდებლობის გამო პროტესტის შესასრულებლად სახელმწიფო სანოტარო კანტორა თამასუქს მიიღებს თამასუქის განაღდების თარიღის გასვლის მომდევნო დღეს, მაგრამ ამ ვადის მომდევნო დღის არა უგვიანეს 12 საათისა.

თამასუქის გასანაღდებლად მიუღებლობის გამო პროტესტის შესასრულებლად თამასუქი შეიძლება მიღებულ იქნეს იმ ვადის განმავლობაში, რაც გასაცემი და უბრალო თამასუქის დებულებით დაწესებულია აქცეპტისათვის წარსადგენად, ხოლო თუ თამასუქი აქცეპტისათვის წარდგენილ იქნა ვადის უკანასკნელ დღეს, — ამ ვადის მომდევნო დღის არა უგვიანეს 12 საათისა.

თამასუქის პროტესტი სრულდება გასაცემი და უბრალო თამასუქის დებულებით გათვალისწინებულ ვადებში.

160. თამასუქის პროტესტის მიღების დღეს სახელმწიფო სანოტარო კანტორა გადამხდელს ან დომიცილიანტს (პირს, რომელიც იხდის დომიცილებულ თამასუქს) წარუდგენს მოთხოვნას თამასუქის განაღდების (ან აქცეპტის) შესახებ.

თუ გადამხდელი (დომიცილიანტი) გაანაღდებს თამასუქს, სახელმწიფო სანოტარო კანტორა, პროტესტის გარეშე, დაუბრუნებს თამასუქს პირს, რომელმაც თამასუქი გაანაღდა, ამასთან თვით თამასუქზე გააკეთებს დაწესებული ფორმის წარწერას იმის შესახებ, რომ გადასახდელი და სხვა კუთვნილი თანხები მიღებულია.

თუ გადამხდელმა აქცეპტის შესახებ აღნიშნა გასაცემ თამასუქზე, თამასუქი დაუბრუნდება თამასუქმფლობელს პროტესტის გარეშე.

161. იმ შემთხვევაში, თუ მიღებულია გადამხდელის (დომიცილიანტის) უარი — არ გაანაღდოს ან არ მიიღოს გასანაღდებლად თამასუქი, ანდა იგი არ გამოცხადდა სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში, სახელმწიფო ნოტარიუსი შეადგენს დაწესებული ფორმის აქტს თამასუქის გაუნაღდებლობის ან გასანაღდებლად მისი მიუღებლობის გამო პროტესტის შესახებ და გააკეთებს შესაბამის ჩანაწერს რეესტრში, აგრეთვე აღნიშნავს თამასუქის გაუნაღდებლობის ან გასანაღდებლად მისი მიუღებლობის გამო პროტესტის შესახებ თვით თამასუქზე.

162. თუ გადამხდელის ადგილსამყოფელი უცნობია, თამასუქის პროტესტი სრულდება თამასუქის განაღდების ან აქცეპტის შესახებ მოთხოვნის წარუდგენლად, ამასთან შესაბამისად აღინიშნება აქტში პროტესტის შესახებ და სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრში.

163. გაპროტესტებული თამასუქი მიეცემა თამასუქმფლობელს ან მის მიერ უფლებამოსილ პირს.

164. სახელმწიფო სანოტარო კანტორა გადამხდელის ადგილსამყოფელის მიხედვით გასანაღდებლად იღებს ჩეკებს, რომლებიც წარდგენილია მათი გაცემიდან ათი დღის შემდეგ, ხოლო უცხოეთის ჩეკებს — ექვსი თვის გასვლის შემდეგ, მაგრამ არა უგვიანეს ამ ვადის მომდევნო დღის 12 საათისა.

სახელმწიფო ნოტარიუსი იმავე დღეს წარუდგენს ჩეკს გასანაღდებლად ბანკს. ჩეკის გაუნაღდებლობის შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსი დაადასტურებს ჩეკის გაუნაღდებლობას ჩეკზე დაწესებული ფორმის წარწერით და აღნიშნავს ამას რეესტრში.

ჩეკზე წარწერასთან ერთად ჩეკგამცემს ეგზავნება შეტყობინება ბანკის მიერ მისი ჩეკის გაუნაღდებლობის და ჩეკზე წარწერის შესრულების შესახებ.

ჩეკმფლობელის თხოვნით სახელმწიფო ნოტარიუსი ჩეკის გაუნაღდებლობის შემთხვევაში საალსრულებო წარწერას შეასრულებს ამ ინსტრუქციის 55-ე პუნქტში ჩამოყალიბებული წესების მიხედვით.

თ ა ვ ი XVII

დოკუმენტების მიღება შესანახად

165. სახელმწიფო სანოტარო კანტორები შესანახად იღებენ დოკუმენტებს აღწერის მიხედვით.

აღწერა დგება ორ ეგზემპლარად. მას ხელს აწერს პირი, რომელმაც ჩააბარა დოკუმენტები შესანახად, და სახელმწიფო ნოტარიუსი.

აღწერის ერთი ეგზემპლარი რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის საქმეებში, ხოლო მეორე ეგზემპლარი მიეცემა იმ პირს, რომელმაც ჩააბარა დოკუმენტები შესანახად.

დოკუმენტების მიღების დასადასტურებლად იმ პირს, რომელმაც ჩააბარა ისინი შესანახად, მიეცემა მოწმობა აღწერის ეგზემპლარითურთ.

166. შესანახად მიღებული დოკუმენტები ინახება ცალკე პაკეტში სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ბეჭდით დალუქულ რკინის კარადებში ან სეიფებში.

167. შესანახად მიღებული დოკუმენტები უბრუნდება მათ ჩამბარებელს ან კანონით უფლებამოსილ პირს მას შემდეგ, რაც წარადგენენ მოწმობას და აღწერის ეგზემპლარს სახელმწიფო ნოტარიუსის ხელმოწერით, ანდა სასამართლოს დადგენილებით.

---

1) შემოღებულია სამოქმედოდ სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1937 წლის 7 აგვისტოს № 104/1341 დადგენილებით „გასაცემი და უბრალო თამასუქის დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ" (სსრკ კანონთა კრებული, 1937 წ. № 52, მუხ. 221).

თ ა ვ ი XVIII

საზღვაო პროტესტების შესრულება

168. სახელმწიფო ნოტარიუსები გემის მფლობელის უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დასაცავად მტკიცებულების უზრუნველყოფის მიზნით მიიღებენ გემის კაპიტნის განცხადებას იმ შემთხვევის შესახებ, რომელიც მოხდა ნაოსნობის ან ნავსადგურში დგომის დროს და რომელიც შესაძლოა გახდეს გემის მფლობელისათვის ქონებრივი მოთხოვნის წარდგენის საფუძველი.

169. განცხადება საზღვაო პროტესტის შესახებ უნდა შეიცავდეს შემთხვევის გარემოებათა და იმ ღონისძიებათა აღწერას, რომლებიც განახორციელა კაპიტანმა მისთვის მინდობილი ქონების დაცვის უზრუნველსაყოფად.

საზღვაო პროტესტის შესახებ განცხადებაში გადმოცემულ გარემოებათა დასადასტურებლად გემის კაპიტანმა სსრ კავშირის სავაჭრო ნაოსნობის კოდექსის 290-ე მუხლის შესაბამისად განცხადებასთან ერთად უნდა წარუდგინოს სახელმწიფო ნოტარიუსს მიმოხილვისათვის გემის ჟურნალი და კაპიტნის მიერ დამოწმებული ამონაწერი გემის ჟურნალიდან ნავსადგურში გემის შესვლის მომენტიდან ან შემთხვევის მომენტიდან (თუ იგი ნავსადგურში მოხდა) არაუმეტეს შვიდი დღის ვადაში.

170. განცხადება საზღვაო პროტესტის შესახებ სსრ კავშირის სავაჭრო ნაოსნობის კოდექსის 288-ე მუხლის შესაბამისად შეტანილ უნდა იქნეს ნავსადგურში გემის შესვლის მომენტიდან ოცდაოთხი საათის განმავლობაში. თუ შემთხვევა, რომლის გამოც აუცილებელია განცხადების შეტანა საზღვაო პროტესტის შესახებ, ნავსადგურში მოხდა, პროტესტი შეტანილ უნდა იქნეს შემთხვევის მომენტიდან ოცდაოთხი საათის განმავლობაში.

თუ შეუძლებელი აღმოჩნდება პროტესტის შეტანა დაწესებულ ვადაში, ამის მიზეზები უნდა აღინიშნოს განცხადებაში საზღვაო პროტესტის შესახებ.

171. სახელმწიფო ნოტარიუსები კაპიტნის განცხადების, გემის ჟურნალის მონაცემების, აგრეთვე თვით კაპიტნის და შესაძლებლობისამებრ გემის მეთაურთა შემადგენლობიდან არანაკლებ ორი მოწმისა და გემის ეკიპაჟიდან ორი მოწმის გამოკითხვის საფუძველზე შეადგენს დაწესებული ფორმის აქტს საზღვაო პროტესტის შესახებ და დაამოწმებს მას თავისი ხელმოწერითა და გერბიანი ბეჭდით. აქტის ეგზემპლარი მიეცემა კაპიტანს ან უფლებამოსილ პირს, ხოლო ეგზემპლარი, რომელსაც თან დაერთვის კაპიტნის განცხადება და გემის ჟურნალის ამონაწერი, რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

თ ა ვ ი XIV

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა

172. დაინტერესებულ პირთა თხოვნით სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ახდენენ იმ მტკიცებულებათა უზრუნველყოფას, რომლებიც საჭიროა სასამართლო ან ადმინისტრაციულ ორგანოებში საქმის აღძვრის შემთხვევაში, თუ არსებობს იმის საფუძველი, რომ შემდგომში მტკიცებულებათა წარდგენა შეუძლებელია ან ძნელი გახდება.

სახელმწიფო ნოტარიუსები არ ახდენენ მტკიცებულებათა უზრუნველყოფას იმ საქმეებზე, რომლებიც სახელმწიფო სანოტარო კანტორისადმი დაინტერესებულ პირთა მიმართვის მომენტში საბჭოთა სასამართლოს ან ადმინისტრაციული ორგანოს წარმოებაშია.

თუ აუცილებელი მტკიცებულებანი უნდა წარედგინოს უცხოეთის სახელმწიფოს სასამართლო ორგანოს ან სხვა დაწესებულებას, მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა ხდება იმის მიუხედავად, დაინტერესებული პირის მიმართვის მომენტში საქმე უკვე არის თუ არა უცხოეთის სახელმწიფოს სასამართლოს ან სხვა დაწესებულების წარმოებაში (ამ ინსტრუქციის 192-ე პუნქტი).

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფით დაინტერესებულ პირს (მომავალ მოსარჩელეს, სავარაუდო მოპასუხეს) განცხადება შეაქვს იმ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში, რომლის საქმიანობის რაიონში უნდა შესრულდეს საპროცესო მოქმედება მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად.

173. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წესით სახელმწიფო ნოტარიუსი დაჰკითხავს მოწმეებს, დაათვალიერებს წერილობით და ნივთიერ მტკიცებულებებს, დანიშნავს ექსპერტიზას.

174. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული საპროცესო მოქმედებების შესრულებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისი წესებით.

175. სახელმწიფო ნოტარიუსი მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის ადგილისა და დროის შესახებ ატყობინებს მეორე მხარესა და დაინტერესებულ პირებს, მაგრამ მათი გამოუცხადებლობა არ დააბრკოლებს მოქმედების შესრულებას მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად.

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა მეორე მხარისა და დაინტერესებული პირებისათვის შეუტყობინებლად შეიძლება მხოლოდ გადაუდებელ შემთხვევებში ან მაშინ, როცა შეუძლებელია იმის გამორკვევა, თუ შემდგომში მიიღებს მონაწილეობას საქმეში.

გამოწვეული მოწმის ან ექსპერტის გამოუცხადებლობის შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსი აცნობებს ამის შესახებ სახალხო სასამართლოს მოწმის ან ექსპერტის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 64-ე და 81-ე მუხლებით გათვალისწინებული ზომების მისაღებად.

176. სახელმწიფო ნოტარიუსი აფრთხილებს მოწმესა და ექსპერტს, რომ დაეკისრებათ პასუხისმგებლობა განზრახ ცრუ ჩვენების ან დასკვნის მიცემისათვის და ჩვენების ან დასკვნის მიცემაზე უარისა და თავის არიდებისათვის საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 197-ე და 198-ე მუხლების შესაბამისად.

177. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წესით მოწმის დაკითხვის შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსი ადგენს ოქმს, რომელშიც აღინიშნება:

— დაკითხვის თარიღი, დაკითხვის ჩამტარებელი სახელმწიფო ნოტარიუსის ინიციალები, სახელი და გვარი, სახელმწიფო სანოტარო კანტორის დასახელება;

— დაკითხვაში მონაწილე პირთა გვარები, სახელები და მამის სახელები;
— მოწმის გვარი, სახელი, მამის სახელი, დაბადების წელი და საცხოვრებელი ადგილი;
— გაფრთხილება განზრახ ცრუ ჩვენებათა მიცემისა და ჩვენებათა მიცემაზე უარისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ;
— მოწმის ჩვენების შინაარსი (მისთვის მიცემული შეკითხვები და მათზე გაცემული პასუხები).

ოქმს ხელს აწერენ მოწმე, დაკითხვაში მონაწილე პირები და სახელმწიფო ნოტარიუსი.

178. წერილობით და ნივთიერ მტკიცებულებათა დათვალიერების ჩატარების შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსი ადგენს ოქმს, რომელშიც აღინიშნება:

— დათვალიერების ჩატარების თარიღი და ადგილი;
— დათვალიერების ჩამტარებელი სახელმწიფო ნოტარიუსის ინიციალები და გვარი, სახელმწიფო სანოტარო კანტორის დასახელება;
— დათვალიერებაში მონაწილე დაინტერესებულ პირთა გვარები, სახელები და მამის სახელები, მათი საცხოვრებელი ადგილი;
— დათვალიერებისას გამოვლინებული გარემოებანი.

ოქმს ხელს აწერენ დათვალიერებაში მონაწილე პირები და სახელმწიფო ნოტარიუსი.

179. ექსპერტიზის დანიშვნის შესახებ სახელმწიფო ნოტარიუსს გამოაქვს დადგენილება, რომელშიც აღინიშნება:

— დადგენილების შედგენის თარიღი, დადგენილების გამომტანი სახელმწიფო ნოტარიუსის ინიციალები და გვარი, სახელმწიფო სანოტარო კანტორის დასახელება;
— იმ პირის გვარი, სახელი და მამის სახელი, რომლის თხოვნითაც ინიშნება ექსპერტიზა, მისი საცხოვრებელი ადგილი;
— საკითხები, რომლებზეც ჩაჰყირია ექსპერტის დასკვნა;
— იმ საექსპერტო დაწესებულების (ექსპერტის) დასახელება, რომელსაც ევალება ექსპერტიზის ჩატარება. თუ ექსპერტიზის ჩატარება კონკრეტულ პირს ევალება, მაშინ აღინიშნება მისი გვარი, სახელი, მამის სახელი, საცხოვრებელი ადგილი, სამუშაო ადგილი და თანამდებობა.

დადგენილებას ხელს აწერს სახელმწიფო ნოტარიუსი.

ექსპერტიზის ჩატარების შესახებ დგება აქტი, რომელსაც ხელს აწერენ ექსპერტი და ექსპერტიზაში მონაწილე პირები. ექსპერტის დასკვნას ხელს აწერს ექსპერტი.

180. მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად საქმის წარმოების დამთავრების შემდეგ დაინტერესებულ პირს მიეცემა მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წესით შედგენილი ყოველი დოკუმენტის თითო ეგზემპლარი, ხოლო ყოველი დოკუმენტის თითო ეგზემპლარი რჩება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში.

181. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წარმოების შესახებ მთხოვნელი პირისაგან სახელმწიფო სანოტარო კანტორა მოითხოვს შეიტანოს კანტორაში

ული მოწმეთა და ექსპერტთა გასამრჯელოს ასანაზღაურებლად და მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წარმოების სხვა ხარჯების დასაფარავად. ექსპერტებსა და მოწმეებს მიეცემათ გასამრჯელო საქმისაგან მათი მოწყვეტისათვის განაკვეთების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია სასამართლოში მოწმეთა და ექსპერტთა გამოძახებისას გასამრჯელოს მისაცემად.

კ ა რ ი IV

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ კანონმდებლობის გამოყენება უცხოელთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა მიმართ. უცხოეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობის გამოყენება, საერთაშორისო ხელშეკრულებანი და შეთანხმებანი

182. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 6-ე მუხლის შესაბამისად უცხოელ მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებს აქვთ საბჭოთა მოქალაქეებთან თანაბარი უფლება — მიმართონ საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს.

უცხოეთის საწარმოებსა და ორგანიზაციებს უფლება აქვთ მიმართონ საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს.

183. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის 7-ე მუხლის თანახმად სახელმწიფო ნოტარიუსი სსრ კავშირის, საქართველოს სსრ კანონმდებლობის, იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების შესაბამისად, რომლებშიც მონაწილეობს სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, იყენებს უცხოეთის სამართლის ნორმებს.

სახელმწიფო ნოტარიუსები იღებენ უცხოეთის სამართლის მოთხოვნების შესაბამისად შედგენილ დოკუმენტებს, აგრეთვე ასრულებენ დამადასტურებელ წარწერებს უცხოეთის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ფორმით, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება საბჭოთა წყობილების საფუძვლებს.

184. სსრ კავშირში მცხოვრები საბჭოთა მოქალაქეებისა და მოქალაქეობის არმქონე პირების სახელით გარიგება, რაც საზღვარგარეთ არსებულ ქონებას ან იმ უფლებებს შეეხება, რომლებიც საზღვარგარეთ უნდა განხორციელდეს (მათ შორის რწმუნებულებანი საზღვარგარეთ ქონებრივი ხასიათის და ისეთი სამოქალაქო საქმეების საწარმოებლად, რამაც შეიძლება წარმოშვას ქონებრივი უფლება-მოვალეობანი), დადასტურდება იმ პირობით, თუ წარდგენილ იქნება სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს სავალუტო სამმართველოს ნებართვა ან უცხოეთის საქმეთა იურიდიული კოლეგიის, წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის საზოგადოებათა აღმასრულებელი კომიტეტის, საავტორო უფლებათა საკავშირო სააგენტოს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს გამოგონებებისა და აღმოჩენების საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის ან სსრ კავშირის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის გამოგონებათა დეპარტამენტის სამმართველოს ცნობები მათ წარმოებაში არსებული საქმეების შესახებ.

სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს სავალუტო სამმართველოს ნებართვის წარუდგენლად სახელმწიფო ნოტარიუსები საბჭოთა მოქალაქეებისა და

მოქალაქეობის არმქონე პირების სახელით ადასტურებენ რწმუნებულებებს სოციალისტურ ქვეყნებში ქონებრივი და სხვა სამოქალაქო საქმეების საწარმოებლად, როგორიცაა:

— მემკვიდრეობის უფლებათა გაფორმება, მემკვიდრეობაზე უარის თქმა, ქონებით სარგებლობისა და მართვის უფლების, აგრეთვე საკუთრების უფლების გადაცემა მათ შორის ქონების (სახლები, საეზოვე შენობები, მიწის ნაკვეთები) რეალიზაცია ნათესავებისათვის (მშობლები, შვილები, შვილიშვილები, პაპა, ბებია, ძმები, დები, ბიძა, დეიდა, მამიდა, ძმისწული, დისწული, აგრეთვე მეუღლე);

— სოციალისტური ქვეყნების საბაჟო დაწესებულებათა მიერ საღვარზე დაკავებული საგნებისა და ფულის, აგრეთვე ბანკში, შემნახველ სალაროსა და სხვა დაწესებულებებში შესანახად ჩაბარებული თანხების მიღება;

— საოჯახო-საქორწინო საქმეების წარმოება, აგრეთვე განათლების, მუშაობის სტაჟის დამადასტურებელი დოკუმენტებისა და სხვა ისეთი დოკუმენტების მიღება, რომლებიც მოქალაქეთა პირად უფლებებსა და ინტერესებს შეეხება.

185. სახელმწიფო ნოტარიუსის მიერ დადასტურებული რწმუნებულება, რომელიც გათვალისწინებულია საზღვარგარეთ მოქმედების შესასრულებლად და არ შეიცავს მითითებებს მისი მოქმედების ვადის შესახებ, ძალაში რჩება რწმუნებულების გამცემი პირის მიერ მის გაუქმებამდე, რაც შეიძლება აღინიშნოს რწმუნებულების ტექსტში.

186. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 88-ე მუხლის თანახმად უცხოელი მოქალაქის გარდაცვალების შემდეგ საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე დარჩენილი ქონების ან საბჭოთა მოქალაქის გარდაცვალების შემდეგ უცხოელი მოქალაქის კუთვნილი ქონების დაცვასთან, აგრეთვე ასეთ ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემასთან დაკავშირებული მოქმედება ხორციელდება სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად[1]).

187. როცა მიიღებენ ცნობებს იმ უცხოეთის სახელმწიფო მოქალაქის გარდაცვალების შესახებ, რომელთანაც სსრ კავშირს დადებული აქვს საერთაშორისო ხელშეკრულება ან შეთანხმება, რომელიც შეიცავს სამკვიდრო ქონების დაცვის ნორმებს, სახელმწიფო სანოტარო კანტორები, ხელმძღვანელობენ რა შესაბამისი ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით, ისეთ შემთხვევებში, თუ საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე არის გარდაცვლილის ქონება, მიიღებენ საჭირო ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად, განსაზღვრავენ სამკვიდრო ქონების ოდენობასა და ღირებულებას, გამოარკვევენ მემკვიდრეთა წრეს, შეამოწმებენ ანდერძის არსებობას და დაუყოვნებლივ შეატყობინებენ ამის შესახებ იმ სახელმწიფოს დიპლომატიურ ან საკონსულო წარმომადგენლობას, რომლის მოქალაქეც გარდაცვლილია, ამ ინსტრუქციის 191-ე პუნქტით დადგენილი წესით.

[1]) აღნიშნული მოქმედება სრულდება ამ ინსტრუქციის 84—105-ე პუნქტებში ჩამოყალიბებული წესების მიხედვით.

თუ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით მემკვიდრეობის საქმის წარმოება იმ უცხოეთის სახელმწიფოს დაწესებულებათა კომპეტენციას განეკუთვნება, რომლის მოქალაქეც გარდაცვლილია, სამკვიდრო მოძრავი ქონება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის მიერ შეიძლება გადაეცეს ამ სახელმწიფოს დიპლომატიურ ან საკონსულო წარმომადგენლობას მისი მოთხოვნით.

ხელშეკრულებებში ხმარებული ცნება „უძრავი ქონება" სსრ კავშირში უნდა გავრცელდეს ყოველგვარ ნაგებობაზე, ხოლო ცნება „მოძრავი ქონება" — ყველა სხვა ქონებაზე.

188. იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებათა და შეთანხმებათა შესაბამისად, რომლებშიც მონაწილეობს სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, ისეთ შემთხვევაში, როცა უცხოეთის სახელმწიფოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ფორმის მიხედვით შედგენილი ანდერძი მოანდერძის გარდაცვალების შემდეგ წარედგინება სანოტარო კანტორას გასახსნელად და გამოსაცხადებლად, სახელმწიფო ნოტარიუსი აცხადებს ანდერძის შინაარსს, შეადგენს ოქმს ანდერძის მდგომარეობისა და შინაარსის შესახებ. ოქმში აღინიშნება ანდერძის შედგენის თარიღი, მისი წარმდგენი პირის სახელი, დოკუმენტის მდგომარეობა: დალუქული წარადგინეს იგი თუ გახსნილი, ხომ არ იყო შიგ გადაშლილი ადგილები, შესწორებანი ან სხვა ხარვეზები. ოქმს ხელს აწერენ სახელმწიფო ნოტარიუსი და ანდერძის წარმდგენი პირი. იგივე პირები ხელს აწერენ ანდერძის ყოველ გვერდს. თუ ანდერძი ნოტარიუსთან დალუქული ინახებოდა, მთელ ზემოაღნიშნულ მოქმედებას ნოტარიუსი ერთპიროვნულად ასრულებს.

189. საზღვარგარეთ უცხოეთის ხელისუფალთა მონაწილეობით შედგენილ ან მათგან გამოსულ დოკუმენტებს საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები იღებენ იმ პირობით, თუ ისინი ლეგალიზებულია სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ორგანოების მიერ.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ასეთ დოკუმენტებს ლეგალიზაციის გარეშე იღებენ იმ შემთხვევებში, როცა ეს გათვალისწინებულია სსრ კავშირის, საქართველოს სსრ კანონმდებლობით, იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით, რომლებშიც მონაწილეობენ სსრ კავშირი და საქართველოს სსრ.

190. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონის 90-ე მუხლის შესაბამისად საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ასრულებენ დადგენილი წესით უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებისაგან მიღებულ დავალებებს ცალკეულ სანოტარო მოქმედებათა შესრულების შესახებ და მიმართავენ უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებს დავალებით — შეასრულონ ცალკეული სანოტარო მოქმედებანი, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა

1) დავალების შესრულება ეწინააღმდეგება სსრ კავშირის სუვერენიტეტს ან ემუქრება სსრ კავშირის უშიშროებას;

2) დავალების შესრულება არ განეკუთვნება სსრ კავშირის სახელმწიფო სანოტარო კანტორების კომპეტენციას.

უცხოეთის იუსტიციის ორგანოების დავალებანი ცალკეულ სანოტარო მოქმედებათა შესრულების შესახებ სრულდება საბჭოთა კანონმდებლობის საფუძველზე.

191. უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებთან საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორების ურთიერთობის წესს განსაზღვრავენ სსრ კავშირის, საქართველოს სსრ კანონმდებლობა, საერთაშორისო ხელშეკრულებანი და თანხმებანი, რომლებშიც მონაწილეობს სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ[1]).

სახელმწიფო სანოტარო კანტორები სამართლებრივი დახმარების ხელ შეკრულებებითა და სხვა საერთაშორისო შეთანხმებებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში უშუალოდ უკავშირდებიან საკონსულო წარმომადგენლებს, თუ მოცემული საკონსულო წარმომადგენლის საკონსულო ოლქი დაკავშირებული მათი სამსახურებრივი საქმიანობის რაიონთან. დანარჩენ შემთხვევებში სახელ მწიფო სანოტარო კანტორების ურთიერთობა საკონსულო და დიპლომატიურ დაწესებულებებთან ხორციელდება საქართველოს სსრ ან სსრ კავშირის საგა რეო საქმეთა სამინისტროს მეშვეობით.

192. საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები უზრუნველ ყოფენ უცხოეთის სახელმწიფოთა ორგანოებში საქმის წარმოებისათვის საჭი რო მტკიცებულებებს ამ ინსტრუქციის 172—177-ე პუნქტებში ჩამოყალიბე ბული წესების მიხედვით.

193. „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ" საქართველოს სსრ კანონი 92-ე მუხლის შესაბამისად, თუ იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთან ხმებით დადგენილი სანოტარო მოქმედების წესები, რომელშიც მონაწილეობ სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, განსხვავდება სსრ კავშირის ან საქართვე ლოს სსრ კანონმდებლობაში ჩამოყალიბებული წესებისაგან, მაშინ სანოტარ მოქმედების შესრულებისას გამოიყენება საერთაშორისო ხელშეკრულებ ან შეთანხმების წესები.

თუ საერთაშორისო ხელშეკრულება ან შეთანხმება, რომელშიც მონაწი ლეობს სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, სსრ კავშირის სახელმწიფო სანო ტარო კანტორების კომპეტენციას მიაკუთვნებს ისეთი სანოტარო მოქმედებ შესრულებას, რომელსაც სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლო ბა არ ითვალისწინებს, საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორებ ამ სანოტარო მოქმედებას შეასრულებენ სსრ კავშირის იუსტიციის სამინის როს მიერ დადგენილი წესის მიხედვით.

თუ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით, რომელშიც მონა წილეობს სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, გათვალისწინებულია ისეთი ს ნოტარო მოქმედება, რომელიც მოკავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობ

...საბამისად არ შეიძლება შესრულონ რამდენიმე მოკავშირე რესპუბლიკის ...ხელმწიფო სანოტარო კანტორებმა, ან თუ მოკავშირე რესპუბლიკების კა- ...ნონმდებლობა არ განსაზღვრავს კომპეტენტურ სახელმწიფო სანოტარო კან- ...რას, სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტრო ადგენს, თუ რომელმა სახელ- ...წიფო სანოტარო კანტორამ უნდა შეასრულოს და რომელ მოკავშირე რეს- ...პუბლიკაში უნდა შესრულდეს აღნიშნული სანოტარო მოქმედება.

---

1) სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1947 წლის 16 დეკემბრის ბრძანებ ლება „უცხოეთის სახელმწიფოთა დაწესებულებებთან და თანამდებობის პირებთან სსრ კა შირის სახელმწიფო დაწესებულებებისა და მათი თანამდებობის პირების ურთიერთობ წესის შესახებ".